

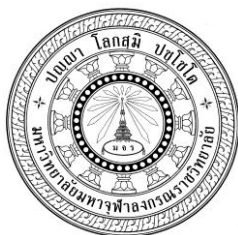
ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

THE EFFECTIVENESS OF FLOOD MANAGEMENT OF SUPHANBURI CITY
MUNICIPALITY OF SUPHANBURI PROVINCE

พระทองพจน์ ธีรธมโม (พรมราช)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอู่ทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

พระทองพจน์ ธีรธมฺโม (พรมราช)

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

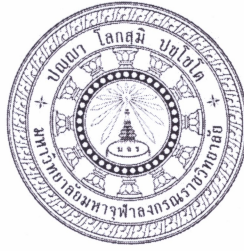
The Effectiveness of Flood Management of Suphanburi City
Municipality of Suphanburi Province

PhraThongphot Dhīradhammo (Promrach)

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Public Administration

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอวกาศของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี”
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ประธานกรรมการ

(รศ.ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล)

กรรมการ

(รศ.ดร.สุรพล สุขะพรหม)

กรรมการ

(รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร)

กรรมการ

(ผศ.ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร

ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.ธิติวุฒิ หมั่นมี

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระทองพจน์ ธีระมโน)

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
- ผู้วิจัย** : พระทองพจน์ ธีรธมโม (พรมราช)
- ปริญญา** : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : รศ. ดร.สุรินทร์ นิยมมางกูร, วท.บ. (วิทยาศาสตร์ทั่วไป)
 - M.S. (Statistics) วท.ม. (สถิติประยุกต์)
 - : ผศ. ดร.ธิดาวิภา หมั่นมี, พธ.บ. (สังคมศึกษา),
 - พธ.ม. (ปรัชญา), พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๓ มีนาคม ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

การวิจัยครั้งนี้เป็นเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๓๓ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๓๙๓ คน โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด ๑๙,๘๖๖ คน คำนวณจากสูตรทาร์โยยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าทีและการทดสอบ ค่าเอฟ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการพรรณนาแจกแจงความถี่ประกอบตารางและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๒ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๙$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดด้าน ตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = ๓.๙๓$) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ($\bar{X} = ๓.๙๑$) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = ๓.๘๖$) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ($\bar{X} = ๓.๘๘$)

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๓. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี คือ ๑) ด้านการวางแผน ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงการวางแผนป้องกันอุทกภัย การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเสนอความคิดเห็นด้านการวางแผนป้องกันอุทกภัยยังไม่ได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่แท้จริง ส่วนการประเมินติดตามผล ยังมีความล่าช้า ไม่ได้รับการดูแลให้เต็มที่เท่าที่ควรและประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมในการอบรม การซักซ้อมแผนเพื่อเตรียมรับมือกับอุทกภัยที่เกิดขึ้นในอนาคต ๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร การปฏิบัติงานของบุคลากรยังมีความล่าช้า เมื่อพิจารณาพื้นที่ที่ประสบปัญหาอุทกภัยแล้วมีจำนวนมาก จึงต้องระดมสรรพกำลังจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยและการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานอื่นยังมีความล่าช้า เนื่องจากการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบไม่ชัดเจน ทำให้ไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉินที่จำเป็นต้องปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว ๓) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งข้อมูลข่าวสารยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ทำให้ประชาชนเสียโอกาสต่างๆ ที่ควรจะได้รับจากเทศบาลหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ในการเตรียมรับมือกับปัญหาอุทกภัย และยังมีประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ต จึงไม่สามารถใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ ที่ทันสมัยได้ ๔) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น เรือท้องแบน เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ รถไฟส่องสว่าง ชุดเคลื่อนที่เร็ว เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยยังไม่เพียงพอซึ่งทางเทศบาลยังต้องประสานงานเพื่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ ในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ เมื่อเกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ ตลอดทั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ในการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เช่น เครื่องกระจายเสียงตามชุมชนยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้เต็มที่ควร

Thesis Title : The Effectiveness of flood Management of Suphanburi City Municipality of Suphanburi Province

Researcher : PhraThongphot Dhīradhammo (Promrach)

Degree : Master of Public Administration

Research Paper Supervisory Committee

: Assoc. Prof. Dr. Surin Niyamangoon, B.S. (General Sciences), M.S. (Statistics), M.S. (Applied Statistics), Ph.D. (Development Administration)

: Asst. Prof. Dr. Thitiwut Manmee, B.A. (Social Studies), M.A. (Philosophy), Ph.D. (Public Administration)

Date of Graduation : March 3, 2020

Abstract

Objectives of this research were to: 1. Study the effectiveness of flood management of Suphanburi City Municipality, Suphanburi Province, 2. Compare the effectiveness of flood Management of Suphanburi City Municipality, Suphanburi Province, And 3. Study problems and obstacles for the effectiveness of flood Management of Suphanburi City Municipality, Suphanburi Province,

Methodology was the mixed methods: The quantitative research collected data with questionnaires with the reliability value at 0.833 from 393 sample derived from 19,866 people in Suphanburi Province, analyzed data with frequency, percentile, mean, standard deviation, t-test and F-test, One way analysis of variance, ANOVA, testing hypothesis and paired variables with least significant difference, LSD. The qualitative research collected data from 12 key informants by in-depth-interviewing and analyzed data by descriptive interpretation.

Findings of the research were as follows:

1. General condition of flood Management of Suphanburi city Municipality, Suphanburi Province, at was at high level ($\bar{X} = 3.89$), Each aspects was also at high levels as: Planning was at high level ($\bar{X} = 3.93$), Performance of personnel was at ($\bar{X} = 3.91$), Information systems/ News and Information were at ($\bar{X} = 3.86$), Tools and equipment were at ($\bar{X} = 3.88$).

2. Comparison of people' s opinions on the effectiveness of flood management of Suphanburi city Municipality, Suphanburi Province, classified by personal data indicated that people with different gender, age and educational level did not have different opinions on the effectiveness of flood management of Suphanburi city Municipality, Suphanburi Province, rejecting he set hypothesis.

people with different occupations and monthly income had different opinions at the statistically significant level at 0.01, accepting the set hypothesis.

3. Problems and Obstacles of the effectiveness of flood management of Suphanburi city Municipality, Suphanburi Province, were as follows: 1) Planning, Most people do not know the plan about flood prevention. The opportunity for people to participate in the discussion making on flood prevention plans had not been responded to the needs of the real people. As for the evaluation and follow up, there was still limited, not being well looked after and most people did not participate in the training, rehearsing plans to prepare for future floods. 2) Performance of personnel, personnel operations were still slow considering the many areas that were experiencing flood problems. Activities must be mobilized from various departments in order to enter the area to help people who were in danger and cooperation with other agencies was still delayed, due to unclear assignment causing delay in time to solve the problem especially in an emergency that needed to be done quickly. 3) Information/news information, the information dissemination was not yet covered in all areas, causing the people to lose various opportunities that should be obtained from municipalities or government agencies. Some people still lacked the knowledge to prepare for the flooding and there were still people who could not access to the internet. Therefore they were unable to use up - to - date various applications, 4) Tools and equipment, such as Pram, Large water pumps, illuminated train, fast moving sets to help the victims were not enough. The Municipality must also coordinate to ask for help from other agencies in the field of tools and equipment when a big flood occurred as well as tools and equipment for public relations, news and information were not yet covered in all areas. The Community on line public address system had not been improved as they should be.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยดีจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณ รศ. ดร.สุรพล สุยะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป/ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์, รศ. ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง รองคณะบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ. ดร.สุรินทร์ นิยมามงกูร กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ. ดร.ธิดาวุฒิ หมั่นมี และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนกระทั่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขออนุโมทนาขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๕ ท่าน ประกอบด้วย รศ. ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง ผศ. ดร.อนุวัต กระสังข์ อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุ และ ผศ. ดร.วิษุกร นาครธน ผศ. ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบเครื่องมือ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขออนุโมทนาขอบคุณ นายเอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี นายมนัสพงศ์ พรหมพิสิฐพงศ์ ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี บุคลากรเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีและประธานชุมชน ตลอดจนทั้งประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ที่เมตตาอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนเพื่อนนิสิต รปม. รุ่น ๑๑ ทุกรูป/คน ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือและให้คำปรึกษา รวมถึงให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขออนุโมทนาขอบคุณ คณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ทั้ง ๓ ท่าน ประกอบด้วย รศ. ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง ประธานกรรมการ รศ. ดร.อัจฉรา หล่อตระกูล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ รศ. ดร.สุรพล สุยะพรหม กรรมการ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขออนุโมทนาขอบคุณพระครูสุวรรณวีระานุวัตร เจ้าอาวาสวัดโพธิ์คลาน ที่เมตตาอนุเคราะห์ในการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายต่างๆ

ขออนุโมทนาขอบคุณอาจารย์ชำนาญ เรื่องวิเศษณ์ ที่เมตตาอนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับเทศบาลและคุณครูเพ็ญศิริ เมฆฉาย ที่เมตตาอนุเคราะห์ในการช่วยเหลือกระดาษสำหรับใช้ในการวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาเป็นกตัญญูตเวทีตามาตมารดาและครูบาอาจารย์ ผู้ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนผู้ที่มีบุญคุณ ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนเป็นกำลังใจ ทำให้งานวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี

พระทองพจน์ ธีธมโม (พรมราช)

๓ มีนาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภาพ	ฅ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๓
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๕
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๖
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร	๗
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพ	๓๔
๒.๓ แนวคิดที่เกี่ยวกับอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี	๔๙
๒.๔ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๕๙
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖๖
๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย	๗๗
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๗๙
๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๗๙
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๒
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๕
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	๘๕

สารบัญ (ต่อ)

	เรื่อง	หน้า
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	๔.๑ สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๗
	๔.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๙๕
	๔.๓ ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๑๐
	๔.๔ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๑๑
	๔.๕ องค์กรความรู้	๑๒๓
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๒๘
	๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๓๓
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๓๖
บรรณานุกรม		๑๓๘
ภาคผนวก		๑๔๔
	ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	๑๔๕
	ภาคผนวก ข ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	๑๕๑
	ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out)	๑๕๖
	ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)	๑๕๘
	ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๑๖๑
	ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)	๑๖๓
	ภาคผนวก ช แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๗๖
	ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๑๘๔
ประวัติผู้วิจัย		๑๘๗

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๒.๑	แสดงการสังเคราะห์ความหมายของการบริหาร	๙
๒.๒	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	๑๖
๒.๓	แสดงการสังเคราะห์ความสำคัญของการบริหาร	๒๐
๒.๔	แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหาร	๒๖
๒.๕	แสดงการสังเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร	๓๒
๒.๖	แสดงการสังเคราะห์ความหมายของประสิทธิผล	๓๖
๒.๗	แสดงการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิผล	๓๙
๒.๘	แสดงการสังเคราะห์การประเมินประสิทธิผลขององค์การ	๔๒
๒.๙	แสดงการสังเคราะห์การพัฒนาประสิทธิผลในการบริหารจัดการขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นสำนักงานเทศบาล	๔๘
๒.๑๐	แสดงการสังเคราะห์ความหมายของอุทกภัย	๔๙
๒.๑๑	แสดงการสังเคราะห์สภาพปัญหาอุทกภัย	๕๑
๒.๑๒	แสดงการสังเคราะห์สภาพปัญหาด้านพื้นที่	๕๒
๒.๑๓	แสดงการสังเคราะห์สาเหตุของอุทกภัย	๕๖
๒.๑๔	แสดงการสังเคราะห์แนวทางการป้องกันปัญหาอุทกภัย	๕๙
๒.๑๕	แสดงการสังเคราะห์ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๖๕
๒.๑๖	แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหาร	๖๘
๒.๑๗	แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม	๗๑
๒.๑๘	แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทกภัย	๗๕
๓.๑	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาล เมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘๑
๔.๑	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	๘๘
๔.๒	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม	๙๐
๔.๓	ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการ บริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการวางแผน	๙๑
๔.๔	ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการ บริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	๙๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๕	ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	๙๓
๔.๖	ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	๙๔
๔.๗	การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ	๙๕
๔.๘	การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ	๙๖
๔.๙	การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา	๙๗
๔.๑๐	การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอาชีพ	๙๘
๔.๑๑	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามภาพรวมอาชีพ	๙๙
๔.๑๒	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านการวางแผน	๑๐๐
๔.๑๓	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	๑๐๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๑๔	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	๑๐๒
๔.๑๕	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	๑๐๓
๔.๑๖	การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๐๔
๔.๑๗	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามภาพรวม	๑๐๕
๔.๑๘	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านการวางแผน	๑๐๖
๔.๑๙	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	๑๐๗
๔.๒๐	การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	๑๐๘
๔.๒๑	ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ ๑ - ๕	๑๐๙

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๔.๒๒	ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๑๐
๔.๒๓	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๑๑

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒.๑	กรอบแนวคิดการวิจัย	๗๘
๔.๑	แสดงการสังเคราะห์แบบสัมพัทธ์ด้านการวางแผน	๑๑๔
๔.๒	แสดงการสังเคราะห์แบบสัมพัทธ์ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	๑๑๗
๔.๓	แสดงการสังเคราะห์แบบสัมพัทธ์ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	๑๒๐
๔.๔	แสดงการสังเคราะห์แบบสัมพัทธ์ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	๑๒๓
๔.๕	องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๒๔
๔.๖	องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย	๑๒๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารของรัฐบาลกลางสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อต้องการมอบอำนาจการปกครองและการบริหารงานในกิจการต่างๆ ให้กับประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งตามหลักการกระจายอำนาจนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระอย่างเต็มที่ในการดำเนินงานต่างๆ ภายในท้องถิ่นของตน โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของส่วนกลางแต่อย่างใด^๑ และเพื่อให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการบริหารงานในท้องถิ่นของตน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีทรัพยากรทางการบริหารที่สำคัญ ประกอบด้วย คน คือ บุคลากรหรือสมาชิก ผู้ปฏิบัติงานให้กับองค์กร เงิน คือ เงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร วัสดุอุปกรณ์ คือ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนอาคารสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการ และวิธีการ คือ วิธีการต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอิสระในการบริหารงาน แต่ส่วนกลางก็จะเป็นผู้คอยกำกับควบคุมดูแลการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและถูกต้อง^๒

จากเหตุผลของนโยบายการกระจายอำนาจรัฐบาลกลางสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นการกระจายความเจริญให้กับท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีโอกาสเรียนรู้และทำความเข้าใจหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการบริหารจัดการเพื่อให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นลักษณะการให้บริการด้านสาธารณสุขขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน ได้แก่ การสาธารณสุขโรคและสาธารณสุขการต่างๆ เช่น ระบบน้ำประปา ไฟฟ้าสว่าง การคมนาคมสะดวก สิ่งแวดล้อมบ้านเมืองสวยงาม ผู้คนได้รับการศึกษาทั่วถึง ตลอดจนทั้งรักษาจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และประชาชนมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นต้องคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก เพื่อแก้ปัญหาและสามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ขอบเขตการกระจายอำนาจจะมาน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของท้องถิ่นนั้นๆ หากรัฐบาลกลางเชื่อมั่นในความสามารถของ

^๑ พีระศักดิ์ นิลทะสิน, “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” ภาควิชาพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๑), หน้า ๔.

^๒ ไพบุลย์ อักษรนำ, “การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร”, ภาควิชาพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒), หน้า ๓.

ประชาชนในท้องถิ่น รัฐบาลกลางย่อมกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้นส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมากยิ่งขึ้น แต่หากรัฐบาลต้องการรวมอำนาจอยู่ การกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นน้อยลง ย่อมแสดงถึงความล้มเหลวในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ซึ่งขัดต่อเจตนารมณ์ของการปกครองส่วนท้องถิ่นและขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญอีกด้วย”

นับแต่ได้มีการตราพระราชบัญญัติราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้กำหนดให้เทศบาลเป็นองค์กรบริหารงานราชการในการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรก ว่าด้วยการจัดระเบียบบริหารในการปกครองตนเองของเทศบาล และ พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้มีการจัดตั้งเทศบาลเป็นครั้งแรกโดยยกฐานะจากสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิม ๓๕ แห่ง ขึ้นเป็นเทศบาล และได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ขึ้นเพื่อใช้แทนกฎหมายเก่าทั้งหมด ในลำดับต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี พ.ศ. ๒๕๔๒^๓ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยกำหนดให้เทศบาลมี ๓ ระดับ คือ เทศบาลนคร เทศบาลเมืองและเทศบาลตำบล^๔ พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้เทศบาลมีฐานะเป็นนิติบุคคลการเปลี่ยนแปลงเขตฐานะ การจัดตั้งหรือยกเลิกจะต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับของการจัดตั้งเทศบาล^๕

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลเมือง จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ โดยพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ พ.ศ. ๒๔๗๖ ตั้งแต่จัดตั้งมาจนถึงปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลจำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ได้มีการขยายเขตเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ และครั้งที่ ๒ ได้มีการขยายเขตเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๘ มีพื้นที่ประมาณ ๙.๐๑๓ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าพี่เลี้ยงทั้งตำบล บางส่วนของตำบลรั้วใหญ่และบางส่วนของตำบลท่าระหัด พื้นที่รับผิดชอบตลอดเขตเทศบาล

^๓ อ้างแล้ว, “การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร”, หน้า ๒.

^๔ พระปวิวัฒน์ ปิยสีโล (จักแตร์), “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลเมืองแพร์ จังหวัดแพร่”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔) หน้า ๓.

^๕ ไพบูลย์ อักษรนำ, “การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลเมืองเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร”, รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาตรีรัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒), หน้า ๓.

^๖ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่นเปรียบเทียบ: อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย, (กรุงเทพมหานคร: โพรเพซ, ๒๕๕๔), หน้า ๑๒๖.

จำนวนทั้งสิ้น ๑๖ ชุมชนและมีจำนวนประชากรในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ กว่า ๑๙,๘๖๖ คน^๗ เมื่อพิจารณาพื้นที่ของเทศบาลที่ต้องปฏิบัติงานด้านอุทกภัยแล้วมีพื้นที่จำนวนมาก เพราะเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีจำนวน ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นที่ลุ่มรับน้ำ ซึ่งทางทิศตะวันตกของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีติดแม่น้ำท่าจีนหรือแม่น้ำสุพรรณบุรี จึงทำให้เกิดอุทกภัยซ้ำซากในพื้นที่เกือบทุกปี โดยเฉพาะในย่านเศรษฐกิจของเทศบาล ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนและเศรษฐกิจโดยรวมของเมือง^๘ อีกทั้งบุคลากรบางส่วนยังขาดความชำนาญในการปฏิบัติงาน รวมถึงการเข้าถึงระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร หรือการประชาสัมพันธ์กิจการของเทศบาลยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จึงส่งผลให้การบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรียังไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควรทราบได้จากผลสรุปของแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ วาตภัยและดินถล่มเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๐^๙ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาจากแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ วาตภัยและดินถล่ม เทศบาลเมืองสุพรรณบุรีย้อนหลังสามปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

จากข้อมูลและเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีนั้น ผู้บริหารและบุคลากรของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีจะมีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านอุทกภัย เพื่อให้เกิดประสิทธิผลเพียงใด และประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเทศบาลอย่างไร ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริการจัดการด้านอุทกภัยมีอะไรบ้าง เพื่อหาแนวทางแก้ไขและนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการบริการจัดการด้านอุทกภัยให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป โดยได้เลือกเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑.๒.๑ สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอย่างไร

๑.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างไร

๑.๒.๓ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการบริการจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีอะไรบ้าง

^๗ ข้อมูลสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้านประจำปี, แยกรายพื้นที่ ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒, (อัดสำเนา).

^๘ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, เอกสารแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓), (อัดสำเนา).

^๙ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔.

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๓.๒ เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา โดยการทบทวนเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ใน ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านการวางแผน ๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ๓) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ๔) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์^{๑๐}

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ใน ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านการวางแผน ๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ๓) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ๔) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวน ๑๙,๘๖๖ คน^{๑๑}

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๑๒ คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้นำชุมชนและประชาชนทั่วไป

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

^{๑๐} เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, เอกสารแผนพัฒนาสามปีเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒, (อัดสำเนา).

^{๑๑} ข้อมูลสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้านประจำปี, แยกรายพื้นที่ ณ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒, (อัดสำเนา).

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาในการศึกษา โดยเริ่มดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมระยะเวลา ๖ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้าน อุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้าน อุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหาร จัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ อุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๕.๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหาร จัดการอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ **ประสิทธิผล** หมายถึง การพิจารณาผลการดำเนินงานของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ที่สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่คาดหวังไว้เป็นหลัก และความสำเร็จของการให้บริการ แก่ผู้มารับบริการในด้านอุทกภัยอย่างมีประสิทธิภาพ อาจเกิดจากการปฏิบัติงานที่ต้องประหยัด ทรัพยากรด้านต่างๆ หรือมีประสิทธิภาพก็ได้ เพราะประสิทธิภาพเป็นเรื่องของการงานให้ได้ผล สูงสุดส่วนประสิทธิผลเป็นเรื่องของการนำเอาผลงานที่สำเร็จดังที่คาดหวังมาพิจารณา

๑.๖.๒ **การบริหารจัดการ** หมายถึง การบริหารจัดการ หรือการทำให้กลุ่มบุคคล ในองค์กรได้ดำเนินงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่เทศบาลได้กำหนดไว้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ร่วมกันขององค์กร

๑.๖.๓ **การบริหารจัดการด้านอุทกภัย** หมายถึง การบริหารจัดการของบุคลากร ด้านอุทกภัย สังกัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ใน ๔ ด้าน ประกอบด้วย

๑. ด้านการวางแผน หมายถึง การกำหนดวิธีบริหารจัดการด้านอุทกภัย เพื่อเป็น แนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร หมายถึง การปฏิบัติงานของบุคลากรที่สังกัด เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ ในการบริหารจัดการด้านอุทกภัย เช่น ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ระบบสารสนเทศสืบค้นข้อมูล เป็นต้น เพื่อให้การอำนวยความสะดวก ส่งเสริม และแก้ไขปัญหาอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ หมายถึง เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ของเทศบาล เมืองสุพรรณบุรี เช่น เครื่องสูบน้ำ เรือท้องแบน กระสอบทราย เป็นต้น

๑.๖.๔ อุทกภัย หมายถึง ภัยหรืออันตรายที่เกิดจากน้ำท่วม หรืออันตรายอันเกิดจากน้ำไหลเอ่อล้นฝั่งแม่น้ำลำธารหรือทางน้ำเข้าท่วมพื้นที่

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบสภาพทั่วไปในการบริหารจัดการของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๗.๒ ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๗.๔ ผลการวิจัยทำให้สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและการพัฒนาการบริหารจัดการของบุคลากรในเทศบาลเมืองอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านการวางแผน ๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ๓) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ๔) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับประสิทธิผล

๒.๓ แนวคิดที่เกี่ยวกับอุทกภัย

๒.๔ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานของนักวิชาการหลายท่านจึงได้ประมวลแนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ความหมายของการบริหาร

การบริหาร (Administration) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่บ่งชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลว ตลอดทั้งความมีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพของหน่วยงาน การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กร ซึ่งมีการวางแผน การวินิจฉัยสั่งการ เป็นต้น สำหรับนักบริหาร มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยสิ่งแวดล้อมต่างๆ เพื่อการวางแผนที่ถูกต้อง และการวินิจฉัยสั่งการจะเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหาร ดังนั้นการบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและจำเป็นต่อการที่จะเนนงานขององค์กรให้เป็นที่องค์กรต้องการ มีนักบริหารนักวิชาการและนักการศึกษามากมายหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารไว้หลายทัศนะ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

บริหาร เป็นการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น (Getting things done through other people) ตามคำนิยามนี้ การบริหารในรูปแบบของพระพุทธศาสนา มีขึ้นเป็นรูปธรรมสองเดือนนับจากวันที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ คือ วันอาสาฬหบูชา เมื่อพระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรก แก่พระปัญจวัคคีย์ซึ่งทำให้เกิดพระสังฆรัตนะขึ้น เมื่อมีพระสังฆรัตนะเป็นสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนาอย่างนี้พระพุทธเจ้าก็ต้องบริหารคณะสงฆ์^๑ และการบริหารนั้นยังรวมถึง

^๑ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), **พุทธวิธีบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๓.

ภารกิจของผู้ปฏิบัติงานคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนที่เข้ามาทำหน้าที่ประสานให้การทำงานของ ผู้ปฏิบัติงานซึ่งฝ่ายต่างๆ ทำแล้วไม่อาจประสบผลสำเร็จจากการแยกกัน ทำให้สามารถบรรลุผลสำเร็จ ได้ด้วยดี^๒หรือเป็นกิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างใดอย่างหนึ่ง^๓ โดยอาศัยกระบวนการสั่งการและควบคุมกิจกรรมของสมาชิกในองค์การรูปร่าง เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำให้เป้าหมายและจุดมุ่งหมายของสถาบันสำเร็จผล^๔ และการบริหารนั้นยังสามารถแยกออกเป็น ๒ นัย คือ ๑) คำว่าบริหารมาจากภาษาบาลีว่า บริหาร มาจากศัพท์ว่า ปริ แปลว่า รอบ และ หร ธาตุในความนำไป ดังนั้นคำว่าบริหารจึงแปลว่า นำไปโดยรอบ อีกสำนวนหนึ่ง คำว่า บริหาร แปลว่า อ้อมหนี, หลีกหนี, หลบหนี ดังในประโยคภาษาบาลีว่า “ปัญหา บริหิตสมตโต” แปลว่า ผู้สามารถเพื่อการอ้อมหนี หลีกหนี หลบซึ่งปัญหา หรือแปลว่า ผู้สามารถบริหาร ปัญหา และนำปัญหาไปโดยรอบ หรือกำจัดปัญหาให้หมดสิ้นไป ๒) คำว่า บริหาร แปลมาจาก ภาษาอังกฤษว่า Administer และ Administration แปลความหมาย คือ การปกครอง ดำเนินการ อำนวยการ จัดการ จัดให้ วาง ส่งเสริม และบำรุง^๕ และการบริหารเป็นศาสตร์สาขาวิชาการบริหาร ย่อมจะให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ กับผู้บริหารว่าต้องกระทำอะไรภายในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งและ ช่วยให้พวกเขาคาดคะเนถึงผลลัพธ์ของการกระทำของพวกเขาได้”^๖ สำหรับการบริหารแล้วนั้นยังรวมถึง การบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าขององค์การ ให้ปฏิบัติงาน ได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยมีภารกิจหลัก ๖ ด้าน ได้แก่ การวางแผน การสรรหาและการคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนา การจ่ายค่าตอบแทนและผลประโยชน์ สุขภาพและความปลอดภัย พนักงานสัมพันธ์และแรงงานสัมพันธ์และการวิจัยด้านทรัพยากรมนุษย์^๗ ตลอดจน การกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานในองค์การ ซึ่งครอบคลุม ภารกิจต่างๆ ได้แก่ การสรรหา การกลั่นกรอง การฝึกอบรม การให้รางวัลและผลประโยชน์เกื้อกูล การประเมินผลและแรงงานสัมพันธ์^๘

^๒ มยรี อนุมานราชธน, **การบริหารโครงการ**, (เชียงใหม่: ดา, ๒๕๕๖), หน้า ๖.

^๓ นพพงษ์ บุญจิตราดุล, **การบริหารการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์, ๒๕๕๓), หน้า ๓.

^๔ กิตติมา ปรีดีดีล, **ทฤษฎีบริหารองค์การ**, (กรุงเทพมหานคร: ธนะการพิมพ์, ๒๕๕๙), หน้า ๔.

^๕ สิริภพ เหล่าลาภะ, **พุทธศาสตร์การเมือง**, (กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก, ๒๕๕๕), หน้า ๑๔๐.

^๖ สมยศ นาวิการ, **การบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, ๒๕๕๔), หน้า ๑๘.

^๗ Gary Dessler, **Human Resource Management**, (Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall, 1997), p. 2.

^๘ Mondy R. Wayne and Robert M. Noe, **Human Resource Management**, (Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hall, 1996), pp. 4-6.

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการสังเคราะห์ความหมายของการบริหาร

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ฌมจิตโต), (๒๕๕๔, หน้า ๓)	บริหาร เป็นการดำเนินงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น (Getting things done through other people) ตามคำนิยามนี้การบริหารในรูปแบบของพระพุทธศาสนา มีขึ้นเป็นรูปธรรมสองเดือนนับจากวันที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ คือ วันอาสาฬหบูชา เมื่อพระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกแก่พระปัญจวัคคีย์ซึ่งทำให้เกิดพระสังฆรัตนะขึ้น เมื่อมีพระสังฆรัตนะเป็นสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในพระพุทธศาสนาอย่างนี้ พระพุทธเจ้าก็ต้องบริหารคณะสงฆ์
มยุรี อนุমানราชธน, (๒๕๕๖, หน้า ๖)	ภารกิจของผู้ปฏิบัติงานคนใดคนหนึ่ง หรือหลายคนที่เข้ามาทำหน้าที่ประสานให้การทำงานของผู้ปฏิบัติงานซึ่งฝ่ายต่างๆ ทำแล้วไม่อาจประสบผลสำเร็จจากการแยกกัน ทำให้สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี
นพพงษ์ บุญจิตราดุล, (๒๕๕๓, หน้า ๓). กิตติมา ปรีดีติลล, (๒๕๕๙, หน้า ๔)	กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการอาศัยกระบวนการสั่งการและควบคุมกิจกรรมของสมาชิกในองค์การรูปนัย เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำให้เป้าหมายและจุดมุ่งหมายของสถาบันสำเร็จผล
สิรภพ เหล่าลาภะ, (๒๕๕๕, หน้า ๑๔๐)	การบริหาร สามารถแยกออกเป็น ๒ นัย คือ ๑) คำว่า บริหาร มาจากภาษาบาลีว่า บริหาร มาจากศัพท์ว่าปริ แปลว่า รอบ และ หร ธาตุในความนำไป ดังนั้นคำว่าบริหารจึงแปลว่า นำไปโดยรอบ อีกสำนวนหนึ่ง คำว่า บริหาร แปลว่า อ้อมหนี, หลีกหนี, หลบหนี ดังในประโยคภาษาบาลีว่า “ปญฺหํ บริหิตฺตสมตฺโต” แปลว่า ผู้สามารถเพื่อการอ้อมหนี หลีกหนี หลบซึ่งปัญหา หรือแปลว่า ผู้สามารถบริหารปัญหา และนำปัญหาไปโดยรอบ หรือกำจัดปัญญญาให้หมดสิ้นไป ๒) คำว่า บริหาร แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Administer และ Administration แปลความหมาย คือ การปกครอง ดำเนินการอำนวยการ จัดการ จัดให้ วาง ส่งเสริม และบำรุง
สมยศ นาวิการ, (๒๕๕๔, หน้า ๑๘)	การบริหาร เป็นศาสตร์สาขาวิชาการบริหารย่อมจะให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ กับผู้บริหารว่าต้องกระทำอะไรภายในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งและช่วยให้พวกเขาคาดคะเนถึงผลลัพธ์ของการกระทำของพวกเขาได้

ตารางที่ ๒.๑ แสดงการสังเคราะห์ความหมายของการบริหาร (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Gary Dessler, (1997), p. 2.	การบริหารรวมถึงการบริหารงานบุคคล เป็นการใช้ทรัพยากรบุคคลอันทรงคุณค่าขององค์การ ให้ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยมีภารกิจหลัก ๖ ด้าน ได้แก่ การวางแผน การสรรหาและการคัดเลือกทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนา การจ่ายค่าตอบแทน และผลประโยชน์ สุขภาพและความปลอดภัย พนักงานสัมพันธ์ และแรงงานสัมพันธ์ และการวิจัยด้านทรัพยากรมนุษย์
Mondy R. Wayne and Robert M. Noe, (1996), pp. 4-6.	การกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับพนักงานในองค์การ ซึ่งครอบคลุมภารกิจต่างๆ ได้แก่ การสรรหา การกลั่นกรอง การฝึกอบรม การให้รางวัลและผลประโยชน์เกื้อกูลการประเมินผลและแรงงานสัมพันธ์

สรุปได้ว่า การบริหารจัดเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งในทางสังคมศาสตร์ที่นำเอาหลักการและทฤษฎีต่างๆ ทางมานุษยวิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับผู้บริหารในการกำหนดเป้าหมาย ทิศทางขององค์การและในการบริหารนั้นจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อร่วมมือกันปฏิบัติงานขององค์การให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป็นการดำเนินงานให้สำเร็จโดยอาศัยผู้อื่นผ่านกระบวนการต่างๆ ที่องค์กรได้กำหนดไว้ โดยอาศัยกระบวนการและทรัพยากรที่มีอยู่ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการอย่างเหมาะสม โดยที่ผู้บริหารต้องทำหน้าที่เป็นทั้งหัวหน้า ผู้นำ ผู้อำนวยการและผู้ประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๒ แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหาร

“การบริหาร” หรือ “การจัดการ” เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานทุกระดับ โดยการบริหาร (Administration) นิยมใช้ในภาครัฐหรืองานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและการจัดการ (Management) นิยมใช้ในภาคธุรกิจเอกชน ซึ่ง The Encyclopedia Americana ได้ขยายความว่า การบริหารและการจัดการสามารถใช้ทดแทนกันได้ คำว่า “การบริหาร” เป็นการจัดการงานบริหารระดับสูง ส่วนคำว่า “การจัดการ” เป็นศิลปะของการประสานองค์ประกอบหรือปัจจัยการผลิต เพื่อมุ่งเน้นความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ เป็นความสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยอาศัยแรงงาน วัสดุ และเครื่องจักร การบริหารจัดการจะให้ความสนใจประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวิธีการจัดโครงสร้างองค์การ โดยภาพรวม ในขณะที่การจัดการเชิงวิทยาศาสตร์จะสนใจการจัดการกับงานและคนงาน ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ผู้ที่ใช้ในความหมายแตกต่างกันส่วนใหญ่มักจะเห็นว่า คำว่า “การบริหาร” ครอบคลุมภาพรวมขององค์การในขณะที่ “การจัดการ” มุ่งไปที่การจัดการกับทรัพยากรเพื่อให้บรรลุจุดหมาย และคำว่า “การบริหาร” ในที่นี้มักจะใช้ในความหมายว่า เป็นความพยายามใช้ศาสตร์และศิลป์ในการจูงใจผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกองค์การให้ร่วมมือร่วมใจดำเนินกิจกรรม เพื่อให้องค์การประสบความสำเร็จทั้งในเชิงประสิทธิภาพและ

ประสิทธิผล ดังนั้นผู้วิจัย จึงได้เลือกแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ เพราะสามารถใช้แทนกันได้

การบริหารเป็นการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต่อการบริหารและวิถีปฏิบัติ ตลอดจนหมายถึงการทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปโดยอาศัยบุคคลอื่น ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและหลักสำคัญของการบริหาร ๕ ลักษณะ^๔ คือ

๑. การบริหารเป็นการทำงานกับคนและโดยอาศัยคน หมายความว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม คือ อาศัยกลุ่มคนที่รวมกันทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบให้สำเร็จโดยอาศัยความร่วมมือของบุคคลอื่น มิฉะนั้นจะทำงานไม่สำเร็จ สำคัญของการบริหารในข้อนี้ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีสิ่งต่างๆ เหล่านี้ คือ มีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ดี มีความเป็นผู้นำและสามารถทำงานเป็นทีมได้ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสถานการณ์ต่างๆ ได้

๒. การบริหาร เป็นการทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนทุกคน จึงจะทำงานสำเร็จได้เป้าหมายและสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องมีเพื่อการบริหาร คือ ต้องมีลักษณะสำคัญ ๓ ประการ ดังนี้ ประการแรกมีเป้าหมายสูงไม่มากนัก แล้วสามารถทำให้สำเร็จได้ หากเป้าหมายสูงเกินไปก็ทำให้สำเร็จได้ยาก ประการที่สอง การจะไปถึงเป้าหมายจะต้องมีระบบงานที่ดี มีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ประการสุดท้าย จะต้องระบุเวลาที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้นด้วย

๓. การบริหาร เป็นการปรับสมดุลระหว่างประสิทธิผลและประสิทธิภาพ คำว่า ประสิทธิภาพ หมายความว่า การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนด ส่วนคำว่า ประสิทธิภาพหมายความว่า การทำงานโดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดหรือเสียค่าใช้จ่ายต่ำสุด การทำงานให้สำเร็จอย่างเดียวไม่พอแต่จะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่ประหยัดอีกด้วย การทำให้ได้ทั้งสองอย่าง คือ งานบรรลุผลตามที่ต้องการและการใช้ทรัพยากรคุ้มค่าที่สุด จึงเป็นความสมดุลระหว่างประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔. การบริหาร เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นที่รู้กันโดยทั่วไปว่า เราอาศัยในโลกที่มีทรัพยากรจำกัด การใช้ทรัพยากรต่างๆ จึงต้องตระหนักอยู่ ๒ ข้อใหญ่ๆ คือ เมื่อใช้ทรัพยากรใดไปแล้ว ทรัพยากรนั้นจะหมดสิ้นไปไม่สามารถกลับคืนมาใหม่ได้ และจะต้องเลือกใช้ทรัพยากรให้เหมาะสม อย่าให้เกิดความสิ้นเปลืองโดยเปล่าประโยชน์ ดังนั้นการบริหารกับเศรษฐศาสตร์จึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เศรษฐศาสตร์เป็นการศึกษาถึงการกระจายการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างไร และจะเลือกใช้แบบใด ส่วนผู้บริหารในองค์การจะต้องผลิตสินค้าและบริหารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๕. การบริหารจะต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องสามารถคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนั้นได้เป็นอย่างดี

^๔ เสนาะ ตีเยาว์, **หลักการบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๔), หน้า ๑.

การบริหารเป็นเรื่องของการนำเอากฎหมายและนโยบายต่างๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจ ด้วยความเที่ยงธรรมและมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้^{๑๐} ไม่ว่าจะป็นรูปแบบผู้นำ โครงสร้าง ระบบราชการและหน้าที่ของผู้บริหาร ต้องสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับองค์การ หรือเรียกว่า วิธีที่ดีที่สุด (one best way) อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารในแต่ละองค์การจะเผชิญกับสถานการณ์เฉพาะที่มีเอกลักษณ์ของตัวเอง ไม่มีหลักสากลใดที่สามารถใช้ได้กับทุกปัญหา ผู้บริหารต้องศึกษาการบริหารโดยมีประสบการณ์จากกรณีศึกษา (case study) จำนวนมากและวิเคราะห์หาวิธีการใดที่จะสามารถปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ ได้^{๑๑} มีผู้ที่เขียนหลักการบริหาร “POSDCoRB” ในหนังสือที่เป็นความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจไว้ว่า การบริหารรัฐกิจได้รับการยอมรับว่าเป็นศาสตร์ทางการบริหารมากขึ้น เมื่อมีผลงานของนักวิชาการด้านการบริหารรัฐกิจ ผู้ที่ได้รับการกล่าวถึงเสมอและถือเป็นจุดสูงสุดในการยอมรับนับถือ นั่นคือ ผลงานการเขียนของ Luther Gulick and Lynda Urwick ในปี ค.ศ. ๒๔๙๗ โดยมีชื่อหนังสือว่า Papers on the Science of Administration ซึ่งมีการเสนอกระบวนการบริหารหรือหลักเกณฑ์การบริหารขั้นมาจนเป็นที่โด่งดัง และต่อมา Gulick ได้พัฒนาปรับปรุงอักษรย่อของหลักการบริหารเป็น ๗ ตัว โดยได้มาจากงานวิเคราะห์ของ Henry Fayol และกลายเป็นอักษรย่อต้นบัญญัติทั้ง ๗ อัน หมายถึง กิจกรรมการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหาร อักษรย่อมีดังนี้ POSDCORB (พอสคอร์บ)^{๑๒} และในขณะเดียวกันมีนักวิชาการได้เขียนในหนังสือเรื่องการจัดการสมัยใหม่ว่า แนวคิดทางการบริหารของเฮนรี ฟาโย ผู้เป็นบิดาของทฤษฎีการจัดการปฏิบัติการ (Operational management theory) หรือบิดาของการบริหารจัดการสมัยใหม่ เชื่อว่าการบริหารนั้นเป็นเรื่องของทักษะ และสนใจศึกษาองค์การโดยรวม และมุ่งเน้นที่กิจกรรมการจัดการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ๕ อย่าง คือ การวางแผน (Planning), การจัดองค์การ (Organizing), การบังคับบัญชา (Commanding), การประสานงาน (Coordinating), และการควบคุม (Controlling) หรือเรียกว่า POCCC^{๑๓}

นอกจากนี้ แนวคิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) เป็นแนวทางการบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การวางแผนและการตัดสินใจในงานต่างๆ ที่เขามีส่วนรับผิดชอบอยู่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรและเป็นการแสดงให้พนักงานได้รู้ว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของพนักงานที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร ทำให้

^{๑๐} พิทยา บวรวัฒนา, การบริหารเชิงบูรณาการ, (นนทบุรี: สำนักงานข้าราชการพลเรือน, ๒๕๕๖), หน้า ๒.

^{๑๑} สมยศ นาวิการ, การบริหารตามสถานการณ์, (กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, ๒๕๕๕), หน้า ๔๙.

^{๑๒} เดิมศักดิ์ ทองอินทร์, ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), หน้า ๓๗.

^{๑๓} เนตรพัฒนา ยาวีราช, การจัดการสมัยใหม่, (กรุงเทพมหานคร: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส, ๒๕๕๖), หน้า ๘.

เกิดความรู้สึกที่ดี มีความภูมิใจและรับผิดชอบต่องานอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นการจูงใจในการทำงานที่ดีวิธีหนึ่ง^{๑๔} ซึ่งการบริหารควรจะต้องประกอบด้วยหลัก ๑๐ ประการ คือ

๑. การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดงานหรือวิธีการปฏิบัติงานไว้เป็นการล่วงหน้า โดยเกี่ยวกับการคาดการณ์ (Forecasting) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objective) การพัฒนากลวิธี (Develop strategies) ในการวางแผนต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) เพื่อให้แผนงานที่กำหนดไว้ มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงาน

๒. การจัดการ (Organizing) เป็นการพัฒนาระบบการทำงานเพื่อให้งานต่างๆ สามารถดำเนินไปได้ ประกอบกับมีการประสานงานกันได้เป็นอย่างดี

๓. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) เป็นการจัดหาบุคคลเข้าปฏิบัติงานให้เหมาะสมตามตำแหน่ง หน้าที่ที่รับผิดชอบ

๔. การตัดสินใจ (Decision) เป็นความสามารถของผู้บริหารในการที่จะตัดสินใจแยกแยะ และวิเคราะห์ออกมาให้ได้ว่า ในการทำงานจะต้องมีการตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง

๕. การสั่งการ (Directing) เป็นการศึกษาวิธีการวินิจฉัยสั่งการ รวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน ตลอดจนศิลปะในการบริหารงานที่จะทำให้การทำงานประจำวันของเจ้าหน้าที่ทุกคนเป็นไปด้วยดี

๖. การควบคุม (Controlling) เป็นการร่วมมือประสานงานเพื่อการดำเนินการเป็นไปด้วยดีและราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะทำการประสานงานดีขึ้น และดำเนินการแก้ไขเมื่อเกิดปัญหา

๗. การร่วมมือประสานงาน (Coordinating) เป็นการประสานงานให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายมีความเข้าใจในงานเข้ามาร่วมทำงานอย่างพร้อมเพรียงกัน ข้อตกลงที่สำคัญยิ่งของการประสานงาน คือ ความร่วมมือ ซึ่งเป็นเรื่องของ “จิตใจ”

๘. การสื่อข้อความ (Communicating) เป็นการสื่อสารข่าวสาร ข้อมูลและความเข้าใจ เพื่อที่จะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ

๙. การรายงานผล (Reporting) เป็นการรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงาน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ (Public Relation) แจ่มให้ประชาชนทราบ ซึ่งโดยทั่วไป การรายงานจะหมายถึงวิธีการของสถาบันหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานโดยจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

๑๐. การงบประมาณ (Budgeting) เป็นส่วนของงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้งบประมาณในการควบคุมงาน^{๑๕}

^{๑๔} สุพิน เกษาคุปต์, การจัดการปฏิบัติงาน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๕๔), หน้า ๙๒-๙๓.

ขณะที่ภารกิจสำคัญในการการบริหารมี ๗ ประการ คือ

๑. การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดโครงการอย่างกว้างๆ ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับ วางแนววิธีปฏิบัติพร้อมด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้นก่อนลงมือปฏิบัติการ

๒. การจัดองค์การ (Organization) คือ การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่างๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจนพร้อมด้วยกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อสัมพันธ์ตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นลงไป

๓. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) คือ การบริหารงานเกี่ยวกับตัวบุคคลของหน่วยงาน การบริหารบุคคลดังกล่าว รวมถึงแต่การแสวงหากคนมาทำงาน การบรรจุการแต่งตั้ง การฝึกอบรมและการพัฒนาบุคคล การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้น ลดชั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากงาน และการบำรุงรักษาสภาพของการทำงานให้ดีและมีประสิทธิภาพให้คงอยู่ต่อไป

๔. การสั่งการ (Directing) คือ การอำนวยการหรือการวินิจฉัยหลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณาโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นๆ

๕. การประสานงาน (Coordinating) คือ การประสานงานหรือติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่างๆ ในองค์กร เพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน สามารถทำงานประสานความกลมกลืนกัน เพื่อวัตถุประสงค์หลักขององค์กร

๖. การรายงาน (Reporting) คือ การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาหรือยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งบนและล่าง เพื่อทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะ สะดวกแก่การประสานงานอื่นๆ และจะเป็นการช่วยสร้างความเข้าใจอันดีงามร่วมกัน ตลอดจนเป็นการบำรุงขวัญกำลังใจไปในตัว

๗. การงบประมาณ (Budgeting) คือ การจัดสรรทรัพยากร หรือการทำงานงบประมาณการเงิน วางแผนหรือโครงการในการจ่ายเงิน การบัญชีและการควบคุมการใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบและรัดกุม^{๑๔}

ในส่วนของระบบการจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน (CHAKRITS ๕M: Social Development Component) คือ การที่นักจัดการพัฒนาสังคมหากำหนดนโยบายของฝ่ายการเมืองหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาไปปฏิบัติจะทำให้เกิดผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ต้องเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อสังคม ประชาชน กลุ่มเป้าหมายที่ตนเองอาสาเข้าไปรับผิดชอบ และนักจัดการจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ และความสามารถในการกำหนดระบบงาน ระเบียบและเทคนิคในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความพร้อมและมีความสามารถที่จะใช้สิ่งเหล่านี้ให้เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการทำงานของตนและของหน่วยงานอีกด้วย ระบบงานและเทคนิคในการปฏิบัติที่กล่าวถึงนี้ สามารถแยกออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้

^{๑๔} พงษ์ศักดิ์ ปัญจพรผล, **องค์การและการจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏนครปฐม, หน้า ๖๔-๗๒).

^{๑๖} อารีย์ สวัสดิ์สาตี และคณะ, **บทบาทของผู้บริหารฝ่ายทรัพยากรบุคคลในการบริหารผู้มีวุฒิสามารถ**, (คณะรัฐประศาสนศาสตร์: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๘), หน้า ๓๒.

M๑ (Mechanism) เป็นส่วนของการจัดการองค์กร คือ การกำหนดรูปแบบและภารกิจขององค์กร การแบ่งส่วนขององค์กร การกำหนดกิจกรรมของแต่ละหน่วยงาน การกำหนดตำแหน่งงาน (Position) พร้อมหน้าที่ในความรับผิดชอบและอำนาจ (Authority) ของแต่ละตำแหน่ง แต่ละส่วน แต่ละระดับ (Level) และขององค์กร เป็นส่วนรวมการกำหนดโครงสร้างและความสัมพันธ์ของงานส่วนต่างๆ ของแต่ละองค์กร สร้างระบบการควบคุมให้ทุกส่วนขององค์กรอย่างสืบเนื่อง และมีเอกภาพ

M๒ (Money) เป็นส่วนของการเงินที่จะต้องหาเงินมาเพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดเวลาที่ถูกต้องสอดคล้องกัน ดังนั้นการพิจารณาเรื่องแหล่งเงิน การจัดสรร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมและรายการต่าง ๆ ให้ได้สัดส่วนที่จะได้ผลตอบแทนสูงสุด และการควบคุมค่าใช้จ่ายให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ โดยไม่รั่วไหล สูญเสียหรือฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น

M๓ (Manpower) เป็นส่วนของด้านบุคคล ซึ่งการจัดการที่ดีจำเป็นจะต้องได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติที่จำเป็นอย่างอื่นมาบรรจุให้กับตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่กำหนดไว้ และจะต้องให้มีจำนวนที่พอเพียง ไม่มากเกินไปและน้อยจนเกินไป การจัดการด้านบุคลากรยังควบคุมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการให้ค่าตอบแทนและในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ความจำเป็นที่จะต้องดูแลความเรียบร้อยของการปฏิบัติงานและการเพิ่มสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน ให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงานเป็นระยะๆ ด้วย

M๔ (Material & Buildings) เป็นการจัดหาและมีไว้ซึ่งเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์สำหรับปฏิบัติงาน สถานที่บริหารที่เหมาะสม ทันสมัย เพียงพอและมีประสิทธิภาพที่จะสามารถช่วยให้การดำเนินงานตามหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ อย่างได้ผล หรือเป็นประโยชน์ที่สุด ทั้งนี้การจัดการด้านนี้ ยังหมายรวมถึง การเสาะแสวงหา การคิดค้น การออกแบบ การควบคุมการใช้งาน การบำรุงรักษาและเปลี่ยนชิ้นส่วนประกอบ การซ่อมแซมสิ่งที่บกพร่อง ชำรุดเสียหาย หรือรื้อถอนเพื่อจัดหาหรือจัดทำสิ่งทดแทน เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการใช้งาน

M๕ (Methodology and Information) เป็นองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ที่มีค่าในการจัดการจะต้องนำมาใช้ในการวางแผนงาน การเลือกใช้กลยุทธ์ (Strategy) และกิจกรรม (Activity) ที่ควรดำเนินการ การจัดหน่วยงานและวางระบบงานการติดต่อสื่อสาร การอำนวยความสะดวก การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การติดตามและควบคุมงาน การประสานงาน การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ หรือภาคเอกชน ชุมชน ประชาชน อาสาสมัครและรูปแบบต่างๆ ให้ถูกต้องเหมาะสม ประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและแก้ไขปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

แนวคิดการบริหาร ได้รับการพัฒนาขึ้นตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จนเกิดเป็นทฤษฎีการบริหาร ซึ่งมุ่งวิเคราะห์ศึกษาถึงการบริหารอย่างเป็นระบบ โดยเฮนรี ฟาโย (Henry Fayol) นักบริหารชาวฝรั่งเศส ซึ่งได้วางรากฐานสำคัญของทฤษฎีการบริหารทั่วไป อันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ทฤษฎีที่ว่าด้วยหน้าที่ในการบริหาร ๕ ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงานและการควบคุม ต่อมาได้พัฒนาและปรับปรุงจนกลายเป็นตำราการบริหาร เช่น ทฤษฎีของลูเธอร์ กุลลิค (Luther Gulick) ซึ่งได้ขยายแนวคิดของฟาโย^{๑๗} โดยกำหนดหน้าที่

^{๑๗} สุปรีชา กมลาคัน, กลยุทธ์การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๕), หน้า ๒.

ในการบริหารที่เรียกกันว่า “POSDCoRB” ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการหรืออำนาจการ การประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงานการงบประมาณ

ตารางที่ ๒.๒ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
เสนาะ ตีเยาว์, (๒๕๕๔, หน้า ๑)	<p>การบริหาร เป็นการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต่อการบริหารและวิธีปฏิบัติ ตลอดจนหมายถึงการทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปโดยอาศัยบุคคลอื่นมี ๕ ลักษณะ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การบริหารเป็นการทำงานกับคนและโดยอาศัยคน ๒. การบริหาร เป็นการงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ๓. การบริหาร เป็นการปรับสมดุลระหว่างประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ๔. การบริหาร เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๕. การบริหารจะต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
พิทยา บวรวัฒนา, (๒๕๕๖, หน้า ๒)	<p>การบริหาร เป็นเรื่องของการนำเอากฎหมายและนโยบายต่างๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งเป็นหน้าที่ของข้าราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจ ด้วยความเที่ยงธรรมและมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้</p>
สมยศ นาวิการ, (๒๕๕๕, หน้า ๔๙)	<p>หน้าที่ของผู้บริหารต้องสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับองค์การหรือเรียกว่า วิธีที่ดีที่สุด (one best way) อย่างไรก็ตามผู้บริหารในแต่ละองค์การจะเผชิญกับสถานการณ์เฉพาะที่มีเอกลักษณ์ของตัวเอง ไม่มีหลักสากลใดที่สามารถใช้ได้กับทุกปัญหา ผู้บริหารต้องศึกษาการบริหารโดยมีประสบการณ์จากกรณีศึกษา (case study) จำนวนมากและวิเคราะห์หาวิธีการใดที่จะสามารถปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ๆ ได้</p>
เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, (๒๕๕๗, หน้า ๓๗)	<p>กระบวนการบริหารหรือหลักเกณฑ์การบริหารที่โด่งดังและต่อมา Gulick ได้พัฒนาปรับปรุงอักษรย่อของหลักการบริหารเป็น ๗ ตัว โดยได้มาจากงานวิเคราะห์ของ Henry Fayol และกลายเป็นอักษรย่อต้นบัญญัติทั้ง ๗ อันหมายถึงกิจกรรมการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายบริหาร อักษรย้อมีดังนี้ POSDCoRB (พอสคอ์บ)</p>

ตารางที่ ๒.๒ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
เนตร์พัฒนา ยาวีราช, (๒๕๕๖, หน้า ๘)	มีนักวิชาการได้เขียนในหนังสือเรื่องการจัดการสมัยใหม่ว่าแนวคิดทางการบริหารของเฮนรี ฟาโย ผู้เป็นบิดาของทฤษฎีการจัดการปฏิบัติการ (Operational management theory) หรือบิดาของการบริหารจัดการสมัยใหม่ เชื่อว่าการบริหารนั้นเป็นเรื่องของทักษะและสนใจศึกษาองค์การโดยรวมและมุ่งเน้นที่กิจกรรมการจัดการ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ๕ อย่าง คือ การวางแผน (Planning), การจัดองค์การ (Organizing), การบังคับบัญชา (Commanding), การประสานงาน (Coordinating), และการควบคุม (Controlling) หรือเรียกว่า POCCE
สุพิน เกชาคุปต์, (๒๕๕๔, หน้า ๙๒-๙๓)	แนวคิดการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) เป็นแนวทางการบริหารที่เปิดโอกาสให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การวางแผนและการตัดสินใจในงานต่างๆ ที่เขามีส่วนรับผิดชอบอยู่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำเนินงานต่างๆ ขององค์การและเป็นการแสดงให้พนักงานได้รู้ว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของพนักงานที่มีต่อความสำเร็จขององค์การ ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี มีความภูมิใจและรับผิดชอบต่องานอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นการจูงใจในการทำงานที่ดีวิธีหนึ่ง
พงษ์ศักดิ์ ปัญจพรผล, (๒๕๕๒, หน้า ๖๔-๗๒)	การบริหารควรจะต้องประกอบด้วยหลัก ๑๐ ประการ คือ <ol style="list-style-type: none"> ๑. การวางแผน (Planning) ๒. การจัดการ (Organizing) ๓. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) ๔. การตัดสินใจ (Decision) ๕. การสั่งการ (Directing) ๖. การควบคุม (Controlling) ๗. การร่วมมือประสานงาน (Coordinating) ๘. การสื่อข้อความ (Communicating) ๙. การรายงานผล (Reporting) ๑๐. การงบประมาณ (Budgeting)

ตารางที่ ๒.๒ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
อารีย์ สวัสดิ์สาลี และคณะ, (๒๕๕๘, หน้า ๓๒)	ภารกิจสำคัญในการการบริหารมี ๗ ประการ คือ ๑. การวางแผน (Planning) ๒. การจัดองค์การ (Organization) ๓. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) ๔. การสั่งการ (Directing) ๕. การประสานงาน (Coordinating) ๖. การรายงาน (Reporting) ๗. การงบประมาณ (Budgeting)
สุปรีชา กมลาศน์, (๒๕๕๕, หน้า ๒)	แนวคิดการบริหาร ได้รับการพัฒนาขึ้นตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ จนเกิดเป็นทฤษฎีการบริหาร ซึ่งมุ่งวิเคราะห์ศึกษาถึงการบริหารอย่างเป็นระบบ โดยเฮนรีฟาโย (Henry Fayol) นักบริหารชาวฝรั่งเศส ซึ่งได้วางรากฐานสำคัญของทฤษฎีการบริหารทั่วไป อันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง ทฤษฎีที่ว่าด้วยหน้าที่ในการบริหาร ๕ ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การการบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม ต่อมาได้พัฒนาและปรับปรุงจนกลายเป็นตำราการบริหาร เช่น ทฤษฎีของลูเธอร์กูลิค (Luther Gulick) ซึ่งได้ขยายแนวคิดของฟาโย

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหรือการจัดการนั้น เป็นแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ที่องค์การได้กำหนดไว้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการทำงานให้สำเร็จ ลุล่วงโดยอาศัยบุคคลอื่น ตลอดทั้งต้องอาศัยองค์ประกอบหรือปัจจัยต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการบริหารหรือการจัดการไม่ว่าจะเป็นแนวคิดด้านการวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาหรือสั่งการ การควบคุมดูแลและการประเมินหรือตรวจสอบ และต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจึงจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายในองค์การ

๒.๑.๓ ความสำคัญของการบริหาร

การบริหาร เป็นปัจจัยสำคัญที่มีความจำเป็นและต้องศึกษาให้เข้าใจ โดยเฉพาะในฐานะที่เราเป็นสมาชิกของสังคม โดยแท้จริงแล้ว บทบาทและความสำคัญของการบริหารนั้น มีความสัมพันธ์กับอารยธรรมและการดำรงชีพของมนุษย์ทีเดียว เพราะเมื่อมนุษย์รวมกันอยู่เป็นหมู่คณะ ย่อมต้องมีหัวหน้าปกครองคอยบังคับบัญชา โดยมีการแบ่งงานกันทำตามลักษณะความรู้ความสามารถ มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันในระหว่างพวกเขาและเผ่าเดียวกัน โดยมีจารีตประเพณีและวัฒนธรรมเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของกลุ่มชนเหล่านั้นและเมื่อกลุ่มสังคมมีขนาดใหญ่ขึ้น มีความซับซ้อนมากขึ้น มนุษย์ก็เริ่มสร้างระเบียบกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่างๆ ขึ้น โดยเรียนรู้จากประสบการณ์และความเชื่อถือ

โดยมุ่งหวังที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จ ความเรียบร้อยภายในองค์กรและเกิดความสงบสุขในสังคม ดังนั้นความสำคัญของการบริหารอาจสรุปถึงความเจริญเติบโตของสังคมได้อีกด้วย ซึ่งมีดังนี้ คือ

๑. การบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่มากับการดำรงชีพของมนุษย์และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ดำรงชีพอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก

๒. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์กรต่างๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๓. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมความก้าวหน้าทางวิทยาการ (Technology) ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรมทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

๔. การบริหารเป็นมรรควิธีที่สำคัญในอันที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

๕. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้มทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต

๖. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในสังคม ฉะนั้นความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมือง (Political sociocultural factor environment) อยู่เป็นอันมาก

๗. การบริหารมีลักษณะต้องใช้การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ ซึ่งนักบริหารจำต้องคำนึงปัจจัยแวดล้อมต่างๆ และการวินิจฉัยสั่งการนี้เองที่เป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหารและความเติบโตของการบริหาร

๘. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในสำนักงานหรือในครอบครัวย่อมมีส่วนเกี่ยวพันกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีพอย่างฉลาด

๙. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กัน ไม่อาจแยกจากกันได้โดยเด็ดขาด ดังที่กล่าวกันว่า “การเมืองกับการบริหารนั้น เปรียบเสมือนคนละด้านของเหรียญอันเดียวกัน (Politics and administration are the two sides of a single coin)” ฉะนั้นการศึกษาวิชาบริหาร จึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองด้วย^{๑๘}

^{๑๘} สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร: ไทยพัฒนาการพิมพ์ธนบุรี, ๒๕๕๘), หน้า ๑๑-๑๒.

ตารางที่ ๒.๓ แสดงการสังเคราะห์ความสำคัญของการบริหาร

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
<p>สมพงษ์ เกษมสิน, (๒๕๕๘, หน้า ๑๑-๑๒)</p>	<p>บทบาทและความสำคัญของการบริหารมีดังนี้ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่มากับการดำรงชีพของมนุษย์และเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์ดำรงชีพอยู่ร่วมกันได้อย่างผาสุก ๒. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์การต่างๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ๓. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมความก้าวหน้าทางวิทยาการ (Technology) ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านอุตสาหกรรม ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น ๔. การบริหารเป็นมรรควิธีที่สำคัญในอันที่จะนำสังคมและโลกไปสู่ความเจริญก้าวหน้า ๕. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้มทั้งในด้านความเจริญและความเสื่อมของสังคมในอนาคต ๖. การบริหารมีลักษณะเป็นการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในสังคม ฉะนั้นความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมทางการเมือง (Political sociocultural factor environment) อยู่เป็นอันมาก ๗. การบริหารมีลักษณะต้องใช้อการวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ ซึ่งนักบริหารจำต้องคำนึงปัจจัยแวดล้อมต่างๆ และการวินิจฉัยสั่งการนี้เองที่เป็นเครื่องแสดงให้ทราบถึงความสามารถของนักบริหารและความเติบโตของการบริหาร ๘. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าในสำนักงานหรือในครอบครัวย่อมมีส่วนเกี่ยวพันกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้นการบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและจำเป็นต่อการที่จะดำรงชีพอย่างฉลาด ๙. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กัน ไม่อาจแยกจากกันได้โดยเด็ดขาด ฉะนั้นการศึกษาวิชาบริหาร จึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองด้วย

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารนั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่นักบริหารต้องศึกษาและทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ซึ่งทุกคนไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า การบริหารไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน โดยเฉพาะในฐานะที่เราเป็นสมาชิกของสังคม ซึ่งต้องอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะจึงจำเป็นต้องมีผู้นำในการปกครองเพื่อความสงบสุขของสังคม ดังนั้นความสำคัญของการบริหารจึงมีบทบาทในการบริหารจัดการ เช่น การบังคับบัญชา การแบ่งงานกันทำ การวางกฎระเบียบต่างๆ เป็นต้น เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของสังคม

๒.๑.๔ องค์ประกอบของการบริหาร

การจัดองค์ประกอบ (Component) หรือปัจจัยการจัดการ (Management Resources) ด้านต่างๆ เหล่านี้ ต้องอาศัยแนวคิดและหลักการที่ได้มีการคิดค้นกันมาอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นของราชการหรือภาคเอกชน ก็จำเป็นต้องมีการวางระบบและกำหนดเป็นระเบียบข้อปฏิบัติให้แก่ผู้เข้ามา ระบบการจัดการจึงจะต้องการยืดหยุ่น นักจัดการและผู้ปฏิบัติที่จะต้องเผชิญกับเหตุการณ์กับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดมาก่อนและจะต้องแก้ไขหรือดำเนินการให้ทันเวลาและให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ หรือเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย ทั้งนี้โดยยึดเป้าหมายและเจตนารมณ์ในการสร้างสังคมที่ดีงามเป็นสำคัญ^{๑๙} องค์ประกอบของการบริหารที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อองค์การ มีดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ที่แน่นอน กล่าวคือ จะต้องรู้ว่า จะดำเนินการไปทำไม เพื่ออะไรและต้องการอะไรจากการดำเนินการ เช่น ต้องมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการหรือในการผลิต ต้องรู้ว่า จะผลิตเพื่อใคร ต้องการผลตอบแทนเช่นใด ถ้าหากไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แล้ว ก็ไม่มีประโยชน์ที่จะบริหาร การดำเนินงานต่างๆ จะไม่มีผลสำเร็จ เพราะไม่มีเป้าหมายที่กำหนดไว้แน่นอน

๒. ทรัพยากรในการบริหาร ได้แก่ วัตถุและเครื่องใช้ เพื่อประกอบการดำเนินงาน รวมไปถึงความสามารถในการจัดการทรัพยากรในการบริหาร ได้แก่ ๔Ms คือ มนุษย์ (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และความสามารถในการจัดการ (Management) หรือ ๖Ms ที่มีเครื่องจักร (Machine) และตลาด (Market) เพิ่มเข้ามา ซึ่งในปัจจุบันมีความจำเป็นมากขึ้น

๓. มีการประสานงานระหว่างกัน หรือเรียกได้ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน กล่าวคือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ รวมทั้งทรัพยากรในการบริหารทั้ง ๔Ms หรือ ๖Ms ดังกล่าว จะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน หรือกล่าวได้ว่า จะต้องมีการประสานงานร่วมกันและที่เกิดขึ้นจริงๆ ด้วย การนำปัจจัยทั้งหลายเบื้องต้นมาไว้รวมกัน แล้วไม่เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกัน การบริหารก็จะไม่เกิดขึ้น^{๒๐}

๔. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานนั้น สิ่งที่วัดผลสำเร็จของงานว่าบรรลุเป้าหมายของวัตถุประสงค์ขององค์การก็คือ ประสิทธิภาพขององค์การ ซึ่งหมายถึง ความสามารถขององค์การที่สามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การได้ ในการใช้ทรัพยากรขององค์การที่มีอยู่ในระยะสั้น โดยเปรียบเทียบกับปัจจัยนำเข้าและค่าใช้จ่ายกับปัจจัยนำออก และรายได้

^{๑๙} จักรกฤษณ์ นรินดิผดุงการ, การจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๑), หน้า ๑-๓.

^{๒๐} วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง, (กรุงเทพมหานคร: โพรเพซ, ๒๕๕๖), หน้า ๗๘.

ขององค์การ^{๒๑} และในการบริหารจัดการ (Management) คือ กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมาย องค์การจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ หรือการออกแบบและการรักษา สภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทรัพยากรทางการบริหารจัดการ ๖M's (Management resources) ประกอบด้วย

๑. คน (Man)
๒. เงิน (Money)
๓. วัสดุดิบ (Material)
๔. เครื่องจักร (Machine)
๕. วิธีการจัดการ (Method)
๖. ตลาด (Market)^{๒๒}

หลักการในการบริหารจัดการของฟาโย (Fayol) ซึ่งได้กำหนดหลักการเป็นส่วนประกอบ สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการ ๑๔ ประการ ดังนี้

๑. การแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) ฟาโย ได้เสนอว่า คนงานควรจะได้รับ การมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติมากขึ้น หรือได้รับการกระตุ้นให้มีความรับผิดชอบในผลลัพธ์ของงาน มากขึ้น ซึ่งหลักการนี้ จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์การยุคปัจจุบันได้

๒. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) เวเบอร์ (Weber) และฟาโย ได้ให้ความสำคัญของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่แบบเป็นทางการของเวเบอร์ จะได้มาจากตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารในสายการบังคับบัญชา ส่วนอำนาจ หน้าที่แบบไม่เป็นทางการ จะได้รับจากความชำนาญงานของบุคคล (Expertise) ความรู้ทางด้าน เทคนิค (Technical Knowledge) ความมีคุณค่าทางศีลธรรม (Moral Worth) และความสามารถใน การนำ (Leading) และสร้างความผูกพันกับผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนเน้นว่าอำนาจหน้าที่และความ รับผิดชอบควรอยู่คู่กัน

๓. การมีผู้บังคับบัญชาคนเดียว (Unity of Command) ฟาโย กล่าวว่า คำสั่งสองคำสั่ง (Dual Command) อาจก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน เช่น การรายงานจะมีความเกี่ยวข้อง ในเมื่อ ผู้ควบคุมสองคนได้ให้คำสั่งกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว ทำให้เกิดการสับสนในบางสถานการณ์ คำสั่งสองคำสั่งนี้ ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ผู้บังคับบัญชาและทำให้เกิดความสับสนในลำดับชั้นของ อำนาจหน้าที่แบบเป็นทางการ (Formal Hierarchy of Authority) การประเมินอำนาจหน้าที่และ ความรับผิดชอบของผู้บริหารในระบบ ผู้บังคับบัญชาสองคนจะเป็นการยากและผู้บริหารจะไม่สนใจ ในความรู้สึกรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา มักจะโกรธและอาจไม่ให้ความร่วมมือในอนาคต ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชา ไม่เชื่อฟัง

๔. สายการบังคับบัญชาตามอำนาจหน้าที่ (Line of Authority) เป็นสายการบังคับ บัญชาจากผู้บริหารในระดับบนสู่ผู้ปฏิบัติงานในระดับล่างขององค์การ ความสัมพันธ์ของการจำกัด ความยาวของสายการบังคับบัญชา โดยการควบคุมจำนวนของระดับในลำดับชั้นของการบริหาร

^{๒๑} สมคิด บางโม, การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวันนาพาณิชย์, ๒๕๔๕), หน้า ๖๒-๖๓.

^{๒๒} ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่บริษัทธรรมสาร จำกัด, ๒๕๕๕), หน้า ๑๘.

จัดการ จำนวนที่ดีที่สุดในระดับชั้นการบังคับบัญชา (Hierarchy) คือ ความยาวของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหารระดับสูง และพนักงานระดับล่าง รวมถึงความล่าช้าในการวางแผน (Planning) และการจัดการ (Organizing) ซึ่งการจำกัดจำนวนของระดับชั้นการบังคับบัญชาให้น้อยลง จะทำให้ปัญหาในการติดต่อสื่อสารลดลง และองค์การจะมีการปฏิบัติงานที่รวดเร็ว และมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ภายในองค์การได้มีการแบ่งแยกแผนกต่างๆ ซึ่งแต่ละแผนกจะมีระดับชั้นการบังคับบัญชา โดยผู้บริหารในระดับกลางและระดับต้นของสายการบังคับบัญชาแต่ละแผนก ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้จัดการในระดับเดียวกันในแผนกอื่นๆ ซึ่งปฏิสัมพันธ์นี้ ช่วยในการตัดสินใจให้เร็วขึ้น เนื่องจากผู้บริหารจะรู้จักบุคคลอื่นและรู้วิธีการในการแก้ปัญหาเพิ่มมากขึ้น สำหรับการทำงานข้ามแผนก หรือการทำงานข้ามสายนั้น เป็นการสร้างทีมงานข้ามสาย ซึ่งสามารถควบคุมโดยผู้นำของแต่ละทีม

๕. การรวมอำนาจ (Centralization) เป็นการรวมอำนาจของการบังคับบัญชาไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์การ ซึ่งอำนาจหน้าที่จะไม่ได้รับรวมไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงของสายการบังคับบัญชา แต่เป็นการกำหนดว่าควรมีการรวมอำนาจไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงเท่าไร อย่างไร และมีการกระจายอำนาจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา และคนงานในระดับล่างอย่างไร สิ่งนี้ถือว่า มีความสำคัญเนื่องจากว่า จะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของพนักงานในทุกระดับขององค์การ

๖. การมีเป้าหมายเดียวกัน (Unity of Direction) เป็นการออกแบบหรือกำหนดแผนในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและคนงานที่ใช้ทรัพยากรขององค์การ องค์การใดที่ไม่มี การวางแผน จะทำให้ขาดประสิทธิภาพและขาดประสิทธิผล ซึ่งจะไม่มีการมุ่งไปสู่กิจกรรมของกลุ่มหรือกิจกรรมของบุคคล แต่การวางแผนจะเริ่มที่ผู้บริหารระดับสูงทำงานเป็นทีมร่วมกับกลยุทธ์ขององค์การ ซึ่งจะต้องมีการติดต่อกับผู้บริหารในระดับกลาง ที่มีส่วนในการตัดสินใจว่า จะใช้ทรัพยากรขององค์การอย่างไรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกลยุทธ์ หลักการในข้อนี้ ยึดหลักว่ากิจกรรมของแต่ละกลุ่มต้องมีจุดหมายและแผนเดียวกัน

๗. หลักความเสมอภาค (Equity) ความเสมอภาค คือ ความเป็นธรรม (Justice) ความยุติธรรม (Impartiality) และความเหมาะสม (Fairness) สำหรับสมาชิกทุกคนภายในองค์การ ซึ่งในปัจจุบันพนักงานมีความต้องการความเสมอภาคมากขึ้น เป็นการจัดการที่ใช้หลักความเท่าเทียมกัน

๘. การออกคำสั่ง (Order) วิธีการจัดการ ซึ่งอยู่ในตำแหน่งนั้นในการจัดหาเพื่อให้ องค์การได้รับประโยชน์สูงสุดและเป็นการจัดหางานให้แก่พนักงานโดยใช้ผังองค์การ (Organization Chart) เพื่อแสดงให้เห็นถึงตำแหน่งและหน้าที่ของพนักงานแต่ละคนและเป็นการชี้ชัดว่า ตำแหน่งของพนักงานแต่ละคนอาจจะมีการเลื่อนขั้นได้ในอนาคต การวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ ได้รับความสนใจมากขึ้นในองค์การยุคปัจจุบัน เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์ถือว่า มีความจำเป็นที่จะต้องให้การฝึกอบรม (Training) และการพัฒนากำลังแรงงาน (Developing) โดยองค์การจะกำหนดตำแหน่งหน้าที่สำหรับคนทุกคนและทุกคน จะเข้าใจตำแหน่งหน้าที่ของตน

๙. ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความสามารถของบุคคลในการกระทำสิ่งต่างๆ โดยปราศจากการสั่งการจากผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารจะต้องกระตุ้นให้พนักงานมีความคิดริเริ่ม ซึ่งความคิดริเริ่มนี้นับถือว่าเป็นจุดแข็งขององค์การ เนื่องจากจะสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ได้ ผู้บริหารมีความต้องการทักษะ (Skill) และไหวพริบ (Tact) เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างองค์การ

และความต้องการของพนักงาน และความสามารถ (Ability) จะทำให้เกิดความสมดุล ซึ่งเป็นสิ่งที่ชี้วัดผู้บริหารระดับสูงในการพัฒนาและการบริหารงาน

๑๐. ความมีระเบียบวินัย (Discipline) เป็นการมุ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการเชื่อฟัง (Obedience) อำนาจ (Energy) คำขอร้อง (Application) และลักษณะของการแสดงความนับถือออกมา สำหรับอำนาจของผู้บังคับบัญชา ความมีระเบียบวินัยเป็นบุคลิกลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหลายๆ คน ที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดและทำงานอย่างเข้มแข็งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ความมีระเบียบวินัย จะเป็นความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในองค์การกับคุณสมบัติของผู้นำภายในองค์การและเป็นความสามารถของผู้บริหาร ในการที่จะปฏิบัติตามอย่างยุติธรรมอีกด้วย

๑๑. ค่าตอบแทน (Remuneration of Personnel) การให้รางวัลประกอบด้วยโบนัสและแผนการแบ่งกำไร เป็นการช่วยกระตุ้นการทำงานของพนักงานได้ การให้ หรือการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงาน มีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จขององค์การ ระบบรางวัลที่มีประสิทธิภาพสามารถให้ความยุติธรรมทั้งพนักงานและองค์การรวม ทั้งสามารถกระตุ้นผลผลิตเพิ่ม โดยการให้รางวัล เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยยึดหลักว่าการจ่ายค่าตอบแทนควรยุติธรรมและตอบสนองความพึงพอใจสูงสุด ทั้งนายจ้างและลูกจ้างเท่าที่จะทำได้

๑๒. ความมั่นคงในงาน (Stability of Tenure of Personnel) ความมั่นคงในงานมีความสำคัญต่อการจ้างงานระยะยาว เมื่อพนักงานอยู่ในองค์การ ซึ่งมีแนวโน้มจะทำงานเป็นทีมเป็นระยะเวลาช้านาน โดยพยายามพัฒนาทักษะและปรับปรุงความสามารถในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรขององค์การ การจ้างงานระยะยาวเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้อธิบายการประสบความสำเร็จของบริษัทขนาดใหญ่ในญี่ปุ่น

๑๓. ผลประโยชน์ส่วนตัว มีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ขององค์การ (Subordination of individual Interests to the common Interest) ผลประโยชน์ขององค์การถือว่าเป็นประโยชน์ของทุกๆ คน หรือของทุกกลุ่มในองค์การ ในขณะที่องค์การยังดำเนินกิจการอยู่จะต้องมีการกำหนดผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมระหว่างองค์การและสมาชิกภายในองค์การ

๑๔. ความสามัคคี (Sprit de corps) เป็นความรู้สึกร่วมกันของสมาชิกภายในองค์การ ที่ช่วยสนับสนุนการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ในการออกแบบอำนาจหน้าที่ตามลำดับชั้นภายในองค์การและสิทธิในการสั่งการ ความร่วมมือกันถือว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญในการที่ทำให้องค์การบรรลุผลสำเร็จและมีการพัฒนา ความสามัคคีจะสามารถบรรลุผลสำเร็จได้หากมีการติดต่อกันระหว่างผู้บริหารและคนงาน โดยการติดต่อเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่สำคัญ เมื่อสมาชิกมีความสามัคคีกันสูงก็จะทำให้องค์การมีความแข็งแกร่ง^{๒๓}

การบริหารเป็นกระบวนการของการวางแผน การจัดองค์การและสั่งการควบคุมกำกับสมาชิกขององค์การและสามารถใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้ ลักษณะที่สำคัญของการบริหารการบริหรามี ๘ ประการ คือ

^{๒๓} ศิริวรรณ เสรีรัตน์, **ทฤษฎีองค์การ: ฉบับมาตรฐาน**, (กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร, ๒๕๔๕), หน้า ๖๘-๖๙.

๑. การบริหารเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่ง มิใช่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ถ้าจะกล่าวถึงบุคคลผู้ทำหน้าที่บริหารนั้นก็เรียกว่า ผู้บริหาร

๒. การบริหารเป็นงานที่มีจุดหมาย ทั้งนี้หมายความว่า ในการบริหารงานนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายไว้ก่อน ไม่ว่าจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนหรือไม่ก็ตาม ส่วนการบริหารนั้นจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

๓. การบริหารเป็นแนวทางสำคัญที่มีอิทธิพลต่อสังคมภายใน และภายนอกองค์กร ดังเช่น ถ้าผู้บริหารต้องการจะปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็อาจได้ โดยการจัดหาเครื่องจักร เครื่องมืออันทันสมัยมาใช้ จัดการฝึกอบรมคนงานให้มีความสามารถยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อองค์กรและผู้ปฏิบัติงานด้วย ตัวอย่างผลกระทบต่อสังคมภายนอกเป็นต้นว่า ถ้าองค์กรนั้นๆ มีนโยบายที่จะทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น ส่งเสริมการศึกษาในชุมชน โดยให้ทุนการศึกษาหรือบริจาคเงินก่อสร้างโรงเรียนก็นับว่าองค์กรนั้น มีส่วนช่วยพัฒนาสังคมภายนอกองค์กร หรือองค์กรบางแห่งอาจไม่นำพาต่อความเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งองค์กรของตนก่อขึ้น เช่น สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นผลของการบริหารอันมีอิทธิพลต่อชีวิตมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

๔. การบริหารเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของกลุ่มคน ธุรกิจก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยกลุ่มคนมิใช่เป็นความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงบุคคลเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าคนเราย่อมมีขอบเขตความสามารถจำกัด ทั้งด้านกำลังกาย กำลังสมองและเวลา จึงจำต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลอื่นมาช่วยกัน

๕. การบริหารจะได้รับผลสำเร็จด้วยดีด้วยการร่วมแรงร่วมใจของบุคคลอื่นๆ นอกเหนือไปจากเจ้าของธุรกิจ ทั้งนี้เนื่องจากบรรดาเจ้าของ เช่น ผู้ถือหุ้นอาจไม่มีเวลาหรือความสามารถในการบริหาร จึงต้องจัดหาผู้อื่นที่มีความสามารถในการบริหารให้มาบริหารในองค์กร

๖. การบริหารจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้โดยการใช้ความรู้ความชำนาญและการฝึกฝนอบรมทางด้านบริหารมาโดยเฉพาะ จึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การบริหารเป็นวิชาชีพอย่างหนึ่งของผู้บริหาร โดยเฉพาะผู้บริหารสูงสุดไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคนิคในการปฏิบัติโดยตรง แต่ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความชำนาญในการบริหาร อันได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การประสานงาน การสั่งการ เป็นต้น เพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

๗. การบริหารเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน ไม่สามารถมองเห็นได้ แต่สิ่งที่จะแสดงให้เห็นว่าการบริหารดำเนินไปอย่างไรให้ได้ผลหรือไม่เพียงใดนั้น ก็คือผลงาน เพราะว่าผลงานจะเป็นเครื่องวัดความสามารถทางการบริหาร

๘. เจ้าของธุรกิจไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่ผู้บริหารเสียเองโดยทั่วไปแล้ว (ยกเว้นองค์กรขนาดเล็ก) คณะผู้บริหารมักจะเป็นกลุ่มบุคคลอื่นๆ ที่มีความสามารถทางการบริหารทำหน้าที่ในนามของเจ้าของธุรกิจ^{๒๔}

ขณะเดียวกัน นักวิชาการได้กล่าวถึงแนวทางการบริหารของเทเลอร์ (Taylor) ว่าเป็นบิดาแห่งการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ ได้พัฒนาการบริหารที่มีหลักเกณฑ์มีพื้นฐานอยู่ในหลักการ (Principles) ที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

^{๒๔} สมยศ นาวิกาน, การบริหารเชิงกลยุทธ์, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, ๒๕๕๔), หน้า ๗๘.

๑. ต้องมีการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุด (One Best Way) สำหรับงานแต่ละอย่าง คือ ต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุด ที่ช่วยให้สามารถทำงานเสร็จลุ่่วงไปด้วยดี ตามวัตถุประสงค์และมาตรฐานของงานจะต้องมีการจัดวางเอาไว้ โดยมีหลักเกณฑ์ที่ได้พิสูจน์มาแล้ว

๒. ต้องมีการคัดเลือกและพัฒนาคนงาน โดยตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการรู้จักงานให้เหมาะสม สอดคล้องกับคนงาน นอกจากนี้ต้องมีการอบรมคนงาน ให้รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกวิธีด้วย และในการคัดเลือกคนงานจะต้องมีการพิจารณาเป็นพิเศษที่จะให้ได้คนที่มีคุณสมบัติที่ดีที่สุดตรงตามงานที่จะให้ทำ

๓. ด้วยวิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีการทำงาน ควบคู่กับการพิจารณาคนงานนี้ คนงานจะไม่คัดค้านต่อวิธีทำงานใหม่ที่ได้กำหนดขึ้น เพราะโดยหลักเหตุผลคนงานทุกคน จะเห็นจริงถึงโอกาสที่เขาจะได้รับรายได้สูงขึ้น จากการทำงานถูกวิธีที่จะช่วยให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น

๔. การประสานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคนงานฝ่ายบริหาร ควรจะได้ประสานอย่างใกล้ชิดเป็นประจำกับคนงานที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่ต้องไม่ใช่โดยการลงมือปฏิบัติงานที่ควรจะเป็นงานของคนงานเท่านั้น^{๒๕}

กระบวนการบริหารควรประกอบด้วย ๔ ประการ คือ

๑) การวางแผน หมายถึง หน้าที่ทางการบริหารในการกำหนดจุดหมายและการตัดสินใจเลือกวิธีการที่ดีที่สุดที่จะให้บรรลุจุดหมายนั้น

๒) การจัดองค์การ หมายถึง กำหนดอำนาจหน้าที่และตำแหน่งต่างๆ อย่างชัดเจน

๓) การนำ หมายถึง ความพยายามทำให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔) การควบคุม หมายถึง การมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดความมั่นใจว่า สมาชิกในองค์การได้ประพฤติปฏิบัติในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานหรือจุดหมาย มุ่งเน้นให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลง^{๒๖}

ตารางที่ ๒.๔ แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหาร

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ, (๒๕๕๑, หน้า ๑-๓)	การจัดองค์ประกอบ (Component) หรือปัจจัยการจัดการ (Management Resources) ด้านต่างๆ เหล่านี้ ต้องอาศัยแนวคิดและหลักการที่ได้มีการคิดค้นกันมาอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นของราชการหรือภาคเอกชน ก็จำเป็นต้องมีการวางระบบและกำหนดเป็นระเบียบข้อปฏิบัติให้แก่ผู้เข้ามา ระบบการจัดการจึงจะต้องการยืดหยุ่น

^{๒๕} ธงชัย สันติวงษ์, องค์การและการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๕๓), หน้า ๔๗-๔๘.

^{๒๖} วิโรจน์ สารรัตนะ, การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ที่พิทยวิสุทธ์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๑.

ตารางที่ ๒.๔ แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหาร (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
<p>วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, (๒๕๕๖, หน้า ๗๘)</p>	<p>นักจัดการและผู้ปฏิบัติที่จะต้องเผชิญกับเหตุการณ์กับปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดมาก่อนและจะต้องแก้ไข หรือดำเนินการให้ทันเวลาและให้เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์หรือเหตุการณ์นั้นๆ ด้วย ทั้งนี้โดยยึดเป้าหมายและเจตนารมณ์ในการสร้างสังคมที่ดีงามเป็นสำคัญ</p> <p>การประสานงานระหว่างกัน หรือเรียกได้ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน กล่าวคือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ รวมทั้งทรัพยากรในการบริหารทั้ง ๔Ms หรือ ๖Ms ดังกล่าวจะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันหรือกล่าวได้ว่า จะต้องมึระบบของการทำงานร่วมกันและที่เกิดขึ้นจริงๆ ด้วย การนำปัจจัยทั้งหลายเบื้องต้นมาไว้รวมกัน แล้วไม่เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกัน การบริหารก็จะไม่เกิดขึ้น</p>
<p>สมคิด บางโม, (๒๕๔๕, หน้า ๖๒-๖๓)</p>	<p>องค์ประกอบของการบริหารที่สำคัญและมีความจำเป็นต่อองค์การ มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. วัตถุประสงค์ที่แน่นอน ๒. ทรัพยากรในการบริหาร ๓. มีการประสานงานระหว่างกัน ๔. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงาน
<p>ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, (๒๕๕๕, หน้า ๑๘)</p>	<p>การบริหารจัดการ (Management) คือ กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์การจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ หรือการออกแบบและการรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทรัพยากรทางการบริหารจัดการ ๖M's (Management resources) ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. คน (Man) ๒. เงิน (Money) ๓. วัสดุุดิบ (Material) ๔. เครื่องจักร (Machine) ๕. วิธีการจัดการ (Method) ๖. ตลาด (Market)

ตารางที่ ๒.๔ แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหาร (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
<p>ศิริวรรณ เสรีรัตน์, (๒๕๔๕, หน้า ๖๘-๖๙)</p>	<p>หลักการในการบริหารจัดการของฟายอล (Fayol) ๑๔ ประการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) ๒. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) ๓. การมีผู้บังคับบัญชาคนเดียว (Unity of Command) ๔. สายการบังคับบัญชาตามอำนาจหน้าที่ (Line of Authority) ๕. การรวมอำนาจ (Centralization) ๖. การมีเป้าหมายเดียวกัน (Unity of Direction) ๗. หลักความเสมอภาค (Equity) ๘. การออกคำสั่ง (Order) ๙. ความคิดริเริ่ม (Initiative) ๑๐. ความมีระเบียบวินัย (Discipline) ๑๑. ค่าตอบแทน (Remuneration of Personnel) ๑๒. ความมั่นคงในงาน (Stability of Tenure of Personnel) ๑๓. ผลประโยชน์ส่วนตัว มีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ขององค์การ (Subordination of individual Interests to the common Interest) ๑๔. ความสามัคคี (Sprit de corps)
<p>สมยศ นาวิการ, (๒๕๕๔, หน้า ๗๘)</p>	<p>ลักษณะที่สำคัญของการบริหารการบริหรามี ๘ ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การบริหารเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่ง มิใช่บุคคลหนึ่งบุคคลใด ๒. การบริหารเป็นงานที่มีจุดหมาย ทั้งนี้หมายความว่าในการบริหารงานนั้นจำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดหมายไว้ก่อน ๓. การบริหารเป็นแนวทางสำคัญที่มีอิทธิพลต่อสังคมภายใน และภายนอกองค์กร ๔. การบริหารเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสามารถของกลุ่มคน ชุรกิจ ก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยกลุ่มคน มิใช่เป็นความสามารถของบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงบุคคลเดียว ๕. การบริหารจะประสบความสำเร็จด้วยดี ด้วยการร่วมแรงร่วมใจของบุคคลอื่นๆ ๖. การบริหารจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพได้ โดย

ตารางที่ ๒.๔ แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหาร (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ธงชัย สันติวงษ์, (๒๕๕๓, หน้า ๔๗-๔๘)	<p>การใช้ความรู้ความชำนาญและการฝึกฝนอบรมทางด้านบริหารมาโดยเฉพาะ</p> <p>๗. การบริหารเป็นสิ่งที่ไม่มีตัวตน ไม่สามารถมองเห็นได้ แต่สิ่งที่จะแสดงให้เห็นได้ก็คือผลงาน</p> <p>๘. เจ้าของธุรกิจไม่จำเป็นต้องทำหน้าที่ผู้บริหารเสียเอง คณะผู้บริหารมักจะเป็นกลุ่มบุคคลอื่นๆ ที่มีความสามารถทางการบริหารทำหน้าที่ในนามของเจ้าของธุรกิจ</p> <p>การบริหารที่มีหลักเกณฑ์ มีพื้นฐานอยู่ในหลักการที่สำคัญ ๔ ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ต้องมีการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุด (One Best Way) ๒. ต้องมีการคัดเลือกและพัฒนาคนงาน ๓. วิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีการทำงาน ๔. การประสานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคนงานฝ่ายบริหาร
วิโรจน์ สารรัตน์, (๒๕๕๒, หน้า ๑๑)	<p>กระบวนการบริหารควรประกอบด้วย ๔ ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การวางแผน ๒) การจัดองค์การ ๓) การนำ ๔) การควบคุม

สรุปได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร เป็นการใช้ศาสตร์หรือใช้ทักษะสำหรับการบริหาร ที่ผู้บริหารจะใช้ในการตัดสินใจ เพื่อค้นหาวิธีที่ดีที่สุด ในการดำเนินกิจกรรมและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพในการบริหารนั้น เป็นได้ทั้งศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ อันประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ นอกจากนี้ องค์ประกอบที่สำคัญของการบริหารจะประกอบด้วย วัตถุประสงค์ที่แน่นอน ชัดเจน ตลอดทั้งทรัพยากรในการบริหารควรมีการประสานระหว่างกันและประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการบริหารงาน ซึ่งแนวคิดเหล่านี้จะครอบคลุมไปถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารเชิงกลยุทธ์

๒.๑.๕ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

ทฤษฎีการบริหาร มีอยู่หลายทฤษฎี มีผู้คิดค้นไว้เป็นหลักที่ใช้บริหารงานทั่วไปและการบริหารเฉพาะเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการบริหารทางภาครัฐ การบริหารทางภาคเอกชน การบริหารทางภาคธุรกิจต่างๆ หรือจะด้วยทางการบริหารการศึกษา ผู้บริหารในวงการเหล่านั้น สามารถนำทฤษฎี

การบริหารไปใช้ให้เหมาะสมกับงานที่ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร ดังต่อไปนี้

ทฤษฎี Z เป็นทฤษฎีการบริหารเริ่มต้นศึกษาโดย Milliam Ouchi กล่าวคือ ภายหลังจากการศึกษาการบริหารของธุรกิจญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา ได้ทำการประสมประสานกัน โดยมีแนวคิดด้านการบริหาร ดังนี้^{๒๗}

๑. การจ้างงานระยะยาว
๒. การตัดสินใจเป็นเอกฉันท์
๓. ความรับผิดชอบเฉพาะบุคคล
๔. การประเมินผลและการเลื่อนตำแหน่งแบบค่อยเป็นค่อยไป
๕. การควบคุมในตัวเองไม่ใช่วางการโดยมีการวัดผลอย่างชัดเจนและเป็นทางการ
๖. เส้นทางอาชีพแบบเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในระดับปานกลาง
๗. มีความเกี่ยวข้องในลักษณะครอบครัว

สาระสำคัญเกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารมีดังนี้^{๒๘}

๑) หน้าที่ทางการบริหาร (Management function) ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหาร ๕ ประการ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling)

๒) ผู้บริหารจะต้องมีลักษณะพร้อมด้วยความสามารถทางร่างกายจิตใจไหวพริบ การศึกษาหาความรู้เทคนิคการทำงานและประสบการณ์ต่างๆ

๓) หลักการบริหาร ซึ่งมีหลักทั่วไปที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร ๑๔ ข้อ คือ

(๑) หลักการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ (Authority and responsibility)

(๒) หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (Unity of command)

(๓) หลักการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Unity of direction)

(๔) หลักการดำรงไว้ซึ่งสายงาน (Scalar of chain)

(๕) หลักการแบ่งงานกันทำ (Division of work, or specialization)

(๖) หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย (Discipline)

(๗) หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลรองจากประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of individual to general interest)

(๘) หลักของการให้ผลประโยชน์ตอบแทน (Remuneration)

(๙) หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง (Centralization)

(๑๐) หลักของการมีระเบียบเรียบร้อย (Order)

(๑๑) หลักของความเสมอภาค (Equity)

(๑๒) หลักของการมีเสถียรภาพของการว่าจ้างทำงาน (Stability of tenure)

^{๒๗} Milliam Ouchi, **Organization and Management**, (Eaglewood Cliffs: Prentice Hill, 1991), p. 283.

^{๒๘} Fayol Hent, **Industrial and General Administration**, (New York: Mc-Grew Hill, 1990), pp. 17-18.

(๑๓) หลักของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative)

(๑๔) หลักของความสามัคคี (Esprit de corps)

การบริหาร เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาการอุตสาหกรรมหรือองค์กรของรัฐประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการ คือ

๑. งาน (Task) หมายถึง งานที่ต้องทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ องค์กรใดปราศจากงานหรือภารกิจที่ต้องกระทำแล้ว องค์กรนั้นก็ไม่มีคามจำเป็นหรือมีเหตุที่จะดำรงอยู่อีกต่อไป

๒. องค์กรที่เป็นทางการ (Formal Organization) หมายถึง กลุ่มชนิดพิเศษเป็นกลุ่มสังคมที่ประกอบด้วยผู้นำและสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกขององค์กรต่างก็มีหน้าที่รับผิดชอบมีบทบาทที่คาดหวังหรือที่กำหนดเอาไว้แตกต่างกันออกไป โดยสมาชิกทุกคนร่วมมือกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน

๓. กลุ่มผู้ร่วมงาน (Work Groups) หมายถึง บุคคลซึ่งถูกเลือกให้ดำรงตำแหน่งตามที่ระบุไว้ องค์กรหนึ่งอาจมีผู้ร่วมงานกลุ่มเดียวหรือหลายกลุ่มก็ได้

๔. ผู้นำ (Leaders) หมายถึง ผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จขององค์กร ในองค์กรหนึ่งอาจจะมีผู้บริหารหลายระดับ ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จของกลุ่มย่อยในองค์กรก็ได้ ซึ่งแต่ละกลุ่มต่างก็มีส่วนร่วมรับผิดชอบการทำงานเพื่อความสำเร็จขององค์กร^{๒๙}

ด้านแนวคิดของ Kelling and Kallaus (เคลลิ่ง และ คอลลัส) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นศิลปะเพื่อความชำนาญที่ถูกนำมาใช้โดยเชื่อมองค์ประกอบ ๖M's ได้แก่ Manpower, Materials, Money, Methods, Machines และ Morale เพื่อกำหนดและบรรลุเป้าหมายขององค์กร^{๓๐} และการบริหารเป็นเรื่องสำคัญที่กำหนดการดำเนินการในการแสวงหาความรู้อย่างมีเป้าหมายอีกด้วย^{๓๑} ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ๗ ขั้นตอน หรือที่เรียกกันย่อๆ ว่า “POSDCoRB Model” มีรายละเอียดดังต่อไปนี้^{๓๒}

๑. การวางแผน (P = Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้างและทำอย่างไร

๒. การจัดการองค์การ (O = Organizing) หมายถึง การจัดหน่วยงานกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานการจัดสายงานตำแหน่งต่างๆ กำหนดอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน

๓. การจัดหาบุคคล (S = Staffing) หมายถึง การจัดหาบุคคลเป็นการบริหารงานทางด้านบุคคล อันได้แก่ การจัดอัตรากำลังการสรรหา การพัฒนาบุคลากร การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี การประเมินผลการทำงานและการให้พินิจจากงาน

^{๒๙} Andrew Halpin, *Theory and Research in Administration*, (New York: Mcmillan Company, 1996), p. 61.

^{๓๐} Lewis B. Keeling and Norman F. Kallaus, *Administrative Office Management*, 11th ed., Cincinnati, (Ohio: South-Western Education Publishing, 1996), p. 3.

^{๓๑} Ferrel Heady, *Public Administration: A Comparative Perspective*, 2nd ed., (New York and Basel: Marcel Dekker, 1999), p. 2.

^{๓๒} Luther Gulick and Lyndall Urwick, *Papers on the Science of Administration*, (New York: Institute of Public Administration, 1993), pp. 18-19.

๔. การอำนวยการ (D = Directing) หมายถึง การตัดสินใจ การวินิจฉัยสั่งการหน่วยงานให้เกิดความร่วมมือ เพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

๕. การประสานงาน (Co = Coordinating) หมายถึง การประสานงานกิจการด้านต่างๆ ของหน่วยงานให้เกิดความร่วมมือ เพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

๖. การรายงาน (R = Reporting) หมายถึง การ รายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าเพียงใด

๗. การงบประมาณ (B = Budgeting) หมายถึง การงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ บัญชีการใช้จ่ายเงิน การควบคุมและการตรวจสอบด้านการเงิน ส่วนแนวคิด Simon (ไซมอน) กล่าวว่า การบริหารเป็นศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ โดยผู้บริหารไม่ต้องเป็นผู้ปฏิบัติ เพียงแต่ใช้ศิลปะทำให้ผู้ซึ่งปฏิบัติงานจนเป็นผลสำเร็จตรงตามจุดมุ่งหมายขององค์กร หรือเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือก^{๓๓}

ตารางที่ ๒.๕ แสดงการสังเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Milliam Ouchi, (1991, p. 283)	ทฤษฎี Z เป็นทฤษฎีการบริหารเริ่มต้นศึกษาโดย Milliam Ouchi โดยมีแนวคิดด้านการบริหารดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. การจ้างงานระยะยาว ๒. การตัดสินใจเป็นเอกฉันท์ ๓. ความรับผิดชอบเฉพาะบุคคล ๔. การประเมินผลและการเลื่อนตำแหน่งแบบค่อยเป็นค่อยไป ๕. การควบคุมในตัวเองไม่เป็นทางการโดยมีการวัดผลอย่างชัดเจนและเป็นทางการ ๖. เส้นทางอาชีพแบบเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในระดับปานกลาง ๗. มีความเกี่ยวข้องในลักษณะครอบครัว
Fayol Hent, (1990, pp. 17-18)	สาระสำคัญเกี่ยวกับทฤษฎีการบริหาร มีดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑) หน้าที่ทางการบริหาร ประกอบด้วย ๕ ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน และการควบคุม ๒) ผู้บริหารจะต้องมีลักษณะพร้อมด้วยความสามารถทางร่างกายจิตใจไหวพริบการศึกษาค้นคว้าความรู้เทคนิคการทำงาน

^{๓๓} Herbert A. Simon, Donald W. Smithburg and Victor A. Thomson, **Public Administration**, (New York: Alfred A. Knopf, 1996), p. 1.

ตารางที่ ๒.๕ แสดงการสังเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
	<p>๓) หลักการบริหาร ซึ่งมีหลักทั่วไปที่ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้บริหาร ๑๔ ข้อ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) หลักการเดียวกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ (๒) หลักของการมีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว (๓) หลักการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน (๔) หลักการดำรงไว้ซึ่งสายงาน (๕) หลักการแบ่งงานกันทำ (๖) หลักเกี่ยวกับระเบียบวินัย (๗) หลักของการถือประโยชน์ส่วนบุคคลรองจากประโยชน์ส่วนร่วม (๘) หลักของการให้ผลประโยชน์ตอบแทน (๙) หลักของการรวมอำนาจไว้ส่วนกลาง (๑๐) หลักของการมีระเบียบเรียบร้อย (๑๑) หลักของความเสมอภาค (๑๒) หลักของการมีเสถียรภาพของการว่าจ้าง (๑๓) หลักของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (๑๔) หลักของความสามัคคี
Andrew Halpin, (1996, p. 61)	<p>องค์ประกอบที่สำคัญ ๔ ประการ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. งาน (Task) ๒. องค์กรที่เป็นทางการ (Formal Organization) ๓. กลุ่มผู้ร่วมงาน (Work Groups) ๔. ผู้นำ (Leaders)
Lewis B. Keeling and Norman F. Kallaus, (1996, p. 3)	<p>การบริหารเป็นศิลปะเพื่อความชำนาญที่ถูกนำมาใช้โดยเชื่อมโยงองค์ประกอบ ๖M's ได้แก่ Manpower, Materials, Money, Methods, Machines และ Morale เพื่อกำหนดและบรรลุเป้าหมายขององค์การ</p>
Ferrel Heady, (1999, p. 2)	<p>การบริหารเป็นเรื่องสำคัญที่กำหนดการดำเนินการในการแสวงหาความรู้อย่างมีเป้าหมาย</p>
Luther Gulick and Lyndall Urwick, (1993, pp. 18-19)	<p>ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ ๗ ขั้นตอน หรือที่เรียกกันย่อๆ ว่า “POSDCoRB Model” มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การวางแผน (P = Planning) ๒. การจัดการองค์การ (O = Organizing) ๓. การจัดหาบุคคล (S = Staffing) ๔. การอำนวยการ (D = Directing)

ตารางที่ ๒.๕ แสดงการสังเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหาร (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Herbert A. Simon, (1996, p. 1)	<p>๕. การประสานงาน (Co = Coordinating)</p> <p>๖. การรายงาน (R = Reporting)</p> <p>๗. การงบประมาณ (B = Budgeting)</p> <p>การบริหารเป็นศิลปะในการทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับการกระทำจนเป็นผลสำเร็จ โดยผู้บริหารไม่ต้องเป็นผู้ปฏิบัติเพียงแต่ใช้ศิลปะทำให้ผู้ซึ่งปฏิบัติงานจนเป็นผลสำเร็จตรงตามจุดมุ่งหมายขององค์กรหรือเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือก</p>

สรุปได้ว่า การบริหารเป็นแนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจว่า ทฤษฎีมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นข้อสรุปอย่างกว้างๆ และสามารถอธิบายพฤติกรรมของการบริหารองค์กรได้อย่างเป็นระบบ เมื่อทฤษฎีได้รับการพิสูจน์บ่อยๆ ก็จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ เป็นทฤษฎี เป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติได้จริง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ทั้งที่เป็นองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐและเอกชน ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย โดยนำทรัพยากรมาใช้ให้ประหยัดและเกิดประโยชน์ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้ ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์เพื่อให้บุคคลต่างๆ เกิดความร่วมมือกันในการปฏิบัติงานร่วมกัน ส่วนกระบวนการบริหารนั้น เป็นภารกิจที่ผู้บริหารต้องปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน การจัดองค์การหรือการจัดหน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร การสรรหาบุคคลเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน การงบประมาณก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานเอกสารและแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับประสิทธิผล ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ในหลายลักษณะ ซึ่งมีเนื้อหาสาระไม่แตกต่างกันมากนัก ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายได้ดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ ความหมายของประสิทธิผล

ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของนโยบาย เป็นการพิจารณาทางเลือกโดยใช้ประสิทธิผลเป็นเกณฑ์และเป็นการวิเคราะห์ทางเลือกนั้นว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์มากหรือน้อยเพียงใด^{๓๔} และประสิทธิผลย่อมมีความสัมพันธ์กับผลงานที่องค์กรพึงประสงค์ กล่าวคือ เป็นความสำเร็จของการปฏิบัติงาน หรือสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้น ประสิทธิภาพจึงรวมถึงผลที่เกิดขึ้นของงานนั้น ต้องตอบสนองต่อความ

^{๓๔} ศุภชัย ยาวะประภาส, นโยบายสาธารณะ, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์, ๒๕๕๐), หน้า ๗๙.

ต้องการขององค์กร^{๓๕} และองค์กรที่สามารถที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้^{๓๖} หรือเป็นผลสัมฤทธิ์ขององค์กรในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการตอบสนองอย่างรวดเร็วและทันเวลา เพื่อให้ได้ผลผลิตในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้^{๓๗} โดยอาศัยการปฏิบัติการที่สามารถทำให้เกิดปริมาณและคุณภาพสูงสุดด้วย เพราะในแต่ละกิจกรรมหรือกิจการ จะมีวัตถุประสงค์เป้าหมายในการปฏิบัติการที่บรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ^{๓๘} และประสิทธิผลนั้นยังหมายถึง สภาวะที่องค์กรสามารถเพิ่มผลผลิตขึ้นในขณะที่ปัจจัยการผลิตลดลงหรือผลผลิตคงที่^{๓๙} เป็นการทำกิจกรรมในการดำเนินงานขององค์กร ให้สามารถสร้างผลงานได้สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งในส่วนของผลผลิตและผลลัพธ์ เป็นกระบวนการเปรียบเทียบผลงานจริงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประสิทธิผลนั้น จะทำให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ของการดำเนินงาน เป็นการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออกเป็นหลัก^{๔๐} ซึ่งเป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งผลผลิตหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ที่เป็นไปตามแผนการ คือ มีความคุ้มค่าและลดความเสียหายในระหว่างขั้นตอนการผลิตน้อยที่สุด โดยมีการคำนึงถึงขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนไปถึงการบรรลุเป้าหมายให้มีความคุ้มค่ามากที่สุด หรือที่เรียกว่าผลสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้น^{๔๑} และยังเป็นตัวการที่เป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการบริหารงาน หรือการจัดการว่าประสบผลสำเร็จเพียงใด^{๔๒} รวมไปถึงการที่สมรรถภาพขององค์กรในการที่จะอยู่รอด การปรับตัว การดำรงสภาพและการเจริญเติบโต

^{๓๕} รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กร, แนวการศึกษาชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา (หน่วยที่ ๑๑), (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๕๖), หน้า ๑๕๙.

^{๓๖} พิทยา บวรวัฒนา, ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๑๗๖.

^{๓๗} จักรเพชร เทียนไชย, “ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณตามแนวทางการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ๒๕๕๓), หน้า ๖.

^{๓๘} ดุสิต สายทอง, “ประสิทธิผลของการบริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ: กรณีศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๑), หน้า ๔.

^{๓๙} สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๑๑๘.

^{๔๐} สุพจน์ ทรายแก้ว, การวัดผลการปฏิบัติงาน, เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ จัดทำแผนกลยุทธ์และการบริหารงานมุ่งผลงาน, (เชียงราย: สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๕), หน้า ๑๓๗-๑๓๘.

^{๔๑} ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒, (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๖), หน้า ๕๓.

^{๔๒} ภรณ์ กীরติบุตร, การพัฒนาประสิทธิผลขององค์กร, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๙), หน้า ๒-๓.

ไม่ว่าองค์การจะมีหน้าที่ใดจะต้องทำให้ลุล่วงไป โดยองค์การจะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ๔ ประการ คือ ๑) ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในองค์การ (Integration) ๒) การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม (Adaptability) ๓) การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้อง (Social relevance) ๔) กับสังคมและผลผลิตขององค์การ (Productivity)^{๔๓}

ตารางที่ ๒.๖ แสดงการสังเคราะห์ความหมายของประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ศุภชัย ยาวะประภาช, (๒๕๕๐, หน้า ๗๙)	ความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของนโยบาย เป็นการพิจารณาทางเลือกโดยใช้ประสิทธิผลเป็นเกณฑ์และเป็นการวิเคราะห์ทางเลือกนั้นว่าสามารถบรรลุวัตถุประสงค์มากหรือน้อยเพียงใด
รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, (๒๕๕๖, หน้า ๑๕๙)	ความสำเร็จของการปฏิบัติงาน หรือสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ต้องตอบสนองต่อความต้องการขององค์การและองค์การที่สามารถที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้
พิทยา บวรวัฒนา, (๒๕๕๑, หน้า ๑๗๖)	องค์การสามารถที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้
จักรเพชร เทียนไชย, (๒๕๕๓, หน้า ๖)	ผลสัมฤทธิ์ขององค์การในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการตอบสนองอย่างรวดเร็วและทันเวลา เพื่อให้ได้ผลผลิตในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
ดุสิต สายทอง, (๒๕๕๑, หน้า ๔)	การปฏิบัติการที่สามารถทำให้เกิดปริมาณและคุณภาพสูงสุดด้วยเพราะในแต่ละกิจกรรมหรือกิจการ จะมีวัตถุประสงค์เป้าหมายในการปฏิบัติการที่บรรลุถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, (๒๕๕๑, หน้า ๑๑๘)	สถานะที่องค์การสามารถเพิ่มผลผลิตขึ้นในขณะที่ปัจจัยการผลิตลดลงหรือผลผลิตคงที่
สุพจน์ ทรายแก้ว, (๒๕๕๕, หน้า ๑๓๗-๑๓๘)	การทำกิจกรรมในการดำเนินงานขององค์กร ให้สามารถสร้างผลงานได้สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งในส่วนของผลผลิตและผลลัพธ์ เป็นกระบวนการเปรียบเทียบผลงานจริงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประสิทธิผลนั้น จะทำให้เกิดผลผลิตและผลลัพธ์ของการดำเนินงาน เป็นการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออกเป็นหลัก

^{๔๓} อรุณ รักธรรม, ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่การบริหารองค์การ, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๕), หน้า ๒๕๗.

ตารางที่ ๒.๖ แสดงการสังเคราะห์ความหมายของประสิทธิผล (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ราชบัณฑิตยสถาน, (๒๕๕๖, หน้า ๕๓)	กระบวนการที่ได้มาซึ่งผลผลิตหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ที่เป็นไปตามแผนการ คือ มีความคุ้มค่าและลดความเสียหายในระหว่างขั้นตอนการผลิตน้อยที่สุด โดยมีการคำนึงถึงขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนไปถึงการบรรลุเป้าหมายให้มีความคุ้มค่ามากที่สุด หรือที่เรียกว่าผลสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้น
ภรณ์ กীরติบุตร, (๒๕๕๙, หน้า ๒-๓)	ตัวการที่เป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการบริหารงานหรือการจัดการว่าประสบผลสำเร็จเพียงใด
อรุณ รักรธรรม, (๒๕๕๕, หน้า ๒๕๗)	องค์การจะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ๔ ประการ คือ ๑) ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในองค์การ ๒) การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ๓) การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้อง ๔) กับสังคมและผลผลิตขององค์การ

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพนั้น มีความหมายครอบคลุมทั้งผลของการดำเนินงานที่สามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ขององค์กรได้เป็นอย่างดี ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ตลอดจนครอบคลุมถึงกระบวนการดำเนินงานที่ต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรได้อย่างคุ้มค่าและใช้วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม รวมถึงประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นด้วย

๒.๒.๒ แนวคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิผล

กรอบแนวคิดขององค์ประกอบในการดำเนินงานขององค์กรให้สามารถนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพของการผลิต มีดังนี้

องค์ประกอบด้านปัจจัย (Input)

๑. ปัจจัยมนุษย์ (Human) ได้แก่ กำลังคน (Manpower) ความสามารถ (Abilities) หลัง (Energies) ความต้องการ (Needs) ความคาดหวัง (Expectations)

๒. ปัจจัยนอกจากมนุษย์ (Non-Human) ได้แก่ เงินทุน (Money) เครื่องมือเครื่องจักร (Machines) วัสดุ (Materials) เทคนิควิธีการ (Methods) ที่ดิน (Land)

องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process)

๑. การจัดการองค์กร ได้แก่ จัดโครงสร้าง จัดศักยภาพการปรับเปลี่ยน (Dynamics) การวิเคราะห์ (Analysis) การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดยุทธศาสตร์ (Strategies) การกำหนดกลยุทธ์ (Tactics)

๒. การจัดระบบตัดสินใจและระบบข้อมูล ได้แก่ กระบวนการตัดสินใจ การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อจัดการ (Management Information System) การจัดระบบสนับสนุน

๓. การวางแผนและควบคุม ได้แก่ การวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning Systems) รูปแบบการวางแผนและวิธีการที่ใช้ (Planning Methods and Models) การวางแผน

งานโครงการ (Project and Program Planning) การจัดระบบควบคุมและคอมพิวเตอร์ช่วยควบคุม (Control Systems and Cybernetics) การวิเคราะห์ทุนและกำไรเพิ่มประสิทธิผล (Cost-Benefit Analysis and Effectiveness) การบริหารบุคลากรและการประเมิน (Human Systems Management Evaluation)

องค์ประกอบด้านผลผลิต (Outputs) ได้แก่ สินค้าและการบริการ (Product and Service) ความสามารถในการปฏิบัติขององค์กร (Performance) ระดับการเพิ่มผลผลิต (Productivity) นวัตกรรม (Innovation) การเติบโตและพัฒนาการขององค์กร การขยายสถานที่ (Plant) การขยายทุน (Capital) การขยายตลาด (Markets) การใช้เทคโนโลยี (Technology) การขยายบุคลากร (Personnel) ภาพพจน์ขององค์กร (Image) ความมุ่งมั่นขององค์กร (Commitment) แรงจูงใจขององค์กร (Motivation) ความพอใจของบุคลากร (Satisfaction)^{๔๔}

ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นเรื่องของการกระทำใดๆ หรือพยายามใดๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่าง ให้เกิดขึ้นการกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิภาพสูงหรือต่ำเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับผลที่ได้รับทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประสิทธิผลอาจพิจารณาเป็น ๒ ระดับ คือ

๑. ประสิทธิภาพของบุคคล คือ ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถปฏิบัติงานใดๆ หรือปฏิบัติกิจกรรมใดๆ แล้วประสบผลสำเร็จ และครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลที่เกิดขึ้นนั้นมีลักษณะเป็นคุณภาพ เช่น ความถูกต้อง ความคุ้มค่า ความเหมาะสม ซึ่งตรงกับความต้องการและความต้องการของหมู่คณะ สังคม ประเทศชาติและผู้ที่นำผลที่ได้จากการปฏิบัติไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพได้นั้น ต้องปฏิบัติด้วยความพึงพอใจ ปฏิบัติได้อย่างเต็มความสามารถ ปฏิบัติด้วยการเลือกสรรกลวิธีและเทคนิควิธีการที่เหมาะสมที่สุด ที่จะทำให้บรรลุผลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างสูงสุด แต่ใช้ทุนทรัพยากรและระยะเวลาให้น้อยที่สุด

๒. ประสิทธิภาพขององค์การ เน้นไปที่ผลรวมขององค์การ ซึ่งกิบสัน (Gibson) ได้อธิบายเกณฑ์ของความมีประสิทธิภาพขององค์การว่า ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้ ๕ ตัว คือ

๒.๑ การผลิต (Production) องค์การที่มีประสิทธิภาพถ้าองค์การสามารถดำเนินการผลิตให้ได้ผลผลิตทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ตรงกับความต้องการขององค์การ

๒.๒ ประสิทธิภาพ (Performance) องค์การที่มีประสิทธิภาพถ้าอัตราส่วนระหว่างปัจจัยทรัพยากร (Inputs) ที่ใช้กับผลผลิต (Outputs) มีความเหมาะสมในลักษณะที่ใช้ทรัพยากรได้คุ้มค่า

๒.๓ ความพึงพอใจ (Satisfaction) องค์การที่มีประสิทธิภาพถ้าผลการดำเนินงานขององค์การนำมาซึ่งความสำเร็จสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของสมาชิกในองค์การ

๒.๔ การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness) องค์การที่มีประสิทธิภาพถ้าองค์การมีกลไกที่สามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในองค์การและภายนอกองค์การ

^{๔๔} Smith, *Human Behavior at work: Organization Behavior*. (New York: Mc Graw-Hill, 1992), p. 65.

๒.๕ การพัฒนา (Development) องค์กรมีประสิทธิผลถ้าองค์กรสามารถเพิ่มพูนศักยภาพและวิสัยความสามารถขององค์กรให้เจริญก้าวหน้า ตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม^{๔๕}

ตารางที่ ๒.๗ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Smith, (1992, p. 65)	องค์ประกอบด้านปัจจัย (Input) ๑. ปัจจัยมนุษย์ (Human) ๒. ปัจจัยนอกจากมนุษย์ (Non-Human) องค์ประกอบด้านกระบวนการ (Process) ๑. การจัดการองค์กร ๒. การจัดระบบตัดสินใจและระบบ ๓. การวางแผนและควบคุม องค์ประกอบด้านผลผลิต (Outputs) ได้แก่ - สินค้าและการบริการ (Product and Service) - ความสามารถในการปฏิบัติขององค์กร (Performance) - ระดับการเพิ่มผลผลิต (Productivity) - นวัตกรรม (Innovation) - การเติบโตและการพัฒนาการขององค์กร - การขยายสถานที่ (Plant) - การขยายทุน (Capital) - การขยายตลาด (Markets) - การใช้เทคโนโลยี (Technology) - การขยายบุคลากร(Personnel) - ภาพพจน์ขององค์กร (Image) - ความมุ่งมั่นขององค์กร (Commitment) - แรงจูงใจขององค์กร (Motivation) - ความพอใจของบุคลากร (Satisfaction)
กีปสัน และคณะ, (๒๕๕๑, หน้า ๓๒-๓๓)	ประสิทธิผลอาจพิจารณาเป็น ๒ ระดับ คือ ๑. ประสิทธิภาพของบุคคล ๒. ประสิทธิภาพขององค์กร ประสิทธิภาพขององค์กร ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ๕ ตัว คือ ๑. การผลิต (Production)

^{๔๕} กีปสัน และคณะ (Gibson and others, 1998: 812), อ้างใน รัฐพล ศรีกัตถุญญ, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน) สำนักงานอาคารกลาสไฮ้ส์รัชดาภิเษก”, สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑), หน้า ๓๒-๓๓.

ตารางที่ ๒.๗ แสดงการสังเคราะห์แนวคิดที่เกี่ยวกับประสิทธิผล (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
	๒. ประสิทธิภาพ (Performance)
	๓. ความพึงพอใจ (Satisfaction)
	๔. การปรับเปลี่ยน (Adaptiveness)
	๕. การพัฒนา (Development)

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพนั้น มีความหมายครอบคลุมทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กร ตลอดจนผลของการดำเนินงานที่สามารถสนองต่อวัตถุประสงค์ขององค์กรได้เป็นอย่างดี ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และยังครอบคลุมถึงกระบวนการดำเนินงานที่ต้องใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรได้อย่างคุ้มค่า และใช้วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมรวมถึงประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นด้วย

๒.๒.๓ การประเมินประสิทธิผลขององค์กร

แนวทางในการประเมินประสิทธิผลขององค์กร อาจแยกเป็น ๒ แนวทาง คือ

๑. การประเมินประสิทธิผลตามเป้าหมาย (the goal-attainment approach) เป็นการประเมินประสิทธิผล โดยพิจารณาจากความสามารถขององค์กรในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร นักวิชาการที่ศึกษาประสิทธิผลขององค์กรตามแนวความคิดนี้ ได้แก่ Georgopoulos and Tannenbaum^{๔๐} โดยเห็นว่า องค์กรทุกองค์กรมุ่งที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยการใช้เครื่องมือที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต เพื่อผลิตผลงานขององค์กร การให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์กรจึงต้องพิจารณา ๒ ประเด็น คือ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ และหนทางหรือเครื่องมือ (means) ซึ่งองค์กรใช้ในการรักษาความเป็นองค์กรและบรรลุเป้าหมายให้ได้ สำหรับเป้าหมายสำคัญขององค์กรต่างๆ ไป คือ ผลผลิต (output) ในแง่ที่ว่า สามารถบรรลุถึงจุดหมายที่องค์กรได้ตั้งไว้ไม่ว่าจะโดยปริมาณหรือคุณภาพ ความสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยไม่สูญเสียความมั่นคงและการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ วัสดุอุปกรณ์ โดยมีตัวแปรที่ใช้อัดประสิทธิผลขององค์กร ได้แก่

๑.๑ ความสามารถในการผลิต (productivity)

๑.๒ ความยืดหยุ่น (flexibility) ขององค์กรในรูปความสำเร็จ ในการปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรและภายนอกองค์กร

๑.๓ การปราศจากความตึงเครียด (strain) หรือการขัดแย้งรุนแรงระหว่างกลุ่มย่อยในองค์กร หรือระหว่างหน่วยงานในองค์กร เสนอว่า เครื่องบ่งชี้ความมีประสิทธิภาพขององค์กร น่าจะพิจารณาจากปัจจัยต่อไปนี้ คือ ความสามารถในการผลิต (productivity)ขวัญ (morale) การปฏิบัติตามแบบอย่าง (conformity) การปรับตัว (adaptiveness) ความเป็นปึกแผ่นหรือเป็น

^{๔๐} Georgopoulos and Tannenbaum, อังโน มัชวาท สุวรรณเรือง, “ประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันทุจริตเลือกตั้ง: กรณีวิจัยปฏิบัติการเขตเลือกตั้ง”, วิทยานิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, (สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์: จังหวัดนครราชสีมา, ๒๕๕๔), หน้า ๘-๙.

สถาบันขององค์การ โดยเห็นว่า ความสามารถในการผลิตที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับความมีประสิทธิภาพขององค์การ อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติปัจจัยเหล่านี้ อาจไม่สัมพันธ์สอดคล้องกัน การที่องค์การมีเป้าหมายมากกว่าหนึ่งเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องเลือกว่า ต้องการบรรลุเป้าหมายใด นอกจากนี้ ลักษณะขององค์การ ได้แก่ การแบ่งงานตามความชำนาญเฉพาะด้าน กระบวนการหรือขั้นตอนในการผลิตที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพขององค์การด้วยเช่นกัน

แนวคิดในการนำเป้าหมายมาใช้ประเมินประสิทธิภาพขององค์การ มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย ซึ่งสามารถวัดผลการดำเนินงานขององค์การได้อย่างถูกต้องชัดเจน เนื่องจากเป้าหมายบางอย่างไม่สามารถวัดความสำเร็จได้เป็นตัวเลข หรือระบุธรรมชัดแจ้งได้ หรือเป็นเป้าหมายระยะยาว ความสอดคล้องและความสัมพันธ์ของเป้าหมายต่างๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว องค์การมักจะกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานไว้มากกว่าหนึ่งเป้าหมาย และแต่ละเป้าหมายอาจขัดแย้งกันเอง รวมทั้งการที่เป้าหมายขององค์การได้รับการยอมรับจากฝ่ายต่างๆ มากน้อยเพียงใด

๒. การประเมินผลเชิงระบบ (the system approach) เนื่องจากแนวการศึกษาแรกเน้นที่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์อันเป็นผลผลิตหรือปัจจัยนำออก (output) โดยละเอียดที่จะพิจารณาปัจจัยนำเข้า (input) และกระบวนการผลิต (process) จึงก่อให้เกิดข้อจำกัดในการประเมินประสิทธิภาพขององค์การหลายประการ ดังนั้น ทฤษฎีระบบ จึงเป็นรูปแบบการประเมินประสิทธิภาพที่พยายามแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว โดยเพิ่มตัวแปรในการพิจารณาเกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต กระบวนการผลิตและผลผลิตที่ได้รับ ในขณะเดียวกันก็ได้ให้ความสำคัญแก่สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์การ โดยพิจารณาจากการปรับตัวและดำรงอยู่ในสภาพแวดล้อมต่อไปได้

แนวความคิดการประเมินประสิทธิภาพขององค์การตามทฤษฎีระบบ มีหลักเกณฑ์ดังนี้ คือ

๑. เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ จะต้องสะท้อนให้เห็นวงจรทั้งหมดของตัวป้อน กระบวนการและผลผลิต (input - process - output cycle)

๒. เกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ จะต้องสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างองค์การและสภาพแวดล้อม ซึ่งองค์การตั้งอยู่ นักวิชาการที่ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพขององค์การตามแนวคิดระบบนี้ ได้แก่ Gibson, et al, โดยใช้ทฤษฎีระบบเป็นกรอบการวิเคราะห์ประสิทธิภาพขององค์การประกอบด้วยปัจจัย ๓ ประการ คือ

๑. ความสามารถในการผลิต (productivity) หมายถึง กิจกรรมในการผลิตโดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด

๒. ความพึงพอใจ (satisfaction) หมายถึง กิจกรรมในการตอบสนองต่อความสนใจของสมาชิก

๓. การพัฒนา (development) หมายถึง กิจกรรมการลงทุนในทรัพย์สินด้านคน (human assets) โดยเฉพาะการฝึกอบรมและการพัฒนา^{๔๗}

ประสิทธิภาพขององค์การสามารถวัดได้จากตัวแปร คือ

๑. ความมั่นคงในระยะยาว

^{๔๗} Gibson, Vancevich, and Donnelly, อังโน มัชวาฬ สุวรรณเรือง, “ประสิทธิภาพของการนำนโยบายป้องกันปรามทุจริตเลือกตั้ง: กรณีวิจัยปฏิบัติการเขตเลือกตั้ง”, วิทยานิพนธ์พัฒนาบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, (สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์: จังหวัดนครราชสีมา, ๒๕๔๖), หน้า ๘-๙.

๒. การประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของส่วนประกอบขององค์การ
๓. ความเต็มใจของคนในองค์การในอันที่จะยังคงมีส่วนร่วมในองค์การต่อไป
๔. การบรรลุถึงเป้าหมายขององค์การ^{๔๘}
- ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งแยกตามลักษณะไว้ ๒ ประการ คือ
๑. ลักษณะขององค์การ (organizational characteristics)
- ๑.๑ โครงสร้าง ได้แก่ ความมากน้อยของการกระจายอำนาจการแบ่งงานตามความชำนาญเฉพาะด้าน กฎระเบียบ ข้อบังคับขององค์การ ขนาดขององค์การ และช่วงการบังคับบัญชา
- ๑.๒ เทคโนโลยี หมายถึง เครื่องมือ หรือวิธีการ ซึ่งองค์การในการแปรสภาพตัวป้อนออกไปเป็นผลผลิต ได้แก่ เครื่องมือ เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต กระบวนการและวิธีการผลิต
๒. ลักษณะของสภาพแวดล้อม (environmental characteristics)
- ๒.๓ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง
- ๒.๒ สภาพแวดล้อมภายในองค์การ ได้แก่ บรรยากาศขององค์การ เช่น นโยบายการบริหารงานบุคคล รูปแบบการปกครองบังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในองค์การ
- ๒.๓ ลักษณะของพนักงาน ได้แก่ ความผูกพันที่มีต่อองค์การ และผลการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์การ
- ๒.๔ นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายขององค์การการติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำ การสร้างสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน รวมถึงการปรับตัวขององค์การและการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ^{๔๙}

ตารางที่ ๒.๘ แสดงการสังเคราะห์การประเมินประสิทธิผลขององค์การ

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Georgopoulos and Tannenbaum, อ้างใน มัชวาท สุวรรณเรือง, (๒๕๕๔, หน้า ๘-๙)	การประเมินประสิทธิผลขององค์การ อาจแยกเป็น ๒ แนวทาง คือ ๑. การประเมินประสิทธิผลตามเป้าหมาย (the goal-attainment approach) ๒. การประเมินผลเชิงระบบ (the system approach) แนวความคิดการประเมินประสิทธิผลขององค์การตามทฤษฎีระบบ มีหลักเกณฑ์ดังนี้ คือ

^{๔๘} อ้างแล้ว, หน้า ๘-๙.

^{๔๙} steers, อ้างใน มัชวาท สุวรรณเรือง, “ประสิทธิผลของการนำนโยบายป้องกันปรมททุจริตเลือกตั้ง: กรณีวิจัยปฏิบัติการเขตเลือกตั้ง”, วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร, ๒๕๔๖), หน้า ๘-๙.

ตารางที่ ๒.๘ แสดงการสังเคราะห์การประเมินประสิทธิผลขององค์การ (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
	<p>๑. เกณฑ์การประเมินประสิทธิผล จะต้องสะท้อนให้เห็น วจรทั้งหมดของตัวป้อนกระบวนการและผลผลิต</p> <p>๒. เกณฑ์การประเมินประสิทธิผล จะต้องสะท้อนให้เห็น ความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างองค์การและสภาพแวดล้อม ทฤษฎีระบบเป็นกรอบการวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การ ประกอบด้วยปัจจัย ๓ ประการ คือ</p> <p>๑. ความสามารถในการผลิต (productivity)</p> <p>๒. ความพึงพอใจ (satisfaction)</p> <p>๓. การพัฒนา (development)</p> <p>ประสิทธิผลขององค์การสามารถวัดได้จากตัวแปร คือ</p> <p>๑. ความมั่นคงในระยะยาว</p> <p>๒. การประสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของส่วนประกอบ ขององค์การ</p> <p>๓. ความเต็มใจของคนในองค์การในอันที่จะยังคงมีส่วน ร่วมในองค์การต่อไป</p> <p>๔. การบรรลุถึงเป้าหมายขององค์การ</p> <p>ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งแยกตาม ลักษณะไว้ ๒ ประการ คือ</p> <p>๑. ลักษณะขององค์การ</p> <p>๒. ลักษณะของสภาพแวดล้อม</p>

สรุปได้ว่า การประเมินประสิทธิผลในองค์การ คือ การดำเนินการให้มีประสิทธิผลเป็น
 เครื่องมือวัดปัจจัยที่กำหนดในโครงสร้างขององค์การ ประกอบด้วยโครงสร้างองค์การ
 การจัดรูปแบบองค์การ และการบริหารจัดการ เป็นต้น ในระดับของบริหารจัดการที่องค์การคาดหวัง
 หรือวางแผนไว้ สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ และทำให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ
 ที่กำหนดไว้ด้วย โดยอาศัยการสนับสนุนเกื้อกูลกันของบุคลากรภายในองค์การ รวมถึงการ
 ติดต่อสื่อสารที่ดีภายใต้การใช้ทรัพยากรทางการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยองค์การ
 มีความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
 ได้อย่างมีคุณภาพ

**๒.๒.๔ การพัฒนาประสิทธิผลในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 สำนักงานเทศบาล**

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลเมือง จัดตั้งขึ้นเมื่อ
 วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
 พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ พ.ศ. ๒๔๗๖

ตั้งแต่จัดตั้งมาจนถึงปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลจำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ได้มีการขยายเขตเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ และครั้งที่ ๒ ได้มีการขยายเขตเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ โดยกำหนดโครงสร้างการบริหารงานเทศบาล ดังต่อไปนี้^{๕๐}

๑. สำนักปลัดเทศบาล รับผิดชอบเกี่ยวกับราชการทั่วไป กำกับการเร่งรัด การปฏิบัติราชการของส่วนราชการในเทศบาล ให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทางและแผนการปฏิบัติราชการของเทศบาล จัดเตรียมและให้บริการด้านต่างๆ งานสภาเทศบาล งานเตรียมการเลือกตั้ง งานรัฐพิธีต่างๆ งานบริหารงานบุคคลของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง ตั้งแต่การบรรจุเข้ารับราชการจนถึงการออกจากราชการ งานทะเบียนราษฎร งานนิติการ งานรักษาความสงบและความมั่นคง ประสานกับจังหวัดและอำเภอในการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ระวังอัคคีภัย ควบคุมดูแลในการจัดเตรียมและอำนวยความสะดวกในการบรรเทาและระงับสาธารณภัยต่างๆ และงานที่ได้รับมอบหมาย

๒. กองวิชาการและแผนงาน รับผิดชอบงานวิเคราะห์นโยบายและแผน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและโครงการต่างๆ งานเผยแพร่นโยบายข่าวสารของเทศบาล เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น งานสารนิเทศศึกษาวิเคราะห์ วิจัย วางแผนด้านประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดและเทศบาล และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องที่ได้รับมอบหมาย

๓. กองคลัง รับผิดชอบงานตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินทุกประเภท ควบคุมและจัดทำทะเบียนงบประมาณรายจ่าย จัดทำเช็คและจัดเก็บเอกสารการจ่ายเงินและตรวจสอบ หลักฐานใบสำคัญคู่จ่าย งานจัดทำบัญชี และทะเบียนที่เกี่ยวข้องทุกประเภท เสนอแนะปรับปรุง การจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และการจัดหารายได้อื่นๆ ของเทศบาล วางแผนการจัดเก็บรายได้ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินและกำหนดค่ารายปีของภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ งานจัดเก็บและรับชำระเงินรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม งานเกี่ยวกับการดำเนิน การยึดอายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สิน งานเกี่ยวกับพัสดุและทรัพย์สิน ในเรื่องการจัดซื้อ จัดจ้าง งานซ่อมและบำรุงรักษา จัดทำทะเบียนพัสดุ ตรวจสอบการรับจ่ายพัสดุและเก็บรักษาพัสดุ ของเทศบาล และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

๔. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบงานวางแผนด้านสาธารณสุขและด้านสิ่งแวดล้อม งานควบคุมด้านสุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม งานสุขาภิบาล อาหารและโภชนาการ งานป้องกันควบคุมแก้ไขเหตุรำคาญและมลภาวะหรือการประปา งานเฝ้าระวังและป้องกันด้านสิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด งานด้านสุขศึกษา งานอนามัยโรงเรียน งานอนามัยแม่และเด็ก งานวางแผนครอบครัว งานด้านสุขภาพจิต ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ด้านสุขภาพอนามัย งานป้องกันและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค ควบคุมป้องกันโรคติดต่อ ป้องกันการติดยาและสารเสพติด งานสัตวแพทย์ ฝ่ายบริการทางการแพทย์ ให้บริการด้านคลินิกทันตกรรม บริการรักษาพยาบาลในและนอกสถานที่ งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมาย

^{๕๐} เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, (สุพรรณบุรี: สำนักงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๕๕๘), หน้า ๓.

๕. สำนักการช่าง รับผิดชอบงานควบคุมการก่อสร้างอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารและผังเมือง ตรวจสอบ กำหนดผังบริเวณแนวระดับของอาคารที่ขออนุญาต งานจัดทำผังเมืองรวม ผังเมืองเฉพาะ พัฒนาและปรับปรุงชุมชนแออัด งานควบคุมแนวเขตถนน ทางสาธารณะ และที่ดินสาธารณะประโยชน์ งานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม งานออกแบบ งานบริการแบบแปลนก่อสร้างอาคารแก่ประชาชน งานออกแบบระบบบำบัดน้ำเสีย ศึกษาปัญหาด้านการจราจรและขนส่ง งานตรวจแบบขออนุญาตก่อสร้างอาคาร งานด้านการก่อสร้าง ซ่อม บำรุง รักษาถนนและสะพาน วางโครงการและควบคุมรักษายานพาหนะและเครื่องจักรกล งานด้านการก่อสร้างซ่อมบำรุงรักษาอาคาร ทางเท้าและสิ่งติดตั้ง งานจัดสถานที่เกี่ยวกับการจัดงานประเพณี งานวางแผนและออกแบบด้านสัญญาณไฟและเครื่องหมายจราจร งานดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ เรือนเพาะชำและขยายพันธุ์ไม้ต่างๆ รวมถึงการตกแต่งสถานที่ให้เกิดความร่มรื่นและสวยงาม งานกำจัดมูลฝอยและควบคุมสถานที่กำจัดมูลฝอย รับเรื่องราวคำร้องขออนุญาตต่อท่อเชื่อมน้ำเสียหรือน้ำทิ้ง งานบำรุงรักษาซ่อมแซมเครื่องยนต์ เครื่องจักรกลอุปกรณ์ไฟฟ้า อาคารสถานที่โรงบำบัดน้ำเสีย ท่อน้ำเสีย ท่อระบายน้ำฝน ท่อระบายน้ำโสโครกและท่อน้ำทิ้ง งานตรวจสอบคุณภาพน้ำจากโรงบำบัดน้ำเสียและแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ควบคุมการใช้สารเคมีต่างๆ ในระบบบำบัดน้ำเสีย และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๖. กองการศึกษา รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาและพัฒนาการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย งานโรงเรียนในสังกัดเทศบาล งานแผนงานและโครงการวางแผน งานจัดทำแผน งานโครงการด้านการศึกษางานงบประมาณและการเงิน งานโรงเรียน ควบคุมดูแลโรงเรียนเทศบาล งานด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยโรงเรียน งานนันทนาการศึกษา ส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานหลักสูตร พัฒนาสื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา งานกิจการนักเรียน สรรวจเด็กที่มีอายุตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ งานกิจกรรมเด็กเยาวชนและการศึกษานอกโรงเรียน งานศูนย์เยาวชนส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนมาใช้บริการด้านกีฬา อุปกรณ์เครื่องใช้ดนตรี งานห้องสมุด ให้บริการและส่งเสริมการใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งหรือศูนย์รวมสรรพวิชาทั้งหลายและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๗. กองสวัสดิการสังคม รับผิดชอบเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ ประชาชนผู้ตกทุกข์ได้ยากขาดแคลน ไร้ที่พึ่ง สงเคราะห์ผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆ สงเคราะห์คนชรา คนพิการและคนทุพพลภาพ ส่งเสริมสวัสดิภาพสตรี แนะนำในด้านสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ที่มาขอรับคำแนะนำ สรรวจและจัดตั้งชุมชนย่อย จัดการเลือกตั้งคณะกรรมการชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มสตรี สงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่ครอบครัวประสบปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ สงเคราะห์เด็กกำพร้า อนุภษา ไร้ที่พึ่ง เร่ร่อน ถูกทอดทิ้ง สงเคราะห์เด็กและเยาวชนที่พิการทางร่างกาย สมอง และสติปัญญา การให้คำปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมและปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๘. หน่วยงานตรวจสอบภายใน รับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจสอบบัญชี เอกสารการเบิกจ่ายเงิน เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบภาษีทั้งภายนอกและภายใน ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการเงิน การบัญชี การจัดเก็บรายได้ งานตรวจสอบพัสดุและการเก็บรักษา งานตรวจสอบทรัพย์สินและการทำประโยชน์จากทรัพย์สินเทศบาล และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

เทศบาลมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทศบาล

๑. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี เป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญเป็นลำดับสูงสุด เพราะเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการผลักดันให้ทุกยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนไปได้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเน้นการสร้างกลไกการบริหารจัดการที่ดีในทุกภาคส่วนของสังคม บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ให้มีความรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ เพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีแนวทางดังนี้

๑.๑ การปรับระบบบริหารจัดการของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยปรับบทบาทองค์กรเทศบาลให้สอดคล้องกับระบบราชการแนวใหม่ มีระบบและกลไกการทำงาน รวมทั้งระบบงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ สามารถวัดผลงานและผล การให้บริการของเทศบาล ทั้งด้านความพอใจของประชาชนและต้นทุนการดำเนินงาน มีระบบ ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ มีเอกภาพและเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกัน มีระบบการทำงานที่ลดความซับซ้อน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะและการพัฒนารายได้ มีการปรับปรุงเทศบัญญัติระเบียบข้อบังคับให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสังคม มีการสร้างกระบวนการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้ประชาชนมีบทบาทในการตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาล ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องจากเทศบาลอย่างครบถ้วนในเวลาที่เหมาะสม

๑.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน โดยสร้างองค์ความรู้ ที่ถูกต้องและมีคุณภาพ ให้เป็นภูมิคุ้มกัน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมสร้างเครือข่ายชุมชน ให้สามารถพึ่งพาตนเอง ดูแลซึ่งกันและกัน ตลอดจนสร้างจิตสำนึกให้ดำเนินชีวิตโดยยึดทางสายกลาง ความพอเพียง มีคุณธรรม มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น เพื่อเป็นรากฐานที่ดีของสังคม

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคมน มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน จากฐานรากของสังคมให้เข้มแข็ง มีแนวทางดังนี้

๒.๑ การพัฒนาคมนให้มีคุณภาพและให้รู้เท่าทันของการเปลี่ยนแปลง โดยพัฒนาให้ประชาชนสามารถสร้างเสริมสุขภาพด้วยตนเอง มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะที่ทำให้ประชาชนได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านคุณธรรม วิชาการ วิชาชีพ รวมทั้งตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ

๒.๒ การสร้างและปรับปรุงระบบการคุ้มครองที่ทางสังคมจะทำให้มีประสิทธิภาพพัฒนาระบบคุ้มครองทางสังคม ให้สามารถสร้างความมั่นคงด้านคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน โดยเฉพาะการคุ้มครองและช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส ให้พึ่งตนเองได้ในระยะยาว

๒.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการ ด้านการป้องกัน แก้ไขปัญหาเสพติดและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยปรับเปลี่ยนแนวคิด กระบวนการดำเนินการให้เป็นไปในเชิงรุกอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการเพิ่มบทบาทของทุกฝ่ายในสังคม ให้มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุกชั้นตอน

๒.๔ การส่งเสริมบทบาทครอบครัว องค์กรทางศาสนา โรงเรียน ชุมชน องค์กรเอกชน ภาคธุรกิจเอกชน อาสาสมัคร และสื่อมวลชน มีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยใช้บทบาทของกลุ่ม

เป็นกลไกเกื้อหนุนให้คนเป็นคนดี มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีความสามัคคี ความรักชาติ มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและลดปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน โดยอาศัยความเข้มแข็งของชุมชนและประชาสังคมในการพัฒนา ยกระดับคุณภาพชีวิต สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจควบคู่กับการบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ตามศักยภาพและความพร้อมของชุมชน เพื่อเสริมสร้างวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ให้เกิดความสงบ สะดวก สะอาด มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีระเบียบวินัย เป็นพื้นฐานของการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีแนวทางดังนี้

๓.๑ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยพัฒนากระบวนการชุมชน ให้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่เน้นหลักการมีส่วนร่วม ให้เกิดเป็นพลังของคนในชุมชน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ในการพัฒนาแก้ไขปัญหา สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นรากฐานที่มั่นคงของสังคม

๓.๒ การพัฒนาเมืองน่าอยู่ตามศักยภาพ ความพร้อมอย่างสอดคล้องกับวัฒนธรรม ค่านิยม และความต้องการของคนในสังคม โดยพัฒนาเมืองน่าอยู่ในบริบทของเทศบาลที่ครอบคลุมผสมผสานกันระหว่างปัจจัยแวดล้อมใน ๖ ด้าน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการและด้านภูมิปัญญา เอกลักษณ์ท้องถิ่น โดยในแนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ตามศักยภาพ ไต่แยกออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

- ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมือง
- ด้านการพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวของเมือง
- ด้านการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
- ด้านการพัฒนากายภาพของเมือง
- ด้านการปลูกจิตสำนึกในการสร้างสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน
- ด้านการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ท้องถิ่นคุณลักษณะเมืองน่าอยู่คู่สังคม

ดุลยภาพ ในบริบทของเทศบาล

๑. ด้านสังคม ที่มุ่งทำให้เกิดการสร้างคุณค่าที่ดีในสังคมบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย การยกระดับคุณภาพชีวิต การสร้างและปรับปรุงระบบการคุ้มครองทางสังคม ให้มีประสิทธิภาพและการสร้างเครือข่ายชุมชน

๒. ด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการกระจายโอกาสในการเข้าถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติ และบริการพื้นฐานของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งกระจายผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึง การส่งเสริมให้คนมีงานทำ

๓. ด้านกายภาพ มุ่งทำให้เกิดการสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต วิถีชีวิตของคนในเมืองให้เกิดความสงบ สะดวก สะอาด ปลอดภัย

๔. ด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นให้การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมือง การบริหารจัดการปัญหามลพิษอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ฟื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อมชุมชน ศิลปวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวให้เกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน

๕. ด้านการบริหารจัดการ มุ่งให้เกิดการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดี ให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งในภาคการเมือง ภาคราชการ ภาคเอกชนและภาคประชาชน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ได้รับความรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญและเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้สังคมพร้อมรับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น ทั้งจะช่วยป้องกันและขจัดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖. ด้านภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ท้องถิ่น มุ่งให้เกิดความสามารถในการสั่งสมทุนทางปัญญา รักษา ต่อยอดและปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม^{๕๑}

ตารางที่ ๒.๙ แสดงการสังเคราะห์การพัฒนาประสิทธิผลในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำนักงานเทศบาล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, (๒๕๕๘, หน้า ๓)	<p>เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลเมือง จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีพุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบ พ.ศ.๒๔๗๖ ตั้งแต่จัดตั้งมาจนถึงปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลจำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ได้มีการขยายเขตเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ และครั้งที่ ๒ ได้มีการขยายเขตเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙</p> <p>โครงสร้างการบริหารงานเทศบาล ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สำนักปลัดเทศบาล ๒. กองวิชาการและแผนงาน ๓. กองคลัง ๔. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ๕. สำนักการช่าง ๖. กองการศึกษา ๗. กองสวัสดิการสังคม ๘. หน่วยงานตรวจสอบภายใน

สรุปได้ว่า การพัฒนาประสิทธิผลในการบริหารจัดการ เป็นการการพัฒนาสิ่งที่เป็นผลสำเร็จแล้ว หรือบรรลุตามเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ โดยเป็นการพัฒนาในส่วนของบริหารจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้มีความเจริญก้าวหน้า หรือให้ดีกว่าเดิม เพื่อสนับสนุนการพัฒนา

^{๕๑} อ้างแล้ว, หน้า ๓.

ให้สอดคล้องตามบริบทพื้นที่ทั้งด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการ ด้านภูมิปัญญาและด้านเอกลักษณ์ โดยมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งในภาคการเมือง ภาคราชการ ภาคเอกชนและภาคประชาชน บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและเกิดความโปร่งใส

๒.๓ แนวคิดที่เกี่ยวกับอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวกับอุทกภัย ซึ่งมีเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้

๒.๓.๑ ความหมายของอุทกภัย

กรมอุตุฯนิยามวิทยาและสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่า อุทกภัยเกิดจากการรวมตัวกันของคำสองคำ คือคำว่า “อุทก” ที่แปลว่า “น้ำ” และคำว่า “ภัย” ที่แปลว่า “อันตราย”^{๕๒}

อุทกภัยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. น้ำท่วมขัง น้ำล้นตลิ่งมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป มักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ ซึ่งเกิดจากฝนตกหนัก ณ บริเวณนั้นๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวันหรือเกิดจากสภาวะน้ำล้นตลิ่ง น้ำท่วมขังส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณท้ายน้ำและมีลักษณะแผ่เป็นบริเวณกว้าง เนื่องจากไม่สามารถระบายได้

๒. น้ำท่วมฉับพลันเป็นภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่ เนื่องจากฝนตกหนักในบริเวณพื้นที่ ซึ่งมีความชันมากและมีคุณสมบัติในการกักเก็บหรือการต้านน้ำน้อย เช่น บริเวณต้นน้ำซึ่งมีความชันของพื้นที่มาก พื้นที่ป่าถูกทำลายไป ทำให้การกักเก็บหรือการต้านน้ำลดน้อยลง บริเวณพื้นที่ถนนและสนามบิน เป็นต้น

ตารางที่ ๒.๑๐ แสดงการสังเคราะห์ความหมายของอุทกภัย

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
กรมอุตุฯนิยามวิทยา, (๒๕๕๘, หน้า ๔๑)	อุทกภัยเกิดจากการรวมตัวกันของคำสองคำ คือคำว่า “อุทก” ที่แปลว่า “น้ำ” และคำว่า “ภัย” ที่แปลว่า “อันตราย” อุทกภัยแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑. น้ำท่วมขัง น้ำล้นตลิ่งมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป มักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ ซึ่งเกิดจากฝนตกหนัก ณ บริเวณนั้นๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวันหรือเกิดจากสภาวะน้ำล้นตลิ่ง น้ำท่วมขัง ส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณท้ายน้ำและมีลักษณะแผ่เป็นบริเวณกว้าง

^{๕๒} กรมอุตุฯนิยามวิทยา, ความหมายของอุทกภัย, (กรุงเทพมหานคร: กรมอุตุฯนิยามวิทยา, ๒๕๕๘), หน้า ๔๑.

ตารางที่ ๒.๑๐ แสดงการสังเคราะห์ความหมายของอุทกภัย (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
	<p>เนื่องจากไม่สามารถระบายน้ได้</p> <p>๒. น้ำท่วมฉับพลันเป็นภะวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่ เนื่องจากฝนตกหนักในบริเวณพื้นที่ ซึ่งมีความชันมาก และมีคุณสมบัติในการกักเก็บหรือการต้านน้ำน้อย เช่น บริเวณต้นน้ำ ซึ่งมีความชันของพื้นที่มาก พื้นที่ป่าถูกทำลายไปทำให้การกักเก็บหรือการต้านน้ำลดน้อยลงบริเวณพื้นที่ถนนและสนามบิน เป็นต้น</p>

สรุปได้ว่า อุทกภัย คือ ภัยและอันตรายที่เกิดจากสภาวะน้ำท่วม หรือน้ำท่วมฉับพลันระดับน้ำในทะเลและแม่น้ำหนุนสูงมากและฝนตกติดต่อกันเป็นเวลานาน จนน้ำล้นตลิ่งไหลเข้าท่วมพื้นที่ต่างๆ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒.๓.๒ สภาพปัญหาอุทกภัย

อุทกภัยน้ำท่วม เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เนื่องจากฝนที่ตกในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำมีปริมาณมากและตกติดต่อกันเป็นเวลานาน จนเกิดน้ำไหลบ่าเหนือผิวดินลงสู่ร่องน้ำลำธารและในแม่น้ำมากกว่าปกติ ซึ่งในขณะที่น้ำจำนวนมากไหลไปตามร่องน้ำ ลำธารและแม่น้ำนั้น หากลำน้ำตอนใดไม่สามารถรับปริมาณน้ำทั้งหมดให้ไหลอยู่เฉพาะภายในลำน้ำได้ ก็จะทำให้มีระดับสูงกว่าตลิ่ง เกิดสภาวะน้ำไหลเอ่อล้นฝั่งแม่น้ำลำธาร หรือทางน้ำ เนื่องจากมีน้ำเป็นสาเหตุอาจเป็นน้ำท่วม โดยปกติแล้ว อุทกภัยเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการสะสมน้ำบนพื้นที่ซึ่งระบายออกไม่ทัน ทำให้พื้นที่นั้นมีน้ำท่วม ภัยร้ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ดังนี้

๑. อันตรายและความเสียหายต่อชีวิตทรัพย์สิน อาคารบ้านเรือนโดยตรง เกิดน้ำท่วมในบ้านเมือง โรงงานคลังพัสดุ โกดังสินค้า บ้านเรือนไม่แข็งแรงอาจถูกกระแสน้ำไหลเชี่ยวพังทลายหรือคลื่นซัดลงทะเลไปได้ ผู้คน สัตว์ พาหนะ สัตว์เลี้ยงอาจจมน้ำตายหรือถูกพัดพาไปกับกระแสน้ำไหลเชี่ยว เส้นทางคมนาคมถูกตัดขาด ทั้งทางถนนทางรถไฟชำรุดเสียหาย โดยทั่วไปรวมทั้งยานพาหนะวิ่งรับส่งสินค้าไม่ได้ เกิดความเสียหายและชะงักงันทางเศรษฐกิจ กิจการสาธารณูปโภคจะได้รับความเสียหาย เช่น กิจการโทรเลขโทรศัพท์ การไฟฟ้า การประปาและระบบการระบายน้ำ เป็นต้น ทำอากาศยาน สวนสาธารณะ โรงเรียน สิ่งก่อสร้างสาธารณสถานเกิดความเสียหาย เช่น สถานีขนส่งท่าอากาศยาน สวนสาธารณะโรงเรียน วัด สถาปัตยกรรมและศิลปกรรมต่างๆ

๒. ความเสียหายของแหล่งเกษตรกรรม ได้แก่ แหล่งกสิกรรม ไร่นา สัตว์เลี้ยง สัตว์พาหนะ ตลอดจนแหล่งเก็บเมล็ดพันธุ์พืชต่างๆ

๓. ความเสียหายทางเศรษฐกิจ รายได้ของประเทศลดลง ผลกำไรจากภารกิจต่างๆ ถูกกระทบกระเทือน รัฐต้องมีรายจ่ายสูงขึ้น จากการบูรณะซ่อมแซมและช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย และเกิดข้าวยากหมากแพงทั่วไป

๔. ความเสียหายทางด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนขณะเกิดอุทกภัย ขาดน้ำที่ดีในการอุปโภคบริโภค ขาดความสะอาดด้านห้องน้ำห้องส้วม ทำให้เกิดโรคระบาด เช่น โรคน้ำกัดเท้า โรคอหิวาตกโรค รวมทั้งโรคเครียด มีความวิตกกังวลสูง โรคประสาทตามมา

๕. ความเสียหายที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติ ฝนตกที่หนัก น้ำที่ท่วมท้นขึ้นมาบนแผ่นดิน และกระแสน้ำที่ไหลเชี่ยว ทำให้เกิดแผ่นดินถล่มได้ นอกจากนั้นผิวหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์จะถูกน้ำพัดพาลงสู่ที่ต่ำ ทำให้ดินขาดปุ๋ยธรรมชาติและแหล่งน้ำ เกิดการตื้นเขิน เป็นอุปสรรคในการเดินเรือ^{๕๓}

ตารางที่ ๒.๑๑ แสดงการสังเคราะห์สภาพปัญหาอุทกภัย

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พิมพ์สี นักดนตรี และคณะ, (๒๕๕๖, หน้า ๓-๗)	ภัยร้ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและเป็นเรื่องที่ไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งทำให้เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> ๑. อันตรายและความเสียหายต่อชีวิตทรัพย์สิน ๒. ความเสียหายของแหล่งเกษตรกรรม ๓. ความเสียหายทางเศรษฐกิจ ๔. ความเสียหายทางด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน ๕. ความเสียหายที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติ

สรุปได้ว่า สภาพปัญหาอุทกภัย คือ สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือสิ่งที่เป็นข้อขัดขวางให้การดำเนินชีวิต มีความยากลำบากและเป็นสิ่งที่จะต้องได้รับการแก้ไข ในส่วนของสภาพปัญหาอุทกภัยนั้น เป็นภัยและอันตรายที่เกิดจากสภาวะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมฉับพลันหรืออันตรายเกิดจากสภาวะน้ำไหลเอ่อล้นฝั่งแม่น้ำ ลำธาร หรือทางน้ำ เนื่องจากมีน้ำเป็นสาเหตุอาจเป็นน้ำท่วม น้ำป่าไหลหลากหรืออื่นๆ โดยปกติอุทกภัยเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานาน ทำให้เกิดการสะสมน้ำบนพื้นที่ซึ่งระบายออกไม่ทัน ทำให้พื้นที่นั้นมีน้ำท่วม ภัยร้ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและเป็นเรื่องที่ไม่สามารถควบคุมได้

๒.๓.๓ สภาพปัญหาด้านพื้นที่

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี มีพื้นที่ประมาณ ๙.๐๑๓ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าพี่เลี้ยงทั้งตำบล บางส่วนของตำบลรั้วใหญ่ และบางส่วนของตำบลท่าระหัด พื้นที่รับผิดชอบตลอดเขตเทศบาลจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนวัดไทร ชุมชนวัดปราสาททอง ชุมชนพระพันวษา ชุมชนตลาดใหม่ ชุมชนสมาคมจีน ชุมชนวัดสุวรรณภูมิ ชุมชนวัดไชนาวาส ชุมชนณแคว ชุมชนวัดหอยโข่ง ชุมชนวัดโพธิ์คลาน ชุมชนวัดศรีบัวบาน ชุมชนวัดพระรูป ชุมชนวัดประตูลำซำ ชุมชนคูเมืองสุพรรณ ชุมชนวัดป่าเลไลยก์ ชุมชนวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ และเมื่อพิจารณาพื้นที่ของเทศบาลที่ต้องปฏิบัติงานด้านอุทกภัยแล้วมีพื้นที่จำนวนมาก เพราะเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีจำนวน ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นที่ลุ่มรับน้ำ ซึ่งทางทิศตะวันตกของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีติดแม่น้ำท่าจีนหรือแม่น้ำสุพรรณบุรี จึงทำให้เกิดอุทกภัยซ้ำซากในพื้นที่เกือบทุกปี โดยเฉพาะในย่าน

^{๕๓} พิมพ์สี นักดนตรี และคณะ, ปัญหาอุทกภัย พ.ศ. ๒๕๕๖, (ม.ป.ท.), หน้า ๓-๗.

เศรษฐกิจของเทศบาล ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนและเศรษฐกิจโดยรวมของเมืองสุพรรณบุรี^{๕๔}

ตารางที่ ๒.๑๒ แสดงการสังเคราะห์สภาพปัญหาในพื้นที่

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, (๒๕๕๘, หน้า ๔-๕)	เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี มีพื้นที่ประมาณ ๙.๐๑๓ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าพี่เลี้ยงทั้งตำบล บางส่วนของตำบลรั้วใหญ่ และบางส่วนของตำบลท่าระหัด พื้นที่รับผิดชอบตลอดเขตเทศบาลจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ ชุมชน ประกอบด้วย ชุมชนวัดไทร ชุมชนวัดปราสาททอง ชุมชนพระพันวษา ชุมชนตลาดใหม่ ชุมชนสมาคมจีน ชุมชนวัดสุวรรณภูมิ ชุมชนวัดไชนาวาส ชุมชนเณรแก้ว ชุมชนวัดหอยโข่ง ชุมชนวัดโพธิ์คัลาน ชุมชนวัดศรีบัวบาน ชุมชนวัดพระรูป ชุมชนวัดประตูลำธาร ชุมชนคูเมืองสุพรรณ ชุมชนวัดป่าเลไลยก์ ชุมชนวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ และเมื่อพิจารณาพื้นที่ของเทศบาลที่ต้องปฏิบัติงานด้านอุทกภัยแล้วมีพื้นที่จำนวนมาก เพราะเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีจำนวน ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นที่ลุ่มรับน้ำ ซึ่งทางทิศตะวันตกของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีติดแม่น้ำท่าจีนหรือแม่น้ำสุพรรณบุรี จึงทำให้เกิดอุทกภัยซ้ำซากในพื้นที่เกือบทุกปี โดยเฉพาะในย่านเศรษฐกิจของเทศบาล ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนและเศรษฐกิจโดยรวมของเมืองสุพรรณบุรี

สรุปได้ว่า พื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นที่ลุ่มรับน้ำ ทิศตะวันตกของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีติดแม่น้ำท่าจีน จึงส่งผลทำให้เกิดอุทกภัยบ่อยครั้งและพื้นที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ดังนั้น จึงส่งผลต่อการดูแลในแต่ละพื้นที่ที่ประสบภัย ซึ่งพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบมีความซับซ้อนกับหน่วยงานอื่นๆ ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า

^{๕๔} เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, (สุพรรณบุรี: สำนักงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๕๕๘), หน้า ๔-๕.

๒.๓.๔ สาเหตุของอุทกภัย

กล่าวได้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดน้ำท่วมแบ่งได้ ๓ กรณี คือ น้ำจากฟ้า น้ำจากแหล่งเก็บกักน้ำ และน้ำทะเลหนุน

น้ำจากน้ำฟ้า (Precipitation) หมายถึง สภาวะของน้ำที่ตกลงมาจากท้องฟ้าอาจจะเป็น ลักษณะฝน หิมะ ละอองหรือลูกเห็บ โดยทั่วไปแล้วถือว่าฝนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดอุทกภัยและ ฝนที่มีปริมาณมากจนทำให้เกิดอุทกภัยได้นั้นมาจากพายุฝน ซึ่งแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ ๓ ประเภท คือ

๑. พายุฝนฟ้าคะนอง มีลักษณะเป็นลมพัดย้อนไปมา หรือพัดเคลื่อนตัวไปในทิศทาง เดียวกันอาจเกิดจากพายุที่อ่อนตัวและลดความรุนแรงของลมลง หรือเกิดจากหย่อมความกดอากาศต่ำ ร่องความกดอากาศต่ำ อาจไม่มีทิศทางที่แน่นอนหากสภาพการณ์แวดล้อมต่างๆ ของการเกิดฝน เหมาะสม ก็เกิดฝนตก มีลมพัด

๒. พายุหมุนเขตร้อนต่างๆ เช่น เฮอริเคน ใต้ฝุ่นและไซโคลน ซึ่งล้วนเป็นพายุหมุน ขนาดใหญ่เช่นเดียวกัน และจะเกิดขึ้นหรือเริ่มต้นก่อตัวในทะเล หากเกิดเหนือเส้นศูนย์สูตร จะมี ทิศทางการหมุนทวนเข็มนาฬิกาและหากเกิดใต้เส้นศูนย์สูตรจะหมุนตามเข็มนาฬิกา โดยมีชื่อต่างกัน ตามสถานที่เกิด กล่าวคือ พายุเฮอริเคน (Hurricane) เป็นชื่อเรียกพายุหมุนที่เกิดบริเวณทิศตะวันตก ของมหาสมุทรแอตแลนติก เช่น บริเวณฟลอริดา สหรัฐอเมริกา อ่าวเม็กซิโก ทะเลแคริบเบียน เป็นต้น รวมทั้งมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณชายฝั่งประเทศเม็กซิโก

พายุใต้ฝุ่น (Typhoon) เป็นชื่อพายุหมุนที่เกิดทางทิศตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิกเหนือ เช่น บริเวณทะเลจีนใต้ อ่าวไทย อ่าวตังเกี๋ย ประเทศญี่ปุ่น

พายุไซโคลน (Cyclone) เป็นชื่อพายุหมุนที่เกิดในมหาสมุทรอินเดียเหนือ เช่น บริเวณ อ่าวเบงกอล ทะเลอาหรับ เป็นต้น แต่ถ้าพายุนี้เกิดบริเวณทะเลติมอร์และทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศออสเตรเลีย จะเรียกว่า พายุวิลลี - วิลลี (willy - willy)

พายุโซนร้อน (Tropical storm) เกิดขึ้นเมื่อพายุเขตร้อนขนาดใหญ่อ่อนกำลังลง ขณะเคลื่อนตัวในทะเล และความเร็วที่จุดศูนย์กลางลดลงเมื่อเคลื่อนเข้าหาฝั่ง

พายุดีเปรสชัน (Depression) เกิดขึ้นเมื่อความเร็วลดลงจากพายุโซนร้อน ซึ่งก่อให้เกิด พายุฝนฟ้าคะนองธรรมดาหรือฝนตกหนัก

๓. พายุทอร์นาโด (Tornado) เป็นชื่อเรียกพายุหมุนที่เกิดในทวีปอเมริกา มีขนาดเนื้อที่ เล็กหรือเส้นผ่าศูนย์กลางน้อย แต่หมุนด้วยความเร็วสูง หรือความเร็วที่จุดศูนย์กลางสูงมากกว่าพายุ หมุนอื่นๆ ก่อความเสียหายได้รุนแรงในบริเวณที่พัดผ่าน เกิดได้ทั้งบนบกและในทะเลหากเกิด ในทะเล จะเรียกว่า นาคเล่นน้ำ (Water spout) บางครั้งอาจเกิดจากกลุ่มเมฆบนท้องฟ้าแต่หมุน ตัวยื่นลงมาจากท้องฟ้าไม่ถึงพื้นดิน มีรูปร่างเหมือนวงช้าง จึงเรียกกันว่า ลมวง

น้ำท่วมจากแหล่งเก็บกัก น้ำหรือระบบควบคุม (Control system) เช่น เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ประตูระบายน้ำ ฝายทดน้ำ เนื่องมาจากดังนี้

การระบายน้ำส่วนเกินในปริมาณมาก ที่ออกไปเพื่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยต่อแหล่ง เก็บกักน้ำดังกล่าว กรณีนี้จะทำให้เกิดน้ำท่วมพื้นที่ลุ่มสองฝั่งลำน้ำด้านท้ายน้ำในลักษณะค่อยๆ ท่วม

ระบบควบคุมมีความผิดพลาด เช่น เชื้อนพัง อ่างเก็บน้ำแตก ประตุน้ำไม่อาจทำหน้าที่ได้ กรณีนี้จะก่อให้เกิดน้ำหลาก มีความรุนแรงมากกว่าน้ำป่า และความเสียหายที่เกิดขึ้นก็มากกว่าเช่นกัน^{๕๕}

น้ำท่วมจากน้ำทะเลหนุน เกิดในพื้นที่อยู่ติดทะเล ลักษณะการท่วมเกิดจากระดับน้ำทะเลยกตัวสูงในช่วงน้ำขึ้นแล้วท่วมพื้นที่โดยตรง กับน้ำทะเลไหลย้อนเข้าสู่ลำน้ำ เพิ่มระดับน้ำในลำน้ำที่ระบายน้ำจากลุ่มน้ำตอนบนขึ้นไปสูงขึ้น จนเอ่อออกท่วมพื้นที่สองฝั่งและเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนดังกล่าว ซึ่งหากเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ดังกล่าวอยู่แล้วก็จะยิ่งท่วมนานยิ่งขึ้น

กรมอุตุฯ วิทยา กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดอุทกภัย ดังนี้^{๕๖}

การเกิดน้ำท่วมขังในที่ราบลุ่ม เนื่องมาจากความไม่สมดุลระหว่าง ปริมาณน้ำฝนปริมาณน้ำฝนที่ซึมลงสู่ใต้ดินและปริมาณน้ำผิวดินที่ไหลหรือระบายออกจากพื้นที่นั้น ถ้าปริมาณน้ำฝนมากกว่าปริมาณน้ำฝนที่ซึมลงสู่ใต้ดินและปริมาณน้ำผิวดินที่ไหลหรือระบายออกจากพื้นที่รวมกันก็จะเกิดการท่วมขัง ความรุนแรงของการท่วมขังไม่มากนัก ค่อยเป็นค่อยไป แต่อาจกินเวลานานกว่าจะระบายน้ำออกได้หมด

ปัจจัยที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อการระบายน้ำจากพื้นที่ เกิดจากสาเหตุต่อไปนี้

การสร้างถนน การวางผังเมืองไม่เหมาะสม สร้างเป็นแหล่งชุมชน แหล่งอุตสาหกรรม ฯลฯ ขวางทางน้ำไหลหรือพื้นที่ระบายน้ำตามธรรมชาติ แล้วไม่สร้างอาคารระบายน้ำ เช่น ท่อระบายน้ำ คูหรือคลองระบายน้ำที่เหมาะสมเพียงพอกับการระบายน้ำ

แผ่นดินทรุด หรือหน้าดินถูกกัดเซาะชะล้าง ทำให้พื้นที่ยิ่งต่ำลงไปกว่าเดิม ทำให้เกิดน้ำท่วมขังมากและนานขึ้น เพราะการระบายน้ำออกไปจากพื้นที่ไม่สะดวกเหมือนแต่ก่อน

การเกิดน้ำป่าบริเวณป่าเขาที่มีความลาดชันสูง การตัดไม้ทำลายป่าทำให้ปราศจากพืชต้นไม้ปกคลุมดิน ที่จะช่วยดูดซับน้ำฝนเอาไว้และช่วยปกคลุมยึดผิวดิน ถ้าปริมาณฝนในพื้นที่รับน้ำมีมาก จนทำให้ปริมาณน้ำผิวดินที่ระบายออกจากพื้นที่มีมาก ด้วยอัตราที่รุนแรง เรียกว่า น้ำป่า น้ำก็จะพัดเอาเศษต้นไม้ กิ่งไม้ ตะกอน ดิน หวาย และหินลงมาด้วย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่พื้นที่บริเวณท้ายน้ำเป็นอย่างมาก อุทกภัยจากน้ำป่ามีความรุนแรงกว่าประเภทแรก และจำเป็นต้องใช้เวลานานในการแก้ไขจนกว่าพื้นที่นั้นจะกลับฟื้นคืนสภาพดังเดิมได้

สาเหตุของการเกิดอุทกภัย คือ การวางผังเมืองที่ผิดพลาด การบริหารจัดการน้ำที่ไม่ดี การสร้างสิ่งปลูกสร้างกีดขวางทางไหลของน้ำ คูคลองตื้นเขิน และท่อระบายน้ำอุดตัน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กล่าวว่า สาเหตุของการเกิดอุทกภัยแบ่งออกได้เป็น ๒ อย่าง คือ สาเหตุที่เกิดจากธรรมชาติและสาเหตุจากการกระทำของมนุษย์ สามารถอธิบายได้ดังนี้

^{๕๕} อ่างแล้ว, เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, หน้า ๔-๕.

^{๕๖} กรมอุตุฯ วิทยา, ความหมายของอุทกภัย, (กรุงเทพมหานคร: กรมอุตุฯ วิทยา, ๒๕๕๘), หน้า ๖๐.

สาเหตุของการเกิดอุทกภัยจากธรรมชาติ มีดังนี้

๑. ฝนตกหนักจากพายุ

เป็นพายุที่เกิดขึ้นติดต่อกันเป็นเวลาหลายชั่วโมง มีปริมาณฝนตกหนักมากจนไม่อาจไหลลงสู่ต้นน้ำลำธารได้ทันจึงท่วมพื้นที่ที่อยู่ในที่ต่ำ มักเกิดในช่วงฤดูฝนหรือฤดูร้อน

๒. ฝนตกหนักจากพายุหมุนเขตร้อน

เมื่อพายุนี้ประจำอยู่ที่แห่งใดแห่งหนึ่งเป็นเวลานานหรือแทบไม่เคลื่อนที่ จะทำให้บริเวณนั้นมีฝนตกหนักติดต่อกันตลอดเวลา ยิ่งพายุมีความรุนแรงมาก เช่น มีความรุนแรง ขนาดพายุโซนร้อนหรือไต้ฝุ่น เมื่อเคลื่อนตัวไปถึงที่ใดก็ทำให้ที่นั่นเกิดพายุลมแรง ฝนตกหนักเป็นบริเวณกว้าง และมีน้ำท่วมขัง นอกจากนี้ ถ้าความถี่ของพายุที่เคลื่อนที่เข้ามาหรือผ่านเกิดขึ้นต่อเนื่องกัน ถึงแม้จะในช่วงระยะสั้นแต่ก็ทำให้น้ำท่วมเสมอ

๓. ฝนตกหนักในป่าบนภูเขา

ทำให้ปริมาณน้ำบนภูเขาหรือแหล่งต้นน้ำมาก มีการไหลและเชี่ยวอย่างรุนแรงลงสู่ที่ราบเชิงเขา เกิดน้ำท่วมขึ้นอย่างกะทันหัน เรียกว่า น้ำท่วมฉับพลัน เกิดขึ้นหลังจากที่มีฝนตกหนักในช่วงระยะเวลาสั้นๆ หรือเกิดก่อนที่ฝนจะหยุดตก มักเกิดขึ้นในลำธารเล็กๆ โดยเฉพาะตอนที่อยู่ใกล้ต้นน้ำของบริเวณลุ่มน้ำ ระดับน้ำจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกับเทือกสูง เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

๔. ผลจากน้ำทะเลหนุน

ในระยะเวลาที่ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์อยู่ในแนวที่ทำให้ระดับน้ำทะเลขึ้นสูงสุด น้ำทะเลจะหนุนให้ระดับน้ำในแม่น้ำสูงขึ้นอีกมาก เมื่อประจวบกับระยะเวลาที่น้ำป่าและจากภูเขาไหลลงสู่แม่น้ำ ทำให้น้ำในแม่น้ำไม่อาจไหลลงสู่ทะเลได้ ทำให้เกิดน้ำเอ่อล้นตลิ่งและท่วมเป็นบริเวณกว้าง ยิ่งถ้ามีฝนตกหนักหรือมีพายุเกิดขึ้นในช่วงนี้ ความเสียหายจากน้ำท่วมชนิดนี้จะมีมาก

๕. ผลจากลมมรสุมมีกำลังแรง

มรสุมตะวันตกเฉียงใต้เป็นมรสุมที่พัดพาความชื้นจากมหาสมุทรอินเดียเข้าสู่ประเทศไทย ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม เมื่อมีกำลังแรงเป็นระยะเวลาหลายวัน ทำให้เกิดคลื่นลมแรงระดับน้ำในทะเลตามขอบฝั่งจะสูงขึ้น ประกอบกับมีฝนตกหนักทำให้เกิดน้ำท่วมได้ ยิ่งถ้ามีพายุเกิดขึ้นในทะเลจีนใต้ก็จะยิ่งเสริมให้มรสุมดังกล่าวมีกำลังแรงขึ้นอีก ส่วนมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดจากประเทศจีนเข้าสู่ไทย ปะทะขอบฝั่งตะวันออกของภาคใต้ มรสุมนี้มีกำลังแรงเป็นครั้งคราว เมื่อบริเวณความกดอากาศสูงในประเทศจีนมีกำลังแรงขึ้น จะทำให้มีคลื่นค่อนข้างใหญ่ในอ่าวไทยและระดับน้ำทะเลสูงกว่าปกติ บางครั้งทำให้มีฝนตกหนักในภาคใต้ ตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไป ทำให้เกิดน้ำท่วมเป็นบริเวณกว้าง

๖. ผลจากแผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟระเบิด

เมื่อเกิดแผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟบนบกและภูเขาไฟใต้น้ำระเบิด เปลือกของผิวโลกบางส่วนจะได้รับความกระทบกระเทือนต่อเนื่องกัน บางส่วนของผิวโลกจะสูงขึ้นบางส่วนจะยุบลงทำให้เกิดคลื่นใหญ่ในมหาสมุทรซัดขึ้นฝั่ง เกิดน้ำท่วมตามหมู่เกาะและเมืองตามชายฝั่งทะเลได้ เกิดขึ้นบ่อยครั้งในมหาสมุทรแปซิฟิก

สาเหตุของการเกิดอุทกภัยจากการกระทำของมนุษย์ ดังนี้

๑. การตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่เสี่ยงภัย เมื่อเกิดฝนตกหนักจะทำให้อัตราการไหลสูงสุดเพิ่มมากขึ้นและไหลมาเร็วขึ้น เป็นการเพิ่มความรุนแรงของน้ำในการทำลายและยังเป็นสาเหตุของดินถล่มด้วย นอกจากนี้ยังทำให้ดินและรากไม้ขนาดใหญ่ถูกชะล้างให้ไหลลงมาในท้องน้ำ ทำให้อ่างน้ำตื้นเขินไม่สามารถระบายน้ำได้ทันที รวมทั้งก่อให้เกิดความสูญเสียชีวิตและบาดเจ็บของประชาชนทางด้านท้ายน้ำ

๒. การขยายเขตเมืองลุ่มต่ำเข้าไปในพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นแหล่งเก็บน้ำธรรมชาติทำให้ไม่มีที่รับน้ำ ดังนั้น เมื่อน้ำล้นตลิ่งก็จะเข้าไปท่วมบริเวณที่เป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งเป็นเขตเมืองที่ขยายใหม่ก่อน

๓. การก่อสร้างโครงสร้างขวางทางน้ำธรรมชาติ ทำให้มีผลกระทบต่อการระบายน้ำและก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วม

๔. การบริหารจัดการน้ำที่ไม่ดี เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดน้ำท่วมโดยเฉพาะบริเวณด้านท้ายเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำ

ตารางที่ ๒.๑๓ แสดงการสังเคราะห์สาเหตุของอุทกภัย

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พิมพ์สี นักดนตรี และคณะ, (๒๕๕๖, หน้า ๓-๗)	สาเหตุทำให้เกิดน้ำท่วมแบ่งได้ ๓ กรณี คือ น้ำจากฟ้า น้ำจากแหล่งเก็บกักน้ำและน้ำทะเลหนุน น้ำจากน้ำฟ้า แบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ ๓ ประเภท คือ ๑. พายุฝนฟ้าคะนอง ๒. พายุหมุนเขตร้อนต่างๆ ๓. พายุทอร์นาโด
กรมอุตุฯ มหาวิทยาลัย, (๒๕๕๘, หน้า ๖๐)	สาเหตุของการเกิดอุทกภัยแบ่งออกได้เป็น ๒ อย่าง คือ สาเหตุที่เกิดจากธรรมชาติและสาเหตุจากการกระทำของมนุษย์ สาเหตุของการเกิดอุทกภัยจากธรรมชาติ ดังนี้ ๑. ฝนตกหนักจากพายุ ๒. ฝนตกหนักจากพายุหมุนเขตร้อน ๓. ฝนตกหนักในป่าบนภูเขา ๔. ผลจากน้ำทะเลหนุน ๕. ผลจากลมมรสุมมีกำลังแรง ๖. ผลจากแผ่นดินไหวหรือภูเขาไฟระเบิด สาเหตุของการเกิดอุทกภัยจากการกระทำของมนุษย์ ดังนี้ ๑. การตัดไม้ทำลายป่า ๒. การขยายเขตเมืองลุ่มต่ำเข้าไปในพื้นที่ลุ่มต่ำ ๓. การก่อสร้างโครงสร้างขวางทางน้ำธรรมชาติ ๔. การบริหารจัดการน้ำที่ไม่ดี

สรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าว เกิดจากสาเหตุใหญ่ๆ อยู่ ๒ ประการ คือ ประการแรก เกิดขึ้นเนื่องมาจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งเป็นผู้ก่อมีหลายรูปแบบ ประการที่สอง เกิดจากสภาพตามธรรมชาติของแต่ละท้องที่และความวิปริตผันแปรของฝนที่ตกในฤดูต่างๆ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติที่อยู่เหนือการควบคุม สาเหตุของอุทกภัย เป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดภัย และสร้างความเสียหายทั้งปวง มีทั้งสาเหตุที่เกิดจากธรรมชาติและเกิดจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น สาเหตุที่เกิดจากธรรมชาติ คือ พายุฝน น้ำทะเลหนุน เป็นต้น ส่วนสาเหตุที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การขยายเขตเมืองลุ่มต่ำเข้าไปในพื้นที่ลุ่มต่ำ การก่อสร้างโครงสร้างขวางทางน้ำธรรมชาติการบริหารจัดการน้ำที่ไม่ดี เป็นต้น

๒.๓.๕ แนวทางการป้องกันปัญหาอุทกภัย

แนวทางการป้องกันปัญหาอุทกภัย มี ๕ แนวทาง ดังนี้^{๕๗} สร้างเขื่อนกักเก็บน้ำ สร้างทางผันน้ำ ปรับปรุงสภาพลำนน้ำ สร้างคันกันน้ำและระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม

๑. เขื่อนกักเก็บน้ำ

การก่อสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำ มีในหลายพื้นที่ด้วยกัน เช่น เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี และเขื่อนคลองท่าด่าน จังหวัดนครนายก ซึ่งทำหน้าที่เก็บกักน้ำไว้ จะระบายน้ำออกจากแหล่งกักเก็บน้ำทีละน้อยๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้อีกหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อการเพาะปลูก ในช่วงเวลาฝนไม่ตก หรือช่วงฤดูแล้ง ครั้นเมื่อเข้าสู่ฤดูฝนปีต่อไป เขื่อนก็จะมีปริมาณพื้นที่รองรับน้ำจำนวนมากเข้ามาเก็บไว้ ซึ่งสามารถป้องกันและบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ตอนล่างรวมถึงกรุงเทพมหานคร

๒. สร้างทางผันน้ำ

การก่อสร้างทางผันน้ำหรือชุดคลองสายใหม่เชื่อมต่อกับแม่น้ำที่มีปัญหาน้ำท่วม มีหลักการอยู่ว่า จะผันน้ำในส่วนที่ไหลล้นออกไปจากลำน้ำโดยตรง ปล่อยน้ำส่วนใหญ่ที่มีระดับไม่ล้นตลิ่งให้ไหลอยู่ในลำน้ำเดิมตามปกติ วิธีการนี้จะต้องสร้างอาคารเพื่อควบคุมและบังคับน้ำบริเวณปากทางให้เชื่อมกับลำน้ำสายใหญ่ และกรณีต้องการผันน้ำทั้งหมดไหลไปตามทางน้ำที่ชุดใหม่ ควรชุดลำน้ำสายใหม่แยกออกจากลำน้ำสายเดิม ตรงบริเวณที่ลำน้ำเป็นแนวโค้งและระดับน้ำของคลองชุดใหม่จะต้องเสมอกับท้องลำน้ำเดิมเป็นอย่างน้อย หลังจากนั้น ก็ปิดลำน้ำสายเดิม ตัวอย่างเช่น การผันน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยา โดยทางตะวันตก ผันเข้าแม่น้ำท่าจีน แล้วผันลงสู่บริเวณจังหวัดสุพรรณบุรี ก่อนระบายออกสู่ทะเล ส่วนด้านตะวันออกผันน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์เข้าสู่คลอง ๑๓ จากนั้นระบายออกคลอง ๑๔ โดยน้ำส่วนหนึ่งผันไปลงแม่น้ำบางปะกง อีกส่วนหนึ่งลงคลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต ผ่านลงสู่คลองชายทะเล หรือการผันน้ำออกสู่ทะเลโดยคลองสนามบิน คลองโคกเกลือ คลองบางเกวียนหัก คลองนิน และคลองทะเลน้อย ซึ่งสามารถป้องกันไม่ให้น้ำท่วมตัวอำเภอหัวหินจากเหตุการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖

^{๕๗} พิมพ์สี นักดนตรี และคณะ, ปัญหาอุทกภัย พ.ศ. ๒๕๔๖, (ม.ป.ท.), หน้า ๔-๑๐.

๓. ปรับปรุงสภาพลำน้ำ

โดยการขุดลอกลำน้ำในบริเวณที่ตื้นเขิน ตกแต่งติดตามตลิ่งที่ถูกกัดเซาะ กำจัดวัชพืช หรือทำลายสิ่งกีดขวางทางน้ำไหลออกไปจนหมด และกรณีลำน้ำมีแนวโค้งมากเป็นระยะไกล อาจพิจารณาขุดคลองลัดเชื่อมบริเวณด้านเหนือค้ำกับด้านท้ายโค้ง ซึ่งจะทำให้น้ำไหลผ่านได้เร็วขึ้น ตัวอย่างเช่น โครงการขุดคลองลัดโพธิ์ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งทำให้ระยะทางน้ำได้ถึง ๑๗ กิโลเมตร ทำให้ระบายน้ำลงทะเลได้เร็วขึ้น

๔. สร้างคันกันน้ำ

เป็นวิธีป้องกันน้ำไม่ให้ไหลลงตลิ่งเข้าไปท่วมพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายด้วยการเสริมขอบตลิ่งของลำน้ำให้มีระดับสูงมากขึ้นกว่าเดิม เช่น การทำคันดินป้องกันน้ำท่วมบริเวณต่างๆ ในโครงการป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งสามารถป้องกันน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยา และน้ำตามคลองไม่ให้ไหลบ่าเข้ามาท่วมกรุงเทพมหานครชั้นในและพื้นที่เศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี

๕. การระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม

ขุดคลองระบายน้ำภายในบริเวณพื้นที่ลุ่มให้สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังอยู่เป็นประจำ เพื่อแก้ไขปัญหาคูทกภัยและให้สามารถเพาะปลูกได้ และก่อสร้างประตูระบายน้ำ ทำหน้าที่ควบคุมการเก็บกักน้ำในคลองและป้องกันน้ำท่วมจากบริเวณด้านนอกไม่ให้ไหลย้อนเข้าไปในพื้นที่

วิธีการป้องกันปัญหาน้ำท่วมในภูมิภาคต่างๆ คือ

๑. การก่อสร้างคันกันน้ำ โดยการก่อสร้างคันดินกันน้ำขนานไปตามลำน้ำเพื่อป้องกันมิให้น้ำล้นตลิ่งไปท่วมในพื้นที่ต่างๆ ด้านใน

๒. การก่อสร้างทางผันน้ำ เพื่อผันน้ำทั้งหมดหรือบางส่วนที่ล้นตลิ่งท่วมล้นเข้ามาให้ออกไป

๓. การปรับปรุงและตกแต่งสภาพลำน้ำ เพื่อให้ น้ำที่ท่วมทะเลักสามารถไหลไปตามลำน้ำได้สะดวก หรือช่วยให้กระแสน้ำไหลเร็วยิ่งขึ้น

วิธีการขุดลอกลำน้ำ

๑. การที่มีฝนตกหนักมากจนเกินความสามารถที่ลำน้ำจะรองรับไว้ได้ เป็นเหตุที่ป้องกันได้ ถ้ามีการศึกษาเกี่ยวกับลุ่มน้ำต่างๆ ดีพอ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดการน้ำในลุ่มน้ำปรับปรุงขุดลอกลำน้ำให้มีความเหมาะสมที่จะรองรับปริมาณฝนสูงสุดที่จะเกิดขึ้นได้

๒. การตรวจสอบเพื่อกำจัดสิ่งกีดขวางในลำน้ำทั้งช่วงก่อนฤดูน้ำหลาก และช่วงที่มีน้ำหลากแล้ว

๓. การสร้างระบบควบคุมที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างฝายทดน้ำในลำน้ำ อาจเป็นสาเหตุของการเกิดคูทกภัยได้ถ้าออกแบบไม่เหมาะสม

๔. มีการบริหารจัดการน้ำที่ดี ให้ระบบควบคุมอันได้แก่ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝายทดน้ำ หรือประตูระบายน้ำ ให้เป็นประโยชน์ในการป้องกันการเกิดคูทกภัย โดยไม่เป็นสาเหตุของการเกิดคูทกภัยเสียเอง

ตารางที่ ๒.๑๔ แสดงการสังเคราะห์แนวทางการป้องกันปัญหาอุทกภัย

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พิมพ์สี นักดนตรี และคณะ, (๒๕๕๖, หน้า ๔-๑๐)	แนวทางการป้องกันปัญหาอุทกภัย มี ๕ แนวทาง ดังนี้ ๑. สร้างเขื่อนกักเก็บน้ำ ๒. สร้างทางผันน้ำ ๓. ปรับปรุงสภาพลำน้ำ ๔. สร้างคันกั้นน้ำ ๕. ระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม

สรุปได้ว่า แนวทางการป้องกันปัญหาอุทกภัย คือ วิธีการวางแผนป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นจากอุทกภัยในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาซ้ำซาก และเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒.๔ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๒.๔.๑ ประวัติเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๘ โดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๖ ตั้งแต่จัดตั้งมาจนถึงปัจจุบัน ได้มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล จำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ ได้มีการขยายเขตเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ และครั้งที่ ๒ ได้มีการขยายเขตเทศบาลเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ ปัจจุบันเทศบาลมีพื้นที่ประมาณ ๔,๐๑๓ ตารางกิโลเมตร มีประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎรประมาณ ๒๗,๐๐๐ คน เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ประกอบด้วย สภาเทศบาล ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ และนายกเทศมนตรีทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๑๔ คน โดยมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาล ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี สภาเทศบาล มีหน้าที่ออกกฎหมายท้องถิ่นที่เรียกว่า เทศบัญญัติ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ในเขตเทศบาลและมีหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารงานของนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด จะทำการคัดเลือกสมาชิกสภาเทศบาลด้วยตนเอง เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นประธานสภา เทศบาลหนึ่งคนและเป็นรองประธานสภาเทศบาลอีกหนึ่งคน

๒. นายกเทศมนตรีเป็นผู้บริหารราชการของเทศบาลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

นายกเทศมนตรี มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นรองนายกเทศมนตรี เพื่อช่วยเหลือในการบริหารราชการได้ไม่เกินสามคน และอาจแต่งตั้งบุคคลที่ปรึกษาและเลขานุการนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสามคน

นายกเทศมนตรี จะเป็นผู้กำหนดนโยบายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลโดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายประจำ เรียกว่า พนักงานเทศบาล ลูกจ้างและพนักงานจ้าง เป็นเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของนายกเทศมนตรีดังกล่าว ซึ่งในส่วนของเจ้าหน้าที่ในฝ่ายประจำนั้น มีปลัดเทศบาลเป็นหัวหน้า มีรองปลัดเทศบาลและหัวหน้าส่วนราชการต่างๆ เป็นผู้ช่วยเหลือเพื่อดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายประจำ ซึ่งปัจจุบันเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ได้แบ่งส่วนราชการ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลออกเป็น ๘ ส่วน ดังนี้

๑. สำนักปลัดเทศบาล
๒. กองคลัง
๓. กองช่าง
๔. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๕. กองวิชาการและแผนงาน
๖. กองการศึกษา
๗. กองสวัสดิการสังคม
๘. หน่วยงานตรวจสอบภายใน

๒.๔.๒ โครงสร้างของเทศบาล

๑. ฝ่ายนิติบัญญัติ/สภา ได้แก่ ประธานสภาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี รองประธานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี และสมาชิกสภาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จำนวน ๑๔ คน ที่มาจากการเลือกตั้ง ทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหารในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาเทศบาล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของราชการ งานด้านการพิจารณางบประมาณและงานด้านนิติบัญญัติ

๒. ฝ่ายบริหาร/คณะผู้บริหาร ได้แก่ นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรีและรองนายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรี จำนวน ๓ คน เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย มีหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาล ให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับเทศบัญญัติและนโยบาย

(๒) สั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล

(๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี

(๔) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๕) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาลและกฎหมายอื่น

๒.๑ ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ให้ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ/พนักงานเทศบาล/พนักงานครูเทศบาล และลูกจ้างของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี รองจากนายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรีและรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่

นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรีมอบหมาย ซึ่งแบ่งส่วนราชการออกเป็น ๓ ส่วนราชการ และ ๑ หน่วยงาน ดังนี้

๒.๑.๑ สำนักปลัด เทศบาลเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ให้มีหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล เป็นผู้บังคับบัญชาและแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

(๑) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการและงานอื่นใด ที่มีได้ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกอง หรือส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

(๒) ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการเจ้าหน้าที่

(๓) ฝ่ายปกครอง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนราษฎร งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง

๒.๑.๒ กองคลัง เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ให้มีผู้อำนวยการกองคลัง เป็นผู้บังคับบัญชาและแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

(๑) งานธุรการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ

(๒) ฝ่ายพัฒนารายได้ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานผลประโยชน์

(๓) ฝ่ายแผนที่ ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน

(๔) ฝ่ายบริหารงานคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชีและงานพัสดุ และทรัพย์สิน

๒.๑.๓ กองช่าง เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ให้มีผู้อำนวยการกองช่าง เป็นผู้บังคับบัญชาและแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

(๑) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ

(๒) ฝ่ายแบบแผนและก่อสร้าง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิศวกรรมงานสถาปัตยกรรม และงานผังเมือง

(๓) ฝ่ายการโยธา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสาธารณูปโภค งานสถานที่และไฟฟ้า งานสวนสาธารณะและงานศูนย์เครื่องจักรกล

๒.๑.๔ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ให้มีผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้บังคับบัญชาและแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

(๑) ฝ่ายบริหารงานทั่วไป มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการและงานการเงินและบัญชี

(๒) ฝ่ายบริหารงานสาธารณสุข มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อม งานวางแผนสาธารณสุข งานศูนย์บริการสาธารณสุข และงานรักษาความสะอาด

(๓) ฝ่ายบริการสาธารณสุข มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานเผยแพร่และฝึกอบรมงานส่งเสริมสุขภาพ งานป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและงานสัตวแพทย์

๒.๑.๕ กองวิชาการและแผนงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ให้มีผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน เป็นผู้บังคับบัญชาและแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

(๑) ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิเคราะห์นโยบาย และแผน

(๒) ฝ่ายบริการและเผยแพร่วิชาการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์และงานธุรการ

(๓) ฝ่ายนิติการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานนิติการ

๒.๑.๖ กองการศึกษา เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ให้มีผู้อำนวยการกองการศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาและแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

(๑) ฝ่ายแผนงานและโครงการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานงบประมาณและงานธุรการ

(๒) ฝ่ายบริหารการศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานโรงเรียนงานการเจ้าหน้าที่งานการศึกษาปฐมวัยและงานกิจการนักเรียน

(๓) ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานการกีฬา และนันทนาการงานกิจกรรมเด็กและเยาวชน งานส่งเสริมและฝึกอาชีพและงานส่งเสริมประเพณี

(๔) หน่วยศึกษานิเทศก์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานนิเทศ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น งานค้นคว้าทางวิชาการ งานพัฒนาศักยภาพพนักงานครู ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา งานจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการศึกษา งานประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๒.๑.๗ กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ให้มีผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม เป็นผู้บังคับบัญชาและแบ่งส่วนราชการภายใน ดังนี้

(๑) งานธุรการมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ

(๒) ฝ่ายพัฒนาชุมชนมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานพัฒนาชุมชน

(๓) ฝ่ายสังคมสงเคราะห์มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์งานสวัสดิการเด็กและเยาวชนและงานกิจการสตรีและคนชรา

๒.๑.๘ หน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้มีปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เป็นผู้บังคับบัญชา มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจสอบบัญชี เอกสารเบิกจ่าย เอกสารการรับเงินทุกประเภท ตรวจสอบการเก็บรักษาหลักฐานการบัญชี งานตรวจสอบทรัพย์สินและการทำประโยชน์จากทรัพย์สินของเทศบาลและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔.๓ อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ พ.ศ. ๒๕๔๖ (มาตรา ๕๑)

๑. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

๒. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

๓. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

๔. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

๕. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

๖. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

๗. ส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็กเยาวชนผู้สูงอายุและผู้พิการ

๘. บำรุงศิลปจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๙. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล
อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ พ.ศ. ๒๔๙๖ (มาตรา ๕๓)

๑. กิจกรรมตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕
๒. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
๓. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
๔. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
๕. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
๖. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
๗. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
๘. ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย

อำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
๒. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกทางน้ำและทางระบายน้ำ
๓. การจัดให้มีและควบคุมตลาดท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
๔. การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น
๕. การสาธารณสุขการ
๖. การส่งเสริมการฝึกและประกอบอาชีพ
๗. การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน
๘. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
๙. การจัดการศึกษา
๑๐. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส
๑๑. การบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๑๒. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
๑๓. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
๑๔. การส่งเสริมกีฬา
๑๕. การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน
๑๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
๑๗. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
๑๘. การกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
๑๙. การสาธารณสุขการอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
๒๐. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
๒๑. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
๒๒. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
๒๓. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงมหรสพ

และสาธารณสุขสถานอื่นๆ

๒๔. การจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒๕. การผังเมือง

๒๖. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร

๒๗. การดูแลรักษาที่สาธารณะ

๒๘. การควบคุมอาคาร

๒๙. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๓๐. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๓๑. กิจกรรมอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๒๕.๔ แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑) สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา

๑.๑ สรุปสถานการณ์พัฒนา (อาจเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค)

๑.๒ การประเมินผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ

๑.๓ การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพ

๒) การนำแผนพัฒนาสามปีไปสู่การปฏิบัติ

๒.๑ แนวทางการพัฒนาหรือกลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๒.๒ บัญชีโครงการพัฒนา และบัญชีประสานโครงการพัฒนา

๓) แนวทางการติดตามประเมินผล

๓.๑ กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

๓.๒ ระเบียบวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

๔) การบริหารจัดการด้านอุทกภัย ๔ ด้าน

๔.๑ ด้านการวางแผน ก่อนการเกิดภัยพิบัติมีการจัดเตรียมความพร้อม โดยการจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อุทกภัย ฯลฯ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรีขึ้น โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ฯ มีการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้หน่วยงานต่างๆ เพื่อเตรียมรับมือทั้ง ก่อน - หลัง การเกิดภัย

๔.๒ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร มีการจัดเตรียมบุคลากรเพื่อลงพื้นที่ในการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัย ทั้งก่อน-หลัง พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วน พร้อมทั้งมีการระดมสรรพกำลัง เจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงาน อาสาสมัคร โดยมีการซักซ้อมการเผชิญเหตุการณ์ฯ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามระเบียบแผนงานที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานหลัก ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองวิชาการและแผนงาน กองสวัสดิการสังคม งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการตามลำดับ

๔.๓ ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร จัดประชุมติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง และจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสภาพอากาศจากกรมอุตุนิยมวิทยา และคำเตือนจาก

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พร้อมทั้งติดตามข้อมูลในเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยล่วงหน้าแก่ประชาชนโดยตรง ผ่านข่ายการสื่อสารของทางราชการ สื่อมวลชน วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว ฯลฯ

๔.๔ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ได้จัดระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่างๆ เช่นรถไฟฟ้ามหานคร รถแท็กซี่ รถตุ๊กตุ๊ก อุปกรณ์กู้ภัย อุปกรณ์ประชาสัมพันธ์ เรือท้องแบน เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ ฯลฯ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์อุทกภัยที่จะเกิดขึ้น ทั้งกรณีที่เกิดภัยขนาดเล็ก กรณีที่เกิดภัยขนาดกลาง และกรณีที่เกิดภัยขนาดใหญ่ เพื่อความพร้อมในการใช้งานได้อย่างทันท่วงทีทั้งก่อน - หลัง การเกิดอุทกภัย^{๕๕}

ตารางที่ ๒.๑๕ แสดงการสังเคราะห์ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, (๒๕๕๘, หน้า ๑๑)	<p>เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ประกอบด้วย สภาเทศบาล ทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติและนายกเทศมนตรีทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร มีรายละเอียด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> สภาเทศบาล ประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน ๑๔ คน ดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี มีหน้าที่ออกกฎหมายท้องถิ่น เรียกว่า เทศบัญญัติ นายกเทศมนตรี เป็นผู้บริหารราชการของเทศบาล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี <p>เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี แบ่งส่วนราชการเพื่อปฏิบัติงานหน้าที่ของเทศบาลออกเป็น ๘ ส่วน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองวิชาการและแผนงาน กองการศึกษา กองสวัสดิการสังคม หน่วยงานตรวจสอบภายใน

^{๕๕} เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, (สุพรรณบุรี: สำนักงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๕๕๘), หน้า ๑๑.

สรุปได้ว่า การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีนั้นเป็นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการร่วมคิด ร่วมสร้างและร่วมแก้ปัญหาในเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี โดยความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้าน ซึ่งการพัฒนาจะสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของประชาชนในเขตพื้นที่ โดยที่ประชาชนต้องมีความตระหนักรู้ร่วมกัน ในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ในส่วนของเทศบาลยังขาดการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ดังนั้น เทศบาลจึงต้องเน้นให้ประชาชนในพื้นที่ เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในทุกกลุ่ม ทุกวัยของประชากร นอกจากนี้ต้องเน้นส่งเสริมและสนับสนุนให้การศึกษาเด็กก่อนวัยเรียนและพัฒนาเยาวชน ตลอดจนจนประชาชนให้ยึดมั่นอยู่ศีลธรรม จริยธรรม ส่งเสริมอาชีพแบบเศรษฐกิจพอเพียงให้ทั่วถึงทุกครัวเรือน

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหาร

ได้มีผู้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหาร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

พระมหาเนรมิต จิตตญาโน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒) การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิกอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย^{๔๔}

ภาคภูมิ พันธุ์รัตน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำชี” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนโยบายอยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการและด้านสังคมตามลำดับ ๒) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำชี ประกอบด้วย ๓ ปัจจัยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านนโยบาย โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำชี ได้ร้อยละ ๗๔.๔ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .๐๑ และ ๓) การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำชี ที่มีประสิทธิผล คือ (๑) ควรมีการทบทวนแผนงานโครงการต่างๆ และนโยบายน้ำแห่งชาติอยู่เสมอเป็นระยะๆ มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปตามสภาพของพื้นที่และความต้องการของประชาชน (๒) ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบผสมผสาน โดยกำหนดแผนงานและข้อตกลงร่วมในการบริหารจัดการ ให้มีความชัดเจน และเปิดโอกาสให้สมาชิก

^{๔๔} พระมหาเนรมิต จิตตญาโน, “ประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

ส่วนใหญ่มีส่วนร่วม (๓) ควรจัดตั้งสถาบันการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางด้านวิชาการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา จัดการฝึกอบรม และเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน เพื่อเสริมสร้างทักษะ และองค์ความรู้ให้กับประชาชนทุกระดับ (๔) จัดทำพระราชบัญญัติการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้มีกฎหมายแม่บทสำหรับการพัฒนา การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ (๕) จัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยการรวบรวมหน่วยงานที่ทำหน้าที่บริหารจัดการทรัพยากรน้ำมาอยู่หน่วยงานเดียวกัน เพื่อทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลและทำงานร่วมกัน (๖) ควรประยุกต์รวมการจัดการน้ำในมิติภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ในการจัดการน้ำที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของแต่ละพื้นที่^{๖๐}

อุดมพร สุนทรฉายา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาประสิทธิผลการให้บริการประชาชนแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ: กรณีศึกษาประชาชนผู้มาขอรับบริการ ณ สำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนผู้มาขอรับบริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จในครั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นหญิงที่มีอายุ ๒๑ - ๓๐ ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงาน/ลูกจ้างบริษัท ซึ่งประสิทธิผลการให้บริการประชาชนผู้มาขอรับบริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จนั้น ประชาชนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายด้าน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสถานที่ให้บริการอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านกระบวนการให้บริการด้านบุคลากร ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งถือว่าการให้บริการประชาชนแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จนั้น มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก เช่นกัน สำหรับการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลนั้นปรากฏว่า เพศ อาชีพ มีผลต่อความพึงพอใจในการบริการประชาชนแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ ส่วนอายุ ระดับการศึกษารายได้ ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการบริการประชาชนแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จโดยรวม^{๖๑}

ปราณี อินทวงศ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดีอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้มาใช้บริการที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี มากกว่า เพศชาย ส่วนผู้ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดีด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า แตกต่างกัน เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ไม่พบความแตกต่าง สำหรับผู้มาใช้บริการที่มีระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้

^{๖๐} ภาคภูมิ พันธุ์รัตน์, “ประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำชี”, วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๘).

^{๖๑} อุดมพร สุนทรฉายา, การศึกษาประสิทธิผลของการให้บริการประชาชนแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ: กรณีศึกษาประชาชนผู้มาขอรับบริการ ณ สำนักงานเขตหลักสี่กรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๗).

และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน^{๖๒}

ตารางที่ ๒.๑๖ แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหาร

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พระมหาเนรมิต จิตตญาโน, (๒๕๕๗)	ประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิกอำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย
ภาคภูมิ พันธุ์รัตน์, (๒๕๕๘)	ประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำประกอบด้วย ๓ ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านการบริหารจัดการและปัจจัยด้านนโยบาย การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิผล คือ (๑) ควรมีการทบทวนแผนงาน (๒) ควรมีรูปแบบการบริหารจัดการแบบผสมผสาน (๓) ควรจัดตั้งสถาบันการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (๔) จัดทำพระราชบัญญัติการบริหารจัดการน้ำ (๕) จัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (๖) ควรประยุกต์รวมการจัดการน้ำในมิติภูมิปัญญาชาวบ้าน
อุดมพร สุขคนธฉายา, (๒๕๕๗)	ประชาชนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์รายด้าน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสถานที่ให้บริการ อยู่ในระดับมาก สำหรับด้านกระบวนการให้บริการด้าน

^{๖๒} ปราณี อินทวงศ์, “ประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดประทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๐).

ตารางที่ ๒.๑๖ แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหาร (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
<p>ปราณี อินทวงศ์, (๒๕๕๐)</p>	<p>บุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลนั้นปรากฏว่า เพศ อาชีพ มีผลต่อความพึงพอใจในการบริการประชาชนแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ ส่วนอายุ ระดับการศึกษารายได้ ไม่มีผลต่อความพึงพอใจในการบริการประชาชนแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ โดยรวม</p> <p>“ประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมืองฯ จังหวัดปทุมธานี” โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลทั้งในภาพรวมและรายด้าน พบว่า เพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ และด้านอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า แตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ไม่พบความแตกต่างสำหรับผู้มาใช้บริการที่มีระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน</p>

สรุปได้ว่า ประสิทธิผลการบริหารโดยส่วนใหญ่ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารอยู่ในระดับมากแทบทุกด้าน ส่วนการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เป็นการปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจ กระตือรือร้นในการร่วมแก้ไขปัญหาคือทุกภัยมากขึ้น

๒.๕.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

ได้มีผู้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิภาวี กฤษณะภุตและกิตติศักดิ์ ปลาทอง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีในการจัดการชุมชนในภาวะ มหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔” ผลการวิจัยพบว่า ๑. การมีส่วนร่วมของชุมชนปากเกร็ด ในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านอาคารสถานที่ ด้านเครื่องอุปโภค บริโภค ด้านสุขภาพอนามัย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านอาชญากรรมและด้านการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนปากเกร็ด ในการจัดการชุมชน ในภาวะมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มี เพศ แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วม ในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ที่

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในตำบลที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วม ในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ โดยภาพรวมแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ และ ๓. การถอดบทเรียนความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของชุมชนปากเกร็ด ในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ พบว่า ปัจจัยที่นำมาสู่ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการจัดการในภาวะวิกฤติดังกล่าว ได้แก่ ผู้นำ (นายกเทศมนตรีเทศบาลนครปากเกร็ด ผู้นำชุมชน/ประธานชุมชนและพระภิกษุสงฆ์) มีภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ความสามัคคีของคนในชุมชน ความเสียสละการติดต่อสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่าง ๆ^{๖๓}

สุวัฒน์ อินทรประไพ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำป่าสัก” ผลการวิจัยพบว่า แนวคิด ทฤษฎีและหลักธรรมาภิบาลเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ผลการวิจัยพบว่า พระพุทธเจ้าตรัสแสดงแก่เจ้าชาววัชชี ผู้ปกครองรัฐโดยระบอบสามัคคีธรรม สังคมจะไม่แตกแยกสามารถใช้เกลี้ยกล่อมมิให้เกิดความแตกแยกขัดแย้งยุติความรุนแรงเมื่อนำมาปรับใช้กับการบริหารทรัพยากรน้ำป้องกันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันรัฐบาลควรส่งเสริมบรรจุไว้ในนโยบายการบริหารจัดการประเทศควบคู่กับหลักธรรมาภิบาล ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขต่อไป ส่วนรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำป่าสัก พบว่าได้ ๔ รูปแบบ คือ ๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำป่าสัก ๒) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนควรดำเนินการ ๓) องค์กรภายนอกชุมชน เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคสถาบันการศึกษา องค์กรเอกชน ควรดำเนินการและให้การสนับสนุน ๔) บูรณาการหลักพุทธธรรมประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ^{๖๔}

จันทิมา ตั้งตระกูลทรัพย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการน้ำ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนการจำแนกตามอาชีพ รายได้ต่อเดือน ในระดับความคิดเห็นต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้^{๖๕}

^{๖๓} วิภาวี ฤกษ์นิษิตและกิตติศักดิ์ ปลาทอง, “การมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีในการจัดการชุมชนในภาวะ มหาอุทกภัย ปี ๒๕๕๔”, วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๕๖): ๒๕.

^{๖๔} สุวัฒน์ อินทรประไพ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำป่าสัก”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์ดุสิตบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

^{๖๕} จันทิมา ตั้งตระกูลทรัพย์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร”, สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐).

ชนิษฐา ปาลโมกษ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน อันดับแรก คือ การค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหารองลงมาคือ ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการติดตามและประเมินผลตามลำดับ และอันดับสุดท้าย คือด้านการลงทุน ร่วมกิจกรรมและการปฏิบัติ ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนป้องกันมหาอุทกภัย การร่วมสำรวจพื้นที่และการตัดสินใจในการกำหนดแนวทางหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมการป้องกันมหาอุทกภัยในพื้นที่ ด้านการลงทุน ร่วมกิจกรรมและการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การร่วมกิจกรรมกรอกทราย บรรจุถุงเพื่อใช้ป้องกันมหาอุทกภัย การก่อกั้นกั้นน้ำ/กระสอบทราย และการเป็นจิตอาสาประกอบอาหาร/อาหารกล่อง/ส่งเสบียงช่วยเหลือผู้ประสบมหาอุทกภัย และด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ คือ การติดตามการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในพื้นที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันมหาอุทกภัย การรับรู้ข้อมูล/ข้อสรุปเกี่ยวกับผลการดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย และการรับรู้ข้อมูล/ข้อสรุปเกี่ยวกับงบประมาณที่ใช้ในการสนับสนุนการป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย โดยจากการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยฯ พบว่า ประชาชนในครัวเรือนในชุมชนที่อาศัยในเทศบาลและตำบลต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยฯ ไม่แตกต่างกัน และประชาชนในครัวเรือนในชุมชนที่มีสถานภาพและลักษณะพื้นที่ต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ^{๖๖}

ตารางที่ ๒.๑๗ แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

นักวิจัย	ผลการวิจัย
วิภาวี กฤษณะภูตและกิตติศักดิ์ ปลาทอง, (๒๕๕๖)	<p>“การมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีในการจัดการชุมชนในภาวะ มหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔”</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การมีส่วนร่วมของชุมชนปากเกร็ด ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๒. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนปากเกร็ด พบว่า เทศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ๓. การถอดบทเรียนความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของชุมชนปากเกร็ด พบว่า ระดับผู้นำมีส่วนร่วมที่ดี

^{๖๖} ชนิษฐา ปาลโมกษ์, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์คณะวิทยาการจัดการ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๗).

ตารางที่ ๒.๑๗ แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
<p>สุวัฒน์ อินทรประไพ, (๒๕๕๗)</p>	<p>“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำป่าสัก” รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำป่าสักพบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำป่าสัก ๒) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๓) องค์กรภายนอกชุมชน ควรดำเนินการและให้การสนับสนุน ๔) บุคลากรหลักพุทธธรรมประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
<p>จันทิมา ตั้งตระกูลทรัพย์, (๒๕๕๐)</p>	<p>“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร” พบว่า เพศ อายุและระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการน้ำไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนอาชีพ รายได้ต่อเดือน มีความคิดเห็นต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้</p>
<p>ชนิษฐา ปาลโมกข์, (๒๕๕๗)</p>	<p>“การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยกรณีศึกษาเทศบาลนครนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนทบุรี” พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยฯ พบว่า ประชาชนในชุมชนที่อาศัยในเทศบาลและตำบลต่างกัน มีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยฯ ไม่แตกต่างกัน</p>

สรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม โดยส่วนใหญ่ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม มากแทบทุกด้าน ส่วนการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันมากนัก เป็นการปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ดังนั้น ประชาชนส่วนใหญ่มีความสนใจ มีความสนใจในการร่วมแก้ไขปัญหาอุทกภัยมากขึ้น

๒.๕.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทกภัย

ได้มีผู้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทกภัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สมพร สุยะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า ๑) การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เป็นไปในลักษณะทิศทางบวก เห็นภาพของการบริหารจัดการน้ำโดยชุมชนอย่างยั่งยืน รักษาขนบธรรมเนียมการบริหารจัดการน้ำ โดยชุมชนตามวิถีล้านนา ตามวิถีพุทธ เป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ทั้งการจัดสรรน้ำ การพัฒนาลำเหมืองขุดลอกลำเหมืองรวมถึงการแสดงความคิดเห็น วางแผน และร่วมกันทำกิจกรรม ภายใต้ฐานคิดการใช้แหล่งน้ำร่วมกัน เน้นการเกื้อกูล ถ้อยทีถ้อยอาศัย ร่วมกันใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า เน้นการช่วยเหลือและบริหารจัดการด้วยตนเอง เป็นโมเดลการจัดการตนเองของชุมชน นอกจากนี้ ยังมีการเสริมความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง มีการติดตาม ประมวลผลและสำรวจความพึงพอใจของเกษตรกรและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการน้ำของชุมชน ทำให้กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำเทคนิคและแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้ในการประกอบอาชีพ และการบริหารจัดการน้ำได้อย่างลงตัว ทำให้วิถีชีวิตของเกษตรกรไม่ลำบากและไม่ได้รับผลกระทบรุนแรง ๒) สภาพปัญหาการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในเขตเทศบาล พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นประเด็นปัญหาในเชิงวิกฤติแต่เป็นปัญหาด้านงบประมาณ ที่ว่าด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่อาจจะยังไม่เพียงพอและแก้ปัญหา คือ มีความต้องการรถแมคโครทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ในการขุดลอกลำเหมืองที่แรงงานชาวบ้านไม่สามารถจัดการได้ ให้ทางเทศบาลมีไว้ในครอบครอง ให้สามารถจัดการกับปัญหาลำเหมืองตื้นเขิน วัชพืชได้อย่างทันท่วงที พร้อมเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาลำเหมืองที่ถ่มมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุนการเทคอนกรีตตลอดสายหลัก เพื่อการรักษาแหล่งน้ำที่ง่าย น้ำไหลสะดวก ลดการทรุดของตลิ่ง ๓) ผลการศึกษาพุทธวิธีการแก้ปัญหาและการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร พบว่า ภาพรวมของการบริหารจัดการน้ำ ทั้งการจัดการปัญหาและการบริหารจัดการโดยทั่วไปจะยึดหลักตามแนวทางพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ เน้นการมีส่วนร่วม การอดทนเกื้อกูลกัน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมและลักษณะประจำของคนทางภาคเหนือ ทำให้เกิดการเข้าใจซึ่งกันและกัน ลดการเกิดความขัดแย้ง เน้นฐานคิดตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ชุมชนต้องพยายามจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยชุมชนก่อน^{๖๗}

ชนากานต์ อุดลยพิจิตร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการบริหารจัดการอุทกภัย และความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิผลด้านการบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว อยู่ในระดับมาก โดยประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารจัดการอุทกภัยในด้านการสั่งการของผู้บริหารที่มีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก รองลงมาเป็นด้านการวางแผน การจัดการ

^{๖๗} สมพร สุยะ, “การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

องค์การให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์อุทกภัย และด้านการควบคุมกระบวนการจัดการอุทกภัยตามลำดับ ซึ่งประชาชนกลุ่มตัวอย่าง มีความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการบริหารจัดการอุทกภัยในช่วงการฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติเป็นอันดับแรก และประชาชนพึงพอใจต่อการบริหารจัดการอุทกภัยในช่วงระหว่างเกิดและก่อนเกิดภัยพิบัติเป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ โดยปัจจัยส่วนบุคคลไม่ว่าจะเป็นเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและระยะเวลาการอยู่อาศัยแตกต่างกัน จึงไม่มีผลต่อความคิดเห็นในกระบวนการบริหารจัดการอุทกภัยจัดการสถานีสูบน้ำ และประชาชนผู้ใช้น้ำในพื้นที่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า รูปแบบที่ ๓ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการด้วยความร่วมมือระหว่าง อปท. และภาคประชาชน มีประสิทธิผลสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุด^{๖๘}

อำพล ปุณญา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการน้ำตามหลักพุทธวิธีของจังหวัดพิจิตร” ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปและปัญหาในการบริหารจัดการน้ำของจังหวัดพิจิตรแบ่งออกเป็น ๔ ด้านด้วยกัน ๑) ด้านการบริหารองค์กรที่ดี คือพื้นที่ของจังหวัดพิจิตรเป็นที่ลุ่มต่ำแม่น้ำไหลผ่าน รับน้ำในฤดูกาลน้ำหลาก การบริหารจัดการน้ำในระดับจังหวัดไม่มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบขาดการรวมแผนแม่บทหลัก ขาดการจัดทำข้อมูลผังน้ำในพื้นที่ ๒) ด้านการบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา คือ มีปัญหาการจัดเก็บน้ำที่หลากมาตามฤดู ขาดแหล่งกักเก็บน้ำ พื้นที่สาธารณะประโยชน์ถูกบุกรุก การขุดลอกคลองไม่สามารถเก็บน้ำไว้ได้ ขาดฝายและประตูเปิด - ปิด ในลำคลอง ๓) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกลุ่มผู้ใช้น้ำ คือ ขาดการมีส่วนร่วม ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็งจากผู้ใช้น้ำที่แท้จริง มีการแย่งชิงน้ำเพื่อการเกษตร และ ๔) ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน คือ ยังมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมและน้ำแล้งในพื้นที่ของจังหวัดพิจิตร ทั้งนี้ได้นำปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการบริหารจัดการน้ำมาใช้ให้เกิดความเหมาะสม เกิดความพอดี คือการนำหลักสัปปายะ ๗ มาเป็นส่วนช่วยเสริมในการบริหารจัดการน้ำให้มีความเหมาะสมขึ้น^{๖๙}

สุวิมล สังวรรณ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพและรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัย โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ๓. แนวทางการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี คือ

^{๖๘} ชนากานต์ อุดลยพิจิตร, “การบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี”, วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - เมษายน ๒๕๕๘): ๔๗.

^{๖๙} อำพล ปุณญา, “รูปแบบการบริหารจัดการน้ำตามหลักพุทธวิธีของจังหวัดพิจิตร” วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐).

๑) ด้านการบรรเทาเป็นการแก้ไขปัญหาน้ำหลากท่วมในระดับลุ่มน้ำ ควรทำการจัดการอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ตอนบนและการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำเพิ่มเติมในพื้นที่ตอนบน สำหรับในจังหวัดสิงห์บุรี ต้องมีการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนเมือง ได้แก่ เทศบาลเมืองสิงห์บุรี เทศบาลตำบล ๓ แห่ง (อินทร์บุรี ปากบาง และบางน้ำเชี่ยว) อย่างถาวร ๒) ด้านการเตรียมการ ควรทำการปรับปรุงพื้นที่พุ่มน้ำของ บึงธรรมชาติในพื้นที่ โดยการปรับปรุงระบบระบายน้ำ เช่น ทำการขุดลอกระบายคู คลองน้ำ และควรมีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ในจังหวัด ๓) ด้านการสู้ภัยเป็นการดำเนินในช่วงขณะเกิดภัย ควรมีการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ประสบภัยกับเจ้าหน้าที่ สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับ อบต. ในการแก้ไขปัญหาคือควรมีอาสาสมัครด้านอุทกภัย ๔) ด้านการฟื้นฟูเป็นการจัดการหลังเกิดภัย ควรมีการใช้หลักเกณฑ์ความเสียหายที่เป็นจริงมาประเมินให้ความช่วยเหลือ โดยประชาชนจำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขจะทำให้ปัญหาต่างๆลดน้อยลง และควรดำเนินการให้เอกชนหรือมีหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำในลุ่มน้ำเข้ามาบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้มีการจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ^{๗๐}

โททัศน์ มาลา และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางในการจัดการอุทกภัย: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการอุทกภัยของเทศบาลนครนนทบุรี มีดังนี้ ๑) มีการป้องกันและลดผลกระทบ โดยการประเมินความเสี่ยง การสร้างความรู้ความเข้าใจและการตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๒) มีการเตรียมความพร้อมของเทศบาลและประชาชนให้มีความสามารถในการอยู่กับน้ำแถบลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีการวางแผนจัดการน้ำท่วมของเทศบาลนครนนทบุรี การฝึกซ้อมตามแผนการจัดการน้ำท่วม การเตรียมพร้อมบุคลากร เพื่อรับมือกับน้ำท่วม ๓) มีการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การสร้างความร่วมมือในการสู้ภัยน้ำท่วม การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตระบบการสื่อสารและการติดต่อกับประชาชนในช่วงวิกฤต การจัดตั้งศูนย์บัญชาการฉุกเฉินและศูนย์พักพิงชั่วคราว ๔) มีการจัดการหลังเกิดภัยอย่างเหมาะสม ตลอดจนการเยียวยาและฟื้นฟูจิตใจประชาชน^{๗๑}

ตารางที่ ๒.๑๘ แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทกภัย

นักวิจัย	ผลการวิจัย
สมพร สุขะ, (๒๕๕๗)	“การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอมองค้อ จังหวัดลำพูน”พบว่า ๑) การบริหารจัดการน้ำ เป็นไปในลักษณะทิศทางการบูรณาการการบริหารจัดการเน้นการมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ ประชาชนมีความเอื้อเฟื้อ ถ้อยทีถ้อยอาศัย มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการน้ำ

^{๗๐} สุวิมล สัจวงษ์, “การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี”, สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒).

^{๗๑} โททัศน์ มาลา และคณะ, “แนวทางในการจัดการอุทกภัย: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี”, โครงการวิจัย, ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, (สกว.: ประจำปีงบประมาณ, ๒๕๕๕).

ตารางที่ ๒.๑๘ แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทกภัย (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
<p>ชนากานต์ อุดลยพิจิตร (๒๕๕๘)</p>	<p>๒) สภาพปัญหา พบว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาด้านงบประมาณ ที่ว่าด้วยวัสดุอุปกรณ์ที่อาจจะยังไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหา</p> <p>๓) ผลการศึกษาพุทธวิธีการแก้ปัญหา พบว่า ภาพรวมของการบริหารจัดการน้ำทั้งการจัดการปัญหาและการบริหารจัดการโดยทั่วไปได้ยึดหลักตามแนวทางพระพุทธศาสนาเป็นสำคัญ</p> <p>“การบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี” พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการบริหารจัดการอุทกภัยและความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิผลด้านการบริหารจัดการอุทกภัย อยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลไม่ว่าจะเป็นเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการอยู่อาศัยแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นในกระบวนการบริหารจัดการอุทกภัย</p>
<p>อำพล ปุญญา (๒๕๖๐)</p>	<p>“รูปแบบการบริหารจัดการน้ำตามหลักพุทธวิธีของจังหวัดพิจิตร” พบว่า สภาพทั่วไปและปัญหาในการบริหารจัดการน้ำ แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) ด้านการบริหารองค์กรที่ดี ๒) ด้านการบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา ๓) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียและกลุ่มผู้ใช้น้ำ ๔) ด้านผลสัมฤทธิ์ของงาน
<p>สุวิมล สัจวงษ์ (๒๕๖๒)</p>	<p>“การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี” พบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพและรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัย โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ

ตารางที่ ๒.๑๘ แสดงการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการอุทกภัย (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ไททัศน์ มาลา และคณะ (๒๕๖๒)	<p>บริหารจัดการปัญหาอุทกภัย โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย</p> <p>“แนวทางในการจัดการอุทกภัย: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี” พบว่า ด้านปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการอุทกภัยของเทศบาลนครนนทบุรี มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) มีการป้องกันและลดผลกระทบ โดยการประเมินความเสี่ยง การสร้างความรู้ความเข้าใจและการตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๒) มีการเตรียมความพร้อมของเทศบาลและประชาชน ให้มีความสามารถในการอยู่กับน้ำ แยกกลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีการวางแผนจัดการน้ำท่วม การฝึกซ้อมตามแผนการจัดการน้ำท่วม การเตรียมพร้อมบุคลากรเพื่อรับมือกับน้ำท่วม ๓) มีการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การสร้างความร่วมมือในการสูบน้ำท่วม การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตระบบการสื่อสารและการติดต่อกับประชาชนในช่วงวิกฤต การจัดตั้งศูนย์บัญชาการฉุกเฉินและศูนย์พักพิงชั่วคราว ๔) มีการจัดการหลังเกิดภัยอย่างเหมาะสม ตลอดจนการเยียวยาและฟื้นฟูจิตใจประชาชน

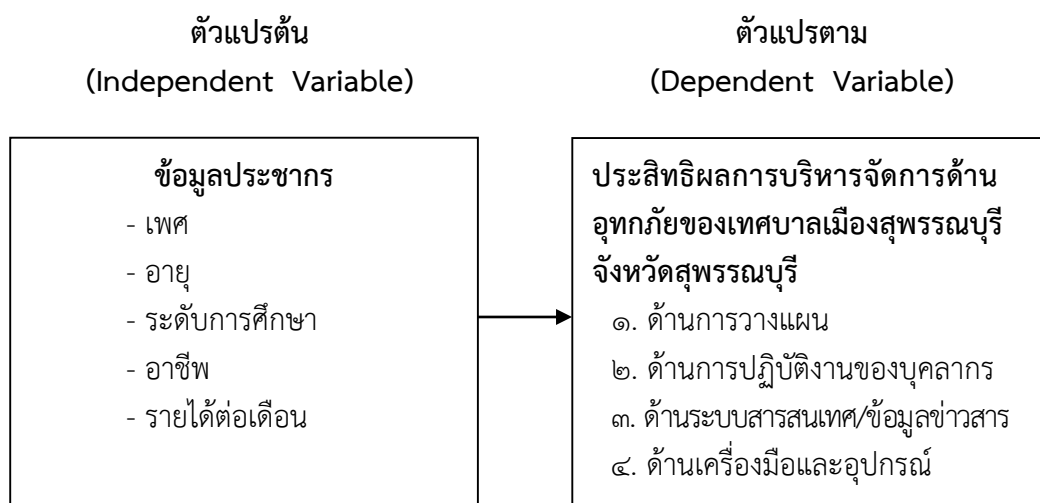
สรุปได้ว่า องค์ความรู้เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการและการให้บริการข้างต้น กล่าวได้ว่า การบริหารจัดการให้มีประสิทธิผลได้นั้น ต้องอาศัยองค์ความรู้ ความเข้าใจต่อสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ทั้งด้านข้อมูลข่าวสาร ข้อมูลพื้นที่ ตลอดจนเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ ต้องมีความพร้อมอยู่ตลอดเวลาและต้องมีการวางแผนที่ชัดเจน รอบคอบรัดกุม เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจทั้งสองฝ่าย ดังนั้นระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการที่ดีผู้ปฏิบัติงานต้องมีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้รับบริการ

๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยสังเคราะห์จากแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านการวางแผน ๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ๓) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ๔) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์^{๗๒} ดังแผนภาพที่ ๒.๑

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

^{๗๒} เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, เอกสารแผนพัฒนาสามปีเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๒, (อัคราเนนา).

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” นี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวน ๑๙,๘๖๖ คน^๑

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

^๑ ข้อมูลสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้านประจำปี, แยกรายพื้นที่ ณ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒, (อัดสำเนา).

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster sampling) ประชาชน จำนวน ๑๙,๘๖๖ คน ที่ได้จากสูตรของ Taro Yamane^๒ ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ ๐.๐๕ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 ประชากรทั้งหมด ๑๙,๘๖๖ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{19,866}{1 + 19,866(0.05)^2}$$

$$n = \frac{19,866}{1 + 49.66}$$

$$n = \frac{19,866}{50.66} = 392.10$$

$$n = 393$$

เพราะฉะนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๓๙๓ คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน โดยพิจารณาจากจำนวนประชากร เพื่อให้ได้ข้อมูลมีลักษณะกระจาย ให้สัมพันธ์กับสัดส่วนของประชากร โดยทำการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster sampling) โดยใช้เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี เป็นเขตพื้นที่ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นสัดส่วนโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละชุมชน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

^๒ Yamane, Taro, *Statistics, An Introductory Analysis*, 2nd Ed., (New York: Harper and Row, 1967), p 125.

จากสูตรจะได้ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รวม ๓๙๓ คน รายละเอียดดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ชุมชน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
๑.ชุมชนวัดไทรย์	๙๑๗	๑๘
๒.ชุมชนวัดปราสาททอง	๑,๐๘๖	๒๑
๓.ชุมชนพระพันวษา	๘๐๓	๑๖
๔.ชุมชนตลาดใหม่	๖๔๓	๑๓
๕.ชุมชนสมาคมจีน	๑,๕๓๑	๓๐
๖.ชุมชนวัดสุวรรณภูมิ	๒,๐๖๓	๔๑
๗.ชุมชนวัดไชนาวาส	๑,๕๖๐	๓๑
๘.ชุมชนนครแก้ว	๙๕๗	๑๙
๙.ชุมชนวัดหอยโข่ง	๑,๑๓๘	๒๒
๑๐.ชุมชนวัดโพธิ์คาลัย	๘๒๒	๑๖
๑๑.ชุมชนวัดศรีบัวบาน	๕๒๑	๑๐
๑๒.ชุมชนวัดพระรูป	๒,๑๒๗	๔๒
๑๓.ชุมชนวัดประตูลำ	๑,๑๑๘	๒๒
๑๔.ชุมชนคูเมืองสุพรรณ	๒,๐๒๖	๔๐
๑๕.ชุมชนวัดป่าเลไลยก์	๑,๓๔๙	๒๗
๑๖.ชุมชนวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ	๑,๒๐๗	๒๔
รวม	๑๙,๘๖๖	๓๙๓

๓.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) จำนวน ๑๒ คน ได้แก่

๑. นายเอกพันธุ์ อินทริใจเอื้อ นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี
๒. นายมนัสพงศ์ พรหมพิริฐพงศ์ ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
๓. นายโอภาส อินสว่าง หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมืองสุพรรณบุรี
๔. นางปิยะภรณ์ ดวงมณี หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน (รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม)
๕. นางวราณี คงสงค์ ประธานชุมชนวัดป่าเลไลยก์

๖. นางสมหมาย น้ำทอง	ประธานชุมชนวัดศรีบัวบาน
๗. นางศิริณี วัธนินทร	ประธานชุมชนวัดสุวรรณภูมิ
๘. นายบุญส่ง เขียวชะอุ่ม	ประธานชุมชนวัดหอยโข่ง
๙. นายสัมฤทธิ์ ทังดี	ประชาชนทั่วไป
๑๐. นายวรวิทย์ วัธนินทร	ประชาชนทั่วไป
๑๑. นายสัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน	ประชาชนทั่วไป
๑๒. นางวรภาภรณ์ ประทีปธีรานันต์	ประชาชนทั่วไป

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview)

๓.๓.๑ แบบสอบถาม

๑) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

๒) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

๓) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๔) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๕) นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

๗) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๘) รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์

๓.๓.๒ แบบสัมภาษณ์

๑) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๒) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

๓) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๔) สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เพื่อนำมาวิเคราะห์

๓.๓.๓ ลักษณะของเครื่องมือ

๑) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามกรอบของการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แล้วนำมาเป็นกรอบปัจจัยให้ครอบคลุมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ ปฏิบัติในระดับมากที่สุด ปฏิบัติในระดับมาก ปฏิบัติในระดับปานกลาง ปฏิบัติในระดับน้อย ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด จำนวน ๓๒ ข้อ แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้^๓

ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ	การแปลความหมาย		
๕	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	มากที่สุด
๔	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	มาก
๓	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	ปานกลาง
๒	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	น้อย
๑	หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับ	น้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๔ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๐-๕.๐๐ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๐-๔.๔๙ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการ มาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๐-๓.๔๙ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๐-๒.๔๙ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการ น้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐-๑.๔๙ หมายความว่า ระดับการปฏิบัติการ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและแนวทางในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) ด้านการวางแผน ๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ๓) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ๔) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

^๓ ชูติระ ระบอบ และคณะ, *ระเบียบวิธีวิจัย*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

^๔ ประกอบ กรรณสูตร, *สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

๒) ลักษณะของเครื่องมือสำหรับการสัมภาษณ์

ในการวิจัยนี้ ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสัมภาษณ์กลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๓.๓.๔ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

๒) หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑. รศ. ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ผศ. ดร.อนุวัต กระจ่าง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. อาจารย์ ดร.กาญจนา ดำจตุติ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผศ. ดร.วิชูกร นาคธน อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

๕. ผศ. ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสอบถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item-Objective Congruence: IOC)^๕ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง ๐.๘-๑.๐๐ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปใช้งานได้

๓) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)^๖ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมด เท่ากับ ๐.๘๓๓

๔) นำแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔๓-๒๔๔.

^๖ Cronbach, Lee J. *Essentials of psychological testing*, 4th ed., (New York: Harper & Row, 1991) P. 15.

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑) ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยถึงนายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๙๓ ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน ๓๙๓ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดทางสังคมศาสตร์ต่อไป

๓.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๑) ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

๒) ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

๓) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

๔) นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นหลัก โดยการดำเนินการขั้นแรก คือ นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ จำนวน ๓๙๓ ชุด นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ (Editing) แล้วดำเนินการลงรหัสตามคู่มือการลงรหัส (Code Book) หลังจากนั้นได้มีการตรวจสอบแบบสำรวจเพื่อความถูกต้องอีก ๑ ครั้ง แล้วจึงดำเนินการถ่ายรหัสดังกล่าวลงในแบบฟอร์มถ่ายข้อมูล (Transfer Sheet) บรรจุข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าทางสถิติ

๓.๕.๑.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการดังนี้

๑) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ

๒) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

๓) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

๔) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

๓.๕.๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามโดยใช้การประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เสนอข้อมูล ดังนี้

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา ได้แก่ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๒) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

๓) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔) ข้อมูลข้อเสนอแนะแนวทางจากคำถามปลายเปิด และข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาจัดกลุ่มคำตอบวิเคราะห์รายข้อ วิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๓ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอดังต่อไปนี้

๔.๑ สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๔.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๔.๔ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๔.๕ องค์กรความรู้

๔.๑ สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

			(n=๓๙๓)		
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ		
เพศ					
	ชาย	๒๐๑	๕๑.๑๐		
	หญิง	๑๙๒	๔๘.๙๐		
	รวม	๓๙๓	๑๐๐		
อายุ					
	๑๘ – ๓๐ ปี	๘๙	๒๒.๖๐		
	๓๑ – ๔๐ ปี	๑๒๑	๓๐.๘๐		
	๔๑ – ๕๐ ปี	๕๒	๑๓.๒๐		
	๕๑ – ๖๐ ปี	๖๘	๑๗.๓๐		
	มากกว่า ๖๐ ปี	๖๓	๑๖.๐๐		
	รวม	๓๙๓	๑๐๐		
ระดับการศึกษา					
	ประถมศึกษา	๗๘	๑๙.๘๐		
	มัธยมศึกษาตอนต้น	๕๗	๑๔.๕๐		
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	๑๐๕	๒๖.๗๐		
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๔๖	๑๑.๗๐		
	ปริญญาตรี	๘๕	๒๑.๖๐		
	สูงกว่าปริญญาตรี	๒๐	๕.๑๐		
	อื่นๆ	๒	๐.๕๐		
	รวม	๓๙๓	๑๐๐		
อาชีพ					
	เกษตรกร	๗๘	๒๐.๑๐		
	ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๙๙	๒๕.๒๐		
	รับจ้างทั่วไป	๑๓๖	๓๔.๖๐		
	รับราชการ	๔๕	๑๑.๕๐		
	รัฐวิสาหกิจ	๒๐	๕.๑๐		
	อื่นๆ	๑๔	๓.๖๐		
	รวม	๓๙๓	๑๐๐		

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

(n=๓๙๓)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๕๙	๑๕.๐๐
๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๔๔	๓๖.๖๐
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๘๗	๒๑.๑๐
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๗	๑๔.๕๐
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๑๙	๔.๘๐
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๒๗	๖.๙๐
รวม	๑๓๑	๑๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน ๒๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๐ และเป็นเพศหญิง มีจำนวน ๑๙๒ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๐

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี มีจำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๐ มีอายุระหว่าง ๑๘ - ๓๐ ปี มีจำนวน ๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖๐ มีอายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ มีจำนวน ๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓๐ มีอายุมากกว่า ๖๐ ปี มีจำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐๐ และมีอายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี มีจำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๐ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๐ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๖๐ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๘๐ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๐ มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีจำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๐ มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน ๒๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๐ และมีการศึกษาระดับอื่น ๆ มีจำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีจำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๐ มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มีจำนวน ๙๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒๐ มีอาชีพเกษตรกรกรรม มีจำนวน ๗๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๑๐ มีอาชีพรับราชการ มีจำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๐ มีอาชีพรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน ๒๐ คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๐ และมีอาชีพอื่นๆ มีจำนวน ๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๐ ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๑๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๐ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๐ มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีจำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๐ มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๐ มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๐ และมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

(n=๓๙๓)

ด้านที่	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ผลการวิเคราะห์		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
๑.	ด้านการวางแผน	๓.๙๓	๐.๕๘๖	มาก
๒.	ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	๓.๙๑	๐.๕๗๗	มาก
๓.	ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	๓.๘๖	๐.๖๗๗	มาก
๔.	ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	๓.๘๘	๐.๖๕๕	มาก
รวม		๓.๘๙	๐.๕๖๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๙$, S.D. = ๐.๕๖๖) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการวางแผน

(n=๓๙๓)

ข้อที่	ด้านการวางแผน	ผลการวิเคราะห์		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
๑.	เทศบาล มีการจัดทำแผนในการบริหารจัดการด้านป้องกันอุทกภัย	๔.๑๗	๐.๗๑๑	มาก
๒.	เทศบาล มีการบูรณาการแผนกับหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการด้านอุทกภัย	๔.๐๑	๐.๗๔๒	มาก
๓.	เทศบาล มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องปัญหาอุทกภัยแก่ประชาชน	๓.๘๑	๐.๘๖๐	มาก
๔.	เทศบาล มีการสำรวจพื้นที่ในการดูแล ป้องกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอุทกภัย	๓.๘๙	๐.๘๒๙	มาก
๕.	เทศบาล มีการติดตามประเมินผลการบรรเทาและป้องกัน			
๖.	อุทกภัย เทศบาล มีการมอบหมายงานให้แต่ละฝ่ายปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างชัดเจน	๓.๘๓	๐.๘๘๔	มาก
๗.	เทศบาล มีการเตรียมความพร้อมสำหรับรับมือกับภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	๓.๘๘	๐.๙๐๓	มาก
๘.	เทศบาล มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	๓.๙๗	๐.๙๐๐	มาก
รวม		๓.๙๓	๐.๕๘๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓$, S.D. = ๐.๕๘๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

(n=๓๙๓)

ข้อที่	ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	ผลการวิเคราะห์		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
๑.	บุคลากรของเทศบาล มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อความรวดเร็ว	๔.๑๖	๐.๗๓๕	มาก
๒.	บุคลากรของเทศบาล มีทักษะและสามารถให้บริการได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนด	๓.๙๓	๐.๘๑๖	มาก
๓.	บุคลากรของเทศบาล มีจิตสำนึกในการให้บริการอย่างโปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ	๓.๘๗	๐.๘๑๔	มาก
๔.	บุคลากรของเทศบาล สามารถเข้าถึงสถานการณ์และช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว	๓.๘๔	๐.๘๐๗	มาก
๕.	เทศบาล มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการดำเนินงานเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉินด้านอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง	๓.๘๒	๐.๘๖๓	มาก
๖.	บุคลากรของเทศบาล มีอัธยาศัยดี มีวาจาสุภาพและมีความเมตตาต่อผู้ประสบภัย	๓.๘๙	๐.๘๔๗	มาก
๗.	บุคลากรของเทศบาล มีการสวมชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น เสื้อชูชีพ ฯลฯ	๓.๙๐	๐.๘๔๙	มาก
๘.	เทศบาล มีการกระจายสิ่งของรับบริจาค และมีการฟื้นฟูเยียวยา แก่ประชาชนผู้ประสบภัย	๓.๘๔	๐.๘๕๓	มาก
รวม		๓.๙๑	๐.๕๗๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๑$, S.D. = ๐.๕๗๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี **ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร**

(n=๓๙๓)

ข้อที่	ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	ผลการวิเคราะห์		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
๑.	เทศบาล มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารล่วงหน้าก่อนเกิดอุทกภัย	๓.๘๙	๐.๙๓๖	มาก
๒.	เทศบาล มีช่องทางการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่สะดวกรวดเร็ว เช่น เว็บไซต์แจ้งเหตุอุทกภัยของเทศบาล, วิทยุชุมชน, หอกระจายข่าว, รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่, ฯลฯ	๓.๙๑	๐.๙๐๑	มาก
๓.	เทศบาล มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงระบบการป้องกันภัยที่ทันสมัย เช่น แอปพลิเคชันป้องกันน้ำท่วม ฯลฯ	๓.๘๙	๐.๙๐๕	มาก
๔.	เทศบาล มีการจัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (ข้อมูลพื้นที่) ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้	๔.๐๕	๐.๘๗๒	มาก
๕.	เทศบาล มีป้ายปิดประกาศเตือนจากสำนักงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่	๔.๐๐	๐.๗๙๗	มาก
๖.	เทศบาล มีการใช้เครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ในการรายงานข่าวน้ำท่วมให้กับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย	๓.๘๘	๐.๘๙๑	มาก
๗.	เทศบาล มีการเปิดรับเงินบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยผ่านบัญชีของเทศบาลโดยตรง	๓.๗๒	๐.๙๖๗	มาก
๘.	เทศบาล มีการเปิดให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตฟรีในพื้นที่ประสบภัย	๓.๕๗	๑.๐๙๑	มาก
รวม		๓.๘๖	๐.๖๖๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๖$, S.D. = ๐.๖๖๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

(n=๓๙๓)

ข้อที่	ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	ผลการวิเคราะห์		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
๑.	เทศบาล มีชุดให้ความช่วยเหลือ หรือชุดเคลื่อนที่เร็วคอยช่วยเหลือ/เคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย	๓.๘๖	๐.๘๖๖	มาก
๒.	เทศบาล มีอุปกรณ์แจ้งเตือนข่าวสารที่ทันสมัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์, วิทยุสื่อสาร, หอกระจายข่าว, ฯลฯ	๓.๘๘	๐.๘๙๕	มาก
๓.	เทศบาล มีการจัดสรรเครื่องมือดูแลและช่วยเหลือให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัยอย่างถูกต้องตามสถานการณ์	๓.๘๓	๐.๙๒๐	มาก
๔.	เทศบาล มีเครื่องมือช่วยเหลือที่ทันสมัย เช่น เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ รถไฟส่องสว่าง เรือท้องแบน เป็นต้น	๓.๙๖	๐.๘๔๙	มาก
๕.	เทศบาล มีการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์เตือนภัยภายในชุมชน หรือพื้นที่เสี่ยงภัยอย่างเพียงพอ	๓.๙๒	๐.๘๔๒	มาก
๖.	เทศบาล มีเครื่องมือในการสร้างคันกั้นน้ำในพื้นที่เสี่ยงปัญหาอุทกภัย	๓.๙๓	๐.๘๕๒	มาก
๗.	เทศบาล มีรถสำหรับกำจัดวัชพืช ขุด ลอก ทางระบายน้ำ เพื่อให้น้ำสามารถไหลผ่านได้สะดวก	๓.๘๕	๐.๙๓๔	มาก
๘.	เทศบาล มีเครื่องมือ, อุปกรณ์ การบูรณะซ่อมแซมสาธารณะประโยชน์ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยอย่างครบวงจร	๓.๘๓	๐.๙๕๒	มาก
รวม		๓.๘๘	๐.๖๕๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๘$, S.D. = ๐.๖๕๕) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔.๒ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้าน อุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัย
ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการ
ปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของ
เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหาร
จัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ

(n=๓๙๓)

ประสิทธิผลการบริหาร จัดการด้านอุทกภัยของ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	เพศ				t	Sig.
	ชาย (๒๐๑ คน)	หญิง (๑๙๒ คน)				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
๑. ด้านการวางแผน	๓.๘๙	๐.๖๐๑	๓.๙๖	๐.๕๖๙	๑.๐๖๒	๐.๒๘๙
๒. ด้านการปฏิบัติงาน	๓.๘๘	๐.๕๖๓	๓.๙๓	๐.๕๙๑	๐.๘๖๖	๐.๓๘๗
๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ ข้อมูลข่าวสาร	๓.๘๓	๐.๖๖๐	๓.๙๐	๐.๖๗๔	๐.๙๘๕	๐.๓๒๕
๔. ด้านเครื่องมือและ อุปกรณ์	๓.๘๖	๐.๖๓๙	๓.๙๐	๐.๖๗๑	๐.๕๘๓	๐.๕๖๐
รวม	๓.๘๗	๐.๕๕๙	๓.๗๒	๐.๕๗๔	๐.๙๕๔	๐.๓๔๑

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผล
การบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม
ไม่แตกต่างกัน ($t = ๐.๙๕๔$, $Sig. = ๐.๓๔๑$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผล
การบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ

(n=๓๙๓)

ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี		SS	DF	MS	F	Sig.
๑. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๙๙๑	๔	๐.๔๙๘	๑.๔๕๘	๐.๒๔๑
	ภายในกลุ่ม	๑๓๒.๔๘๘	๓๘๘	๐.๓๔๑		
	รวม	๑๓๔.๔๗๙	๓๙๒			
๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	๑.๗๗๙	๔	๐.๔๕๕	๑.๓๔๒	๐.๒๕๔
	ภายในกลุ่ม	๑๒๘.๖๔๓	๓๘๘	๐.๓๓๒		
	รวม	๑๓๐.๔๒๓	๓๙๒			
๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	๒.๗๕๘	๔	๐.๖๘๙	๑.๕๖๐	๐.๑๘๔
	ภายในกลุ่ม	๑๗๑.๔๘๕	๓๘๘	๐.๔๔๒		
	รวม	๑๗๔.๒๔๒	๓๙๒			
๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	๓.๐๘๕	๔	๐.๗๗๑	๑.๘๑๕	๐.๑๒๕
	ภายในกลุ่ม	๑๖๔.๘๕๗	๓๘๘	๐.๔๒๕		
	รวม	๑๖๗.๙๔๒	๓๙๒			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๒.๐๒๗	๔	๐.๕๐๗	๑.๕๘๙	๐.๑๗๖
	ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๗๑๙	๓๘๘	๐.๓๑๙		
	รวม	๑๒๕.๗๔๖	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (F = ๑.๕๘๙, Sig. = ๐.๑๗๖) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี **จำแนกตามระดับการศึกษา**

(n=๓๙๓)

ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี		SS	DF	MS	F	Sig.
๑. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	๑.๔๓๓	๖	๐.๒๓๙	๐.๖๙๓	๐.๖๕๕
	ภายในกลุ่ม	๑๓๓.๐๔๖	๓๘๖	๐.๓๔๕		
	รวม	๑๓๔.๔๗๙	๓๙๒			
๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	๒.๖๓๔	๖	๐.๔๓๙	๑.๓๒๖	๐.๒๔๔
	ภายในกลุ่ม	๑๒๗.๗๘๙	๓๘๖	๐.๓๓๑		
	รวม	๑๓๐.๔๒๓	๓๙๒			
๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	๒.๙๘๔	๖	๐.๔๙๗	๑.๑๒๑	๐.๓๔๙
	ภายในกลุ่ม	๑๗๑.๒๕๘	๓๘๖	๐.๔๔๔		
	รวม	๑๗๔.๒๔๒	๓๙๒			
๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	๓.๗๔๘	๖	๐.๖๒๕	๑.๔๖๙	๐.๑๘๘
	ภายในกลุ่ม	๑๖๔.๑๙๔	๓๘๖	๐.๔๒๕		
	รวม	๑๖๗.๙๔๒	๓๙๒			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๒.๓๓๘	๖	๐.๓๙๐	๑.๒๑๙	๐.๒๙๕
	ภายในกลุ่ม	๑๒๓.๔๐๘	๓๘๖	๐.๓๒๐		
	รวม	๑๒๕.๗๔๖	๓๙๒			

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (F = ๑.๒๑๙, Sig. = ๐.๒๙๕) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอาชีพ

(n=๓๙๓)

ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี		SS	DF	MS	F	Sig.
๑. ด้านการวางแผน	ระหว่าง					
	กลุ่ม	๔.๙๘๐	๕	๐.๙๙๖	๒.๙๗๗*	๐.๐๑๒
	ภายในกลุ่ม	๑๒๙.๔๙๙	๓๘๗	๐.๓๓๕		
	รวม	๑๓๔.๔๗๙	๓๙๒			
๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระหว่าง					
	กลุ่ม	๓.๘๕๗	๕	๐.๗๗๑	๒.๓๕๙*	๐.๐๔๐
	ภายในกลุ่ม	๑๒๖.๕๖๖	๓๘๗	๐.๓๒๗		
	รวม	๑๓๐.๔๒๓	๓๙๒			
๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	ระหว่าง					
	กลุ่ม	๕.๓๖๘	๕	๑.๐๗๔	๒.๕๖๐*	๐.๐๓๓
	ภายในกลุ่ม	๑๖๘.๘๗๕	๓๘๗	๐.๔๓๖		
	รวม	๑๗๔.๒๔๒	๓๙๒			
๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	ระหว่าง					
	กลุ่ม	๕.๗๖๖	๕	๑.๑๕๓	๒.๗๕๒*	๐.๐๑๙
	ภายในกลุ่ม	๑๖๒.๑๗๖	๓๘๗	๐.๔๑๙		
	รวม	๑๖๗.๙๔๒	๓๙๒			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๔.๘๕๑	๕	๐.๙๗๐	๓.๑๐๖**	๐.๐๐๙
	ภายในกลุ่ม	๑๒๐.๘๙๕	๓๘๗	๐.๓๑๒		
	รวม	๑๒๕.๗๔๖	๓๙๒			

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ (F = ๓.๑๐๖, Sig. = ๐.๐๐๙) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยภาพรวมและรายด้าน ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๑ - ๔.๑๕

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามภาพรวมอาชีพ

(n=๓๙๓)

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ					
		เกษตรกรรม	ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ
		๓.๘๑	๔.๐๑	๓.๙๒	๓.๘๗	๓.๘๖	๓.๔๕
เกษตรกรรม	๓.๘๑	-	-๐.๒๐*	-๐.๑๑	-๐.๐๖	-๐.๐๕	๐.๓๖*
ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๔.๐๑	-	-	๐.๐๙	๐.๑๔	๐.๑๕	๐.๕๖*
รับจ้างทั่วไป	๓.๙๒	-	-	-	๐.๐๕	๐.๐๖	๐.๔๗*
รับราชการ	๓.๘๗	-	-	-	-	๐.๐๑	๐.๔๒*
รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๖	-	-	-	-	-	๐.๔๑*
อื่นๆ	๓.๔๕	-	-	-	-	-	-

* * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย แต่มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ประชาชนที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, รับจ้างทั่วไป, รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านการวางแผน

(n=๓๙๓)

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ					
		เกษตรกรรม	ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ
		๓.๘๔	๔.๐๕	๓.๙๔	๓.๙๒	๓.๙๐	๓.๔๘
เกษตรกรรม	๓.๘๔	-	-๐.๒๑*	๐.๑๑	-๐.๐๘	-๐.๐๖	๐.๓๖*
ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๔.๐๕	-	-	๐.๑๑	๐.๑๓	๐.๑๕	๐.๕๗*
รับจ้างทั่วไป	๓.๙๔	-	-	-	๐.๐๒	๐.๐๔	๐.๔๖*
รับราชการ	๓.๙๒	-	-	-	-	๐.๐๒	๐.๔๔*
รัฐวิสาหกิจ	๓.๙๐	-	-	-	-	-	๐.๔๒*
อื่นๆ	๓.๔๘	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย แต่มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, รับจ้างทั่วไป, รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

(n=๓๙๓)

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ					
		เกษตรกรรม	ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ
		๓.๘๕	๔.๐๒	๓.๙๑	๓.๙๐	๓.๘๒	๓.๕๐
เกษตรกรรม	๓.๘๕	-	-๐.๑๗	-๐.๐๖	-๐.๐๕	๐.๐๓	๐.๓๕*
ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๔.๐๒	-	-	๐.๑๑	๐.๑๒	๐.๒๐	๐.๕๒*
รับจ้างทั่วไป	๓.๙๑	-	-	-	๐.๐๑	๐.๐๙	๐.๔๑*
รับราชการ	๓.๙๐	-	-	-	-	๐.๐๘	๐.๔๐*
รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๒	-	-	-	-	-	๐.๓๒
อื่นๆ	๓.๕๐	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม, ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, รับจ้างทั่วไป, รับราชการ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร

(n=๓๙๓)

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ					
		เกษตรกรรม	ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ
		๓.๗๘	๓.๙๗	๓.๙๐	๓.๘๑	๓.๙๑	๓.๓๘
เกษตรกรรม	๓.๗๘	-	๐.๑๙*	-๐.๑๒	-๐.๐๓	-๐.๑๓	๐.๔๐*
ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๓.๙๗	-	-	๐.๐๗	๐.๑๖	๐.๐๖	๐.๕๙*
รับจ้างทั่วไป	๓.๙๐	-	-	-	๐.๐๙	-๐.๐๑	๐.๕๒*
รับราชการ	๓.๘๑	-	-	-	-	-๐.๑๐	๐.๔๓*
รัฐวิสาหกิจ	๓.๙๑	-	-	-	-	-	๐.๕๓*
อื่นๆ	๓.๓๘	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายและอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ประชาชนที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, รับจ้างทั่วไป, รับราชการ, รัฐวิสาหกิจ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

(n=๓๙๓)

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ					
		เกษตรกรรม	ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับจ้างทั่วไป	รับราชการ	รัฐวิสาหกิจ	อื่นๆ
		๓.๗๘	๔.๐๑	๓.๙๒	๓.๘๔	๓.๘๓	๓.๔๒
เกษตรกรรม	๓.๗๘	-	-๐.๒๓*	-๐.๑๔	-๐.๐๖	-๐.๐๕	๐.๓๖
ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๔.๐๑	-	-	๐.๐๙	๐.๑๗	๐.๑๘	๐.๕๙*
รับจ้างทั่วไป	๓.๙๒	-	-	-	๐.๐๘	๐.๐๙	๐.๕๐*
รับราชการ	๓.๘๔	-	-	-	-	๐.๐๑	๐.๔๒*
รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๓	-	-	-	-	-	๐.๔๑
อื่นๆ	๓.๔๒	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย, รับจ้างทั่วไป, รับราชการ มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=๓๙๓)

ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี		SS	DF	MS	F	Sig.
๑. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	๔.๖๖๙	๕	๐.๙๓๔	๒.๗๘๔*	๐.๐๑๗
	ภายในกลุ่ม	๑๒๙.๘๑๐	๓๘๗	๐.๓๓๕		
	รวม	๑๓๔.๔๗๙	๓๙๒			
๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	๔.๒๓๓	๕	๐.๘๕๗	๒.๕๙๖*	๐.๐๒๕
	ภายในกลุ่ม	๑๒๖.๑๙๐	๓๘๗	๐.๓๒๖		
	รวม	๑๓๐.๔๒๓	๓๙๒			
๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	๒.๕๕๑	๕	๐.๕๑๐	๑.๑๕๐	๐.๓๓๓
	ภายในกลุ่ม	๑๗๑.๖๙๒	๓๘๗	๐.๔๔๔		
	รวม	๑๗๔.๒๔๒	๓๙๒			
๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	๔.๙๘๒	๕	๐.๙๙๖	๒.๓๖๖*	๐.๐๓๙
	ภายในกลุ่ม	๑๖๒.๙๖๐	๓๘๗	๐.๔๒๑		
	รวม	๑๖๗.๙๔๒	๓๙๒			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๓.๗๒๒	๕	๐.๗๔๔	๒.๓๖๑*	๐.๐๔๐
	ภายในกลุ่ม	๑๒๒.๐๒๔	๓๘๗	๐.๓๑๕		
	รวม	๑๒๕.๗๔๖	๓๙๒			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ($F = ๒.๓๖๑$, $Sig. = ๐.๐๔๐$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ในด้านการวางแผน ($F = ๒.๗๘๔$, $Sig. = ๐.๐๑๗$) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ($F = ๒.๕๙๖$, $Sig. = ๐.๐๒๕$) และด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ($F = ๒.๓๖๖$, $Sig. = ๐.๐๓๙$) แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยภาพรวม และรายด้าน ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๗ - ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามภาพรวม

(n=๓๙๓)

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	รายได้ต่อเดือน					
		ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๔.๐๓	-	๐.๑๓	๐.๐๙	๐.๓๔*	๐.๑๑	๐.๒๐
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๐	-	-	-๐.๐๔	๐.๒๑*	-๐.๐๒	๐.๐๗
๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๙๔	-	-	-	๐.๒๕*	๐.๐๒	๐.๑๑
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๖๙	-	-	-	-	-๐.๒๓	-๐.๑๔
๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๒	-	-	-	-	-	๐.๐๙
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๘๓	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท, ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท, ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านการวางแผน

(n=๓๙๓)

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	รายได้ต่อเดือน					
		ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
		๔.๑๐	๓.๙๐	๔.๐๑	๓.๗๓	๓.๙๐	๓.๘๘
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๔.๑๐	-	๐.๒๐*	๐.๐๙	๐.๓๗*	๐.๒๐	๐.๒๒
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๐	-	-	-๐.๑๑	๐.๑๗	๐.๐๐	๐.๐๒
๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๔.๐๑	-	-	-	๐.๒๘*	๐.๑๑	๐.๑๓
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๗๓	-	-	-	-	-๐.๑๗	-๐.๑๕
๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๐	-	-	-	-	-	๐.๐๒
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๘๘	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

(n=๓๙๓)

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	รายได้ต่อเดือน					
		ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
		๔.๐๘	๓.๙๐	๓.๙๔	๓.๗๑	๓.๙๑	๓.๘๖
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๔.๐๘	-	๐.๑๘*	๐.๑๔	๐.๓๗*	๐.๑๗	๐.๒๒
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๐	-	-	-๐.๐๔	๐.๑๙*	-๐.๐๑	๐.๐๔
๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๙๔	-	-	-	๐.๒๓*	๐.๐๓	๐.๐๘
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๗๑	-	-	-	-	-๐.๒๐	-๐.๑๕
๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๑	-	-	-	-	-	๐.๐๕
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๘๖	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท และประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท, ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

(n=๓๙๓)

รายได้ต่อเดือน	\bar{X}	รายได้ต่อเดือน					
		ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
		๓.๙๘	๓.๙๒	๓.๙๓	๓.๖๕	๔.๐๑	๓.๗๓
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท	๓.๙๘	-	๐.๐๖	๐.๐๕	๐.๓๓*	-๐.๐๓	๐.๒๕
๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๒	-	-	-๐.๐๑	๐.๒๗*	-๐.๐๙	๐.๑๙
๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท	๓.๙๓	-	-	-	๐.๒๘*	-๐.๐๘	๐.๒
๑๕,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๖๕	-	-	-	-	-๐.๓๖*	-๐.๐๘
๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	๔.๐๑	-	-	-	-	-	๐.๒๘
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๗๓	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท, ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท, ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๑ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ ๑ - ๕

(n=๓๙๓)

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑.	เพศ	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัย	๐.๙๕๔	-	๐.๓๔๑	-	✓
๒.	อายุ	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัย		๑.๕๘๙	๐.๑๗๖	-	✓
๓.	ระดับการศึกษา	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัย		๑.๒๑๙	๐.๒๙๕	-	✓
๔.	อาชีพ	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัย		๓.๑๐๖	๐.๐๐๙	✓	-
๕.	รายได้ต่อเดือน	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัย		๒.๓๖๑	๐.๐๔๐	✓	-

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้ ประชาชนที่มีเพศ, อายุ, ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอาชีพ, รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายด้าน รายละเอียดดังแสดงตารางในที่ ๔.๒๒ - ๔.๒๓

ตารางที่ ๔.๒๒ ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(n=๑๑)		
ลำดับ	ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน
ด้านการวางแผน	ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงแนวทางการวางแผนเกี่ยวกับอุทกภัย การประเมินติดตามผล ภายหลังการเกิดอุทกภัยยังมีความล่าช้า ประชาชนไม่ได้เข้าร่วมเสนอความคิดเห็น ด้านการวางแผนป้องกันอุทกภัยและประชาชนไม่ได้เข้าร่วมการซ้อมแผนป้องกันอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	๔
ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	บุคลากรบางส่วนขาดทักษะการปฏิบัติงานด้านอุทกภัย บุคลากรไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานเมื่อประสบปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ และการปฏิบัติงานยังมีความล่าช้า ไม่ทันต่อการแก้ปัญหาในกรณีฉุกเฉิน	๒
ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	ประชาชนรับทราบข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึง การแจ้งข้อมูลข่าวสารไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ประชาชนบางส่วนไม่สามารถใช้งานแอปพลิเคชันได้และเว็บไซต์ของเทศบาลไม่อัปเดตให้เป็นปัจจุบัน	๓
ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	อุปกรณ์กระจายเสียงชำรุด ขาดการตรวจเช็คสภาพให้พร้อมใช้งาน เรือท้องแบนสำหรับตีเส้นแนวกระสอบทรายมีไม่เพียงพอ และเครื่องสูบน้ำไม่เพียงพอต่อสภาพพื้นที่ใช้งาน	๒

ตารางที่ ๔.๒๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(n=๑๒)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
ด้านการวางแผน	ควรมีการติดตามผลกระทบจากอุทกภัยให้มากขึ้นกว่าเดิมและควรมีการมาตรการป้องกันอุทกภัยให้รัดกุม รวดเร็วและควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ติดตามและเตือนภัยให้มากขึ้น เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ	๓
ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร	บุคลากรควรปฏิบัติงานให้รวดเร็วขึ้น เมื่อประชาชนต้องการความช่วยเหลือ ควรปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถและควรมีทักษะในการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยให้มากขึ้น	๒
ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร	ควรแนะนำให้ประชาชนรู้ถึงระบบป้องกันอุทกภัยผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ ตลอดจนการจัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ควรมีการตรวจเช็คอุปกรณ์กระจายเสียง เช่น หอกระจายข่าวให้สามารถเข้าถึงแหล่งชุมชนได้อย่างทั่วถึง และควรอัพเดทข้อมูลข่าวสาร หรือเว็บไซต์ของเทศบาลให้เป็นปัจจุบัน	๔
ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์	ควรตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์กระจายเสียงให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา ตลอดทั้งควรติดตั้งเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่เพิ่มในบางพื้นที่ที่เสี่ยงปัญหาอุทกภัย	๓

๔.๔ ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

การสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์จากความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ใน ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านการวางแผน ๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งสรุปบทสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) จำนวน ๑๒ คน ดังต่อไปนี้

๑) ด้านการวางแผน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. เทศบาลมีการบริหารจัดการในด้านการวางแผน การจัดทำแผนป้องกันอุทกภัย การลงสำรวจพื้นที่และจัดเก็บข้อมูล ข้อเท็จจริงในเขตพื้นที่ของเทศบาลที่ประสบปัญหาอุทกภัย

ซึ่งมีบุคคลากรของเทศบาลเข้ามาสอบถามข้อมูลตามชุมชนที่มีความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การวางแผนในการแก้ไขปัญหาต่อไป^๑

๒. เทศบาลมีการสอบถามข้อมูลและมีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตน หากเกิดอุทกภัยในอนาคตให้กับประชาชนได้ทราบ ส่วนการวางแผนนั้น ทางเทศบาลจะนำข้อมูลในการวิเคราะห์การประเมินความเสี่ยง รวมทั้งผลกระทบที่ประสบปัญหาไปปรับปรุงให้มีความพร้อมสำหรับรับมือกับอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต^๒

๓. การวางแผน เทศบาลจะนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจในแต่ละพื้นที่มาใช้ประกอบการตัดสินใจสั่งการในการรับมือกับปัญหาอุทกภัย มีการติดต่อประสานงานกับกรมอุตุนิยมวิทยา (พยากรณ์อากาศ) กรมชลประทานจังหวัด (ข้อมูลสถานการณ์น้ำ) และอื่นๆ โดยงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้ประสานตามลำดับ มีการจัดทำประกาศ แจ้งเตือนให้ประชาชนทราบ^๓

๔. การวางแผน ทางเทศบาลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในที่ประชุม แต่ก็ยังมีประชาชนอีกจำนวนมากที่ไม่ได้เข้าร่วมฟังการประชุม ดังนั้นจึงไม่ทราบแนวทางในการดำเนินการของเทศบาล หรือไม่ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การวางแผนเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัย^๔

๕. การวางแผนด้านการป้องกันอุทกภัยของเทศบาล มีการจัดเตรียมความพร้อมเพื่อนำไปสู่การวางแผนในทุกๆ ปี โดยมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน เช่น งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีหน้าที่หลักในการรับผิดชอบในด้านนี้ กองสวัสดิการสังคม ช่วยประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของทางเทศบาล^๕

๖. เทศบาลมีการวางแผนล่วงหน้า ซึ่งประชาชนอาจไม่ทราบโดยทั่วกัน เพราะเป็นเรื่องภายในของเทศบาล ส่วนในการเตรียมรับมือกับอุทกภัยนั้น ทางเทศบาลมีการสร้างแนวคันกันน้ำอันเป็นการแก้ปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่เบื้องต้น เนื่องจากเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีในพื้นที่เกือบทั้งหมดเป็นที่ลุ่มรับน้ำ ซึ่งทางทิศตะวันตกของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีติดแม่น้ำท่าจีนจึงทำให้เกิดอุทกภัยเป็นประจำ^๖

๗. เทศบาลมีการวางแผนล่วงหน้า โดยเฉพาะการเตรียมรับมือกับอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสาเหตุหลักมักเกิดจากน้ำไหล หรือน้ำที่ผุดขึ้นจากท่อระบายน้ำเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชน รวมทั้งน้ำท่วมขังจากฝนตกเป็นเวลานานๆ ซึ่งทางเทศบาลก็มีการจัดเตรียมอุปกรณ์ช่วยเหลือต่างๆ โดยจะมีการแจ้งเตือนประชาชนให้ทราบล่วงหน้า^๗

^๑ สัมภาษณ์ นางสมหมาย น้ำทอง, ประธานชุมชนวัดศรีบัวบาน, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^๒ สัมภาษณ์ นางปิยภรณ์ ดวงมณี, หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน รักษาการแทน กองอำนวยการสวัสดิการสังคม, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^๓ สัมภาษณ์ นายเอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ, นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒.

^๔ สัมภาษณ์ นายบุญส่ง เขียวชะอุ่ม, ประธานชุมชนวัดหอยโข่ง, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^๕ สัมภาษณ์ นายมนัสพงศ์ พรหมพิสิฐพงศ์, ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒.

^๖ สัมภาษณ์ นายวรวิทย์ วิจิณทร, ผู้แทนชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^๗ สัมภาษณ์ นางวารภรณ์ ประทีปธีรานันต์, ผู้แทนชุมชนเนรแก้ว, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๘. การวางแผน ปัจจุบันเทศบาลมีการเตรียมความพร้อมรับมือล่องหน้ำกับกรณีน้ำยังไม่ท่วมบ้านเรือนของประชาชน เทศบาลจะทำการปิดท่อระบายน้ำเป็นสิ่งแรก ต่อจากนั้นจะตั้งเครื่องสูบน้ำเส้นผ่าศูนย์กลางท่อขนาด ๘ นิ้ว และขนาด ๑๒ นิ้ว เพื่อสูบน้ำลงแม่น้ำท่าจีน ที่ไหลผ่านเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี^๘

๙. เทศบาลมีการวางแผนโดยการสำรวจสภาพพื้นที่ที่อาจเกิดอุทกภัย มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้ความรู้ เช่น ผู้นำชุมชน เป็นต้น เป็นตัวแทนในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ได้ทราบล่วงหน้าและยังเป็นตัวแทนในการรับความคิดเห็นจากประชาชนโดยตรง^๙

๑๐. เทศบาลมีการวางแผนในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการสร้างเขื่อนป้องกันอุทกภัยตลอดแนวของพื้นที่เสี่ยงภัย จึงช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยได้มากขึ้น อย่างไรก็ตามก็ยังมีน้ำที่ผุดขึ้นจากท่อระบายน้ำและยังต้องเตรียมกระสอบทรายเพื่อเตรียมรับมืออีกช่องทางที่อาจจะเกิดในอนาคต^{๑๐}

๑๑. เทศบาลมีการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น เพื่อขอความช่วยเหลือไม่ว่าจะรถขนทราย เจ้าหน้าที่ รวมถึงประชาชนที่ประสบภัยก็ต้องช่วยเหลือตนเองเบื้องต้น ในการแก้ปัญหาซึ่งบุคลากรของเทศบาลอาจมีไม่พอเมื่อประสบภัยครั้งใหญ่ ดังนั้นจึงไม่ทันต่อการแก้ปัญหา^{๑๑}

๑๒. เทศบาลมีการจัดทำแผนป้องกันอุทกภัยทุกปี มีการประเมินและติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้น พร้อมดำเนินการแก้ไขให้ดีขึ้นไป ในการวางแผนนั้น ทางเทศบาลมีการจัดประชุมผ่านผู้นำชุมชนเป็นประจำ เพื่อจะได้แจ้งข่าวสารให้ประชาชนในพื้นที่ของตนได้ทราบแนวทางการวางแผนการปฏิบัติตนต่อไป^{๑๒}

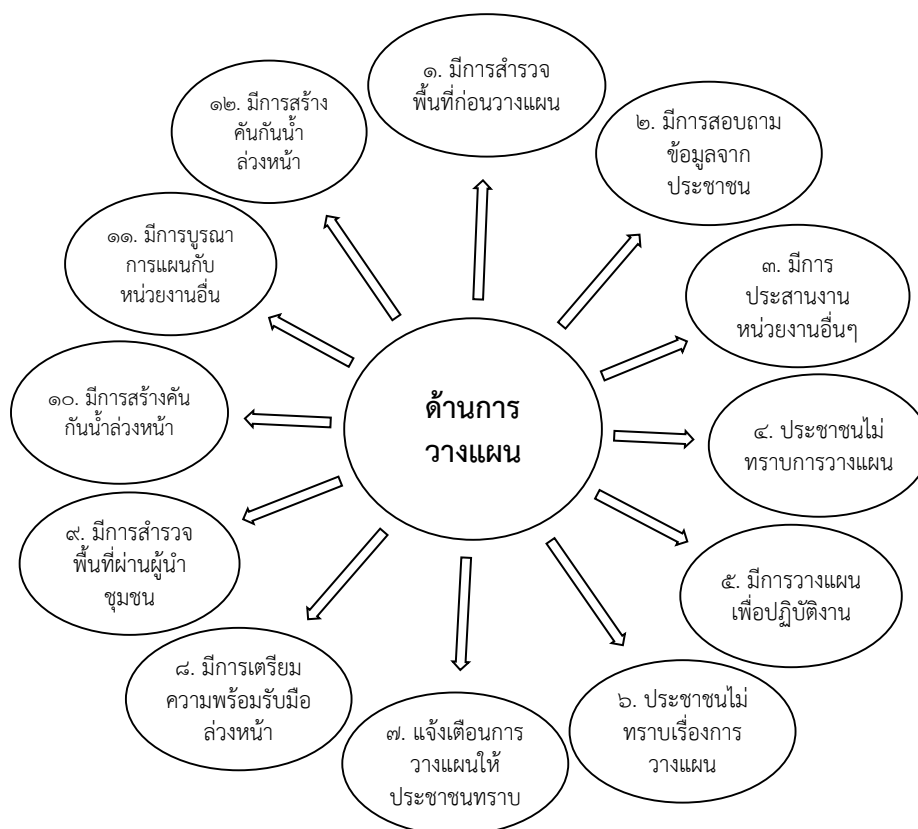
^๘ สัมภาษณ์ นายโอกาส อินสว่าง, หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^๙ สัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน, ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คลาน, ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๑๐} สัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ ทั้งดี, ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คลาน, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๑๑} สัมภาษณ์ นางวราณี คงสงค์, ประธานชุมชนวัดป่าเลไลยก์, ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๑๒} สัมภาษณ์ นางศิริณี วัฒนินทร, ประธานชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๑ แสดงการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์ด้านการวางแผน

สรุปได้ว่า การวางแผนการบริหารจัดการด้านอุทกภัย เป็นการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นในการรับมือกับปัญหาอุทกภัยที่จะเกิดขึ้น จึงต้องมีการจัดทำแผน การวางระบบ การปฏิบัติงานทั้งในด้านบุคลากร ประชาชน และความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือดูแลและรับผิดชอบตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ซึ่งในพื้นที่เสี่ยงปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นเป็นประจำเกือบทุกปี โดยเฉพาะเกิดขึ้นกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนซึ่งมีจำนวนมาก การวางแผนการบริหารจัดการด้านอุทกภัย ทำให้ประชาชนเข้าใจถึงการรับมือเกี่ยวกับปัญหาอุทกภัย ดังนั้นเมื่อผู้บริหาร บุคลากรและประชาชน มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าก็สามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้ง

๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. เทศบาลมีการแบ่งหน้าที่ปฏิบัติงานตามแผนที่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า โดยจะแบ่งตามความสามารถของบุคลากรแต่ละคนและมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีทักษะและ

สามารถให้บริการได้อย่างถูกต้อง ตลอดทั้งมีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการดำเนินงาน เพื่อรองรับภาวะฉุกเฉินด้านอุทกภัยได้อย่างต่อเนื่อง^{๑๓}

๒. เทศบาลมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร สำหรับลงพื้นที่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาอุทกภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และบุคลากรที่ปฏิบัติงานเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดีและบุคลากรมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน หากปีใดประสบปัญหาครั้งใหญ่ ก็จะมีการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น เพื่อให้ทันต่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย^{๑๔}

๓. การปฏิบัติงานของบุคลากร ในบางครั้งมีความล่าช้า อาจจะเป็นเนื่องมาจากบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเมื่อเกิดปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ที่ผ่านมา เพราะพื้นที่ประสบภัยค่อนข้างมีมาก โดยเฉพาะการติดตั้งกระสอบทราย การติดตั้งเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์อื่นๆ เป็นต้น^{๑๕}

๔. เทศบาลมีการชักซ้อมแผนการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด หน่วยกู้ภัย ฯลฯ แต่ยังขาดการชักซ้อมแผนปฏิบัติงานร่วมกับภาคประชาชน จึงทำให้การแก้ไขปัญหาไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนเท่าที่ควร เพราะประชาชนยังขาดทักษะในการแก้ปัญหาาร่วมกันกับหน่วยงานภาครัฐ^{๑๖}

๕. การปฏิบัติงานของบุคลากรยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ดีเท่าที่ควร เพราะการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นๆ ยังขาดการสั่งการที่ชัดเจน หน้าที่รับผิดชอบยังซับซ้อนจึงเป็นปัญหาในการลงมือปฏิบัติงานจริง โดยเฉพาะกรณีฉุกเฉินที่ต้องการความรวดเร็ว รัดกุม เพื่อแก้ปัญหาอุทกภัยให้ทันท่วงที^{๑๗}

๖. เทศบาลมีปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในการแก้ไขปัญหาอุทกภัย ฉะนั้นเทศบาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องประสานงานกับหน่วยงานอื่นอยู่เสมอ เพื่อให้มีความพร้อมในการรับมือได้อย่างรวดเร็ว ตลอดทั้งเทศบาลยังมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในการขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น^{๑๘}

๗. เทศบาลมีการจัดเตรียมบุคลากรสำหรับลงพื้นที่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชน หากเกิดอุทกภัยขึ้นและบุคลากรที่ปฏิบัติงานเป็นผู้ที่มีความสามารถในการช่วยแก้ปัญหาให้ประชาชนได้ ในการปฏิบัติงานนั้น บุคลากรมีการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น กรมโยธา องค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงพยาบาล เป็นต้น ให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว^{๑๙}

๘. เทศบาลมีการดำเนินการช่วยเหลือเมื่อประชาชนประสบภัย หรือประชาชนแจ้งข้อมูลข่าวสารเพื่อขอความช่วยเหลือ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่เข้ามาตรวจสอบว่าจะต้องดำเนินการ

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายโอกาส อินสว่าง, หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายเอกพันธุ์ อินทร์ใจเอื้อ, นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายวรวิทย์ วัฒนินทร, ผู้แทนชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ ทั้งดี, ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คาน, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๑๗} สัมภาษณ์ นางศิริณี วัฒนินทร, ประธานชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นางปิยภรณ์ ดวงมณี, หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน รักษาการแทนกองอำนวยการสวัสดิการสังคม, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๑๙} สัมภาษณ์ นายมนัสพงศ์ พรหมพิสิษฐพงศ์, ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒.

ไปในแนวทางใด เช่น หากบ้านเรือนประชาชนต้องการที่คั่นน้ำเพื่อไม่ให้น้ำไหลเข้าในตัวบ้าน ก็จะมีเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรให้การช่วยเหลือเบื้องต้น^{๒๐}

๙. เทศบาลมีบุคลากรที่มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลาและในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทุกครั้งจะมีการสวมชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น เสื้อชูชีพ ฯลฯ เพื่อความปลอดภัยทั้งบุคลากร ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้ประสบภัย เพื่อลดการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน^{๒๑}

๑๐. เทศบาลไม่ได้จัดตั้งศูนย์รับบริจาคโดยตรง แต่หากประชาชนอยากที่จะช่วยเหลือ ด้วยการบริจาคสิ่งของก็สามารถนำมาบริจาคได้ที่ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจตามความประสงค์ ส่วนการกระจายสิ่งของช่วยเหลือนั้น เทศบาลมีการกระจายสิ่งของช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดปัญหา อุทกภัย เป็นประจำอยู่แล้ว^{๒๒}

๑๑. เทศบาลมีการฟื้นฟูเยียวยาแก่ประชาชนผู้ประสบภัย โดยมีการสำรวจผลกระทบ ที่ประชาชนได้รับหลังจากเกิดอุทกภัยในพื้นที่ ผ่านผู้นำชุมชน หากประชาชนได้รับผลกระทบ เช่น บ้านเรือนเสียหาย ก็จะมีเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเข้าซ่อมแซมบ้านเรือนที่ได้รับความเสียหายในเบื้องต้น และจ่ายเงินค่าเยียวยาอื่นๆ เป็นต้น^{๒๓}

๑๒. เทศบาลมีการช่วยเหลือผู้ประสบภัยทั้งเรื่องอาหาร ที่พักอาศัยหรือศูนย์พักพิงชั่วคราวและมีการดำเนินการช่วยเหลือตามที่ประชาชนได้เสนอขอความช่วยเหลือผ่านการสำรวจ จากผู้นำชุมชน หรือช่องทางกรแจ้งข้อมูลข่าวสารเพื่อขอความช่วยเหลือต่างๆ ที่ทางเทศบาล ได้จัดเตรียมไว้^{๒๔}

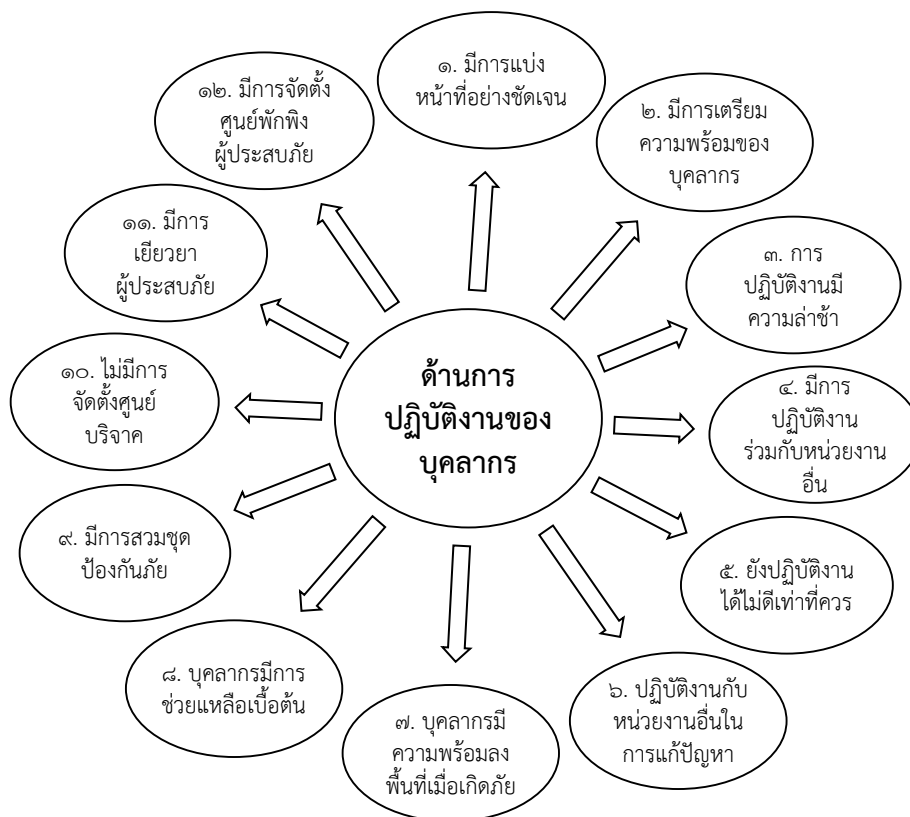
^{๒๐} สัมภาษณ์ นางวราภรณ์ ประทีปธีรานันต์, ผู้แทนชุมชนนครแก้ว, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๒๑} สัมภาษณ์ นายบุญส่ง เขียวชะอุ่ม, ประธานชุมชนวัดหอยโข่ง, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน, ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์ศลาน, ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๒๓} สัมภาษณ์ นางสมหมาย น้ำทอง, ประธานชุมชนวัดศรีบัวบาน, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นางวราภรณ์ คงสงค์, ประธานชุมชนวัดป่าเลไลยก์, ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๒ แสดงการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

สรุปได้ว่า การปฏิบัติงานของบุคลากรจำเป็นต้องมีแผนงาน มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนบุคลากรนั้นต้องมีการเตรียมความพร้อมอยู่ตลอดเวลาทั้งเรื่องการฝึกอบรมการเรียนรู้ การซักซ้อมแผนต่างๆ ในการป้องกันอุทกภัย ตลอดจนการบูรณาการกับหน่วยงานอื่น ให้มีความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็วและแก้ปัญหาให้ลดลงได้

๓) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

๑. เทศบาลมีการบริหารจัดการด้านระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบ มีช่องทางในการแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ของเทศบาลโดยตรงและอีกหลายช่องทาง ซึ่งเทศบาลมีการลงสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามประชาชนประกอบกับข้อมูลเดิมที่ทางเทศบาลมีอยู่ที่ค่อนข้างจะมีความเที่ยงตรงมาวิเคราะห์หาแนวทางในการดำเนินการปรับปรุงข้อมูลข่าวสารให้มีความชัดเจนและนำข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือนกับประชาชนให้ได้ทราบเป็นลำดับต่อไป^{๒๕}

^{๒๕} สัมภาษณ์ นายเอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ, นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒.

๒. เทศบาลมีการบูรณาการข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานอื่น เช่น การติดต่อประสานงานกับกรมชลประทานจังหวัด การติดตามข้อมูลข่าวสารของกรมอุตุฯ นิยมวิทยา สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เป็นต้น เพื่อให้ทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติอุทกภัย เพื่อให้ทันต่อการรับมือที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะการแจ้งเตือนให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน^{๒๖}

๓. เทศบาลมีช่องทางการรับรู้ข่าวสารที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ของเทศบาล, กรมประชาสัมพันธ์, หอกระจายข่าว, รถเคลื่อนที่, เป็นต้น ดังนั้น ด้านระบบสารสนเทศค่อนข้างจะมีความพร้อมพอสมควร โดยเฉพาะการติดตามผ่านเว็บไซต์จะมีความสะดวกรวดเร็วขึ้นและประชาชนสามารถติดตามข้อมูลได้ตลอดเวลา^{๒๗}

๔. เทศบาลมีการลงพื้นที่สำรวจตามชุมชน มีการขอความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอความคิดเห็น โดยเฉพาะประชาชนที่เดือดร้อน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษ โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับอุทกภัยในแต่ละพื้นที่ เมื่อมีเหตุฉุกเฉินก็จะมีการนัดประชุมผ่านผู้นำชุมชนเป็นลำดับต่อไป^{๒๘}

๕. เทศบาลได้มีการจัดทำประกาศ แจ้งเตือน ประชาสัมพันธ์และจัดประชุมแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านผู้นำชุมชน โดยกองสวัสดิการสังคมเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารที่มากขึ้น จากเว็บไซต์ของเทศบาลโดยตรง หรือสามารถโทรสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ตลอดเวลา และในขณะที่เกิดภัยสามารถโทรแจ้งสายด่วนเพื่อขอความช่วยเหลือโดยตรงตลอด ๒๔ ชั่วโมง^{๒๙}

๖. เทศบาลมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารล่วงหน้า เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งจะนำไปสู่การเตรียมพร้อมรับมือกับอุทกภัยที่จะเกิดขึ้น เทศบาลได้จัดให้มีช่องทางสำหรับการติดต่อสื่อสารผ่านเว็บไซต์ของเทศบาล และสามารถโทรแจ้งที่สายด่วนเพื่อขอความช่วยเหลือต่อไปได้^{๓๐}

๗. เทศบาลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแจ้งข้อมูลข่าวสารหรือขอความช่วยเหลือการร้องทุกข์ ผ่านผู้นำชุมชนได้ และยังสามารถแจ้งผ่านช่องแสดงความคิดเห็นในเว็บไซต์ของเทศบาล เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วขึ้น ทันต่อการแก้ไขปัญหา^{๓๑}

๘. เทศบาลมีการปิดป้ายประชาสัมพันธ์ในพื้นที่เสี่ยงภัยและประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านรถกระจายเสียงเคลื่อนที่ ให้ได้ทราบข่าวสารต่างๆในการเตรียมตัวรับมือกับอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นและมีการประชุมในที่ทำการชุมชนโดยรับฟังข่าวสารผ่านผู้นำชุมชนอีกทาง^{๓๒}

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายโอกาส อินสว่าง, หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นายมนัสพงศ์ พรหมพิสิฐพงศ์, ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นางสมหมาย น้ำทอง, ประธานชุมชนวัดศรีบัวบาน, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นางปิยภรณ์ ดวงมณี, หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน รักษาการแทนกองอำนวยการสวัสดิการสังคม, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นางวารภรณ์ ประทีปธีรานันต์, ผู้แทนชุมชนนครแก้ว, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ ทังดี, ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คาน, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๓๒} สัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน, ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คาน, ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๙. เทศบาลมีการนัดประชุมหากมีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยในเขตเทศบาล เพื่อเตรียมรับมือกับปัญหาอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นและแนะนำช่องทางในการแจ้งเตือนข่าวสารผ่านเว็บไซต์ หรือ โทรแจ้งสายด่วนได้ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้นำชุมชนสามารถแจ้งเตือนต่อประชาชนในพื้นที่ของตนต่อไป ให้ได้รับข่าวสารที่เที่ยงตรงผ่านอุปกรณ์เตือนภัยที่มีอยู่ในชุมชน เป็นต้น^{๓๓}

๑๐. เทศบาลมีการแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารผ่านรถเคลื่อนที่และหอกระจายเสียงตามชุมชน ซึ่งในบางครั้งไม่สามารถที่จะทำให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารได้ทั่วถึง เนื่องจากรถเคลื่อนที่ที่ใช้ในการกระจายเสียงและหอกระจายเสียงยังตั้งไม่ถึงทุกชุมชน จึงทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารไม่ครบถ้วนสมบูรณ์^{๓๔}

๑๑. เทศบาลแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารผ่านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย และมีรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ของเทศบาลช่วยแจ้งข้อมูลข่าวสารในยามที่เกิดอุทกภัยขึ้น แต่ในบางพื้นที่ห่างจากจุดที่มีการติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารจึงส่งผลให้รับข้อมูลข่าวสารไม่ครบถ้วน^{๓๕}

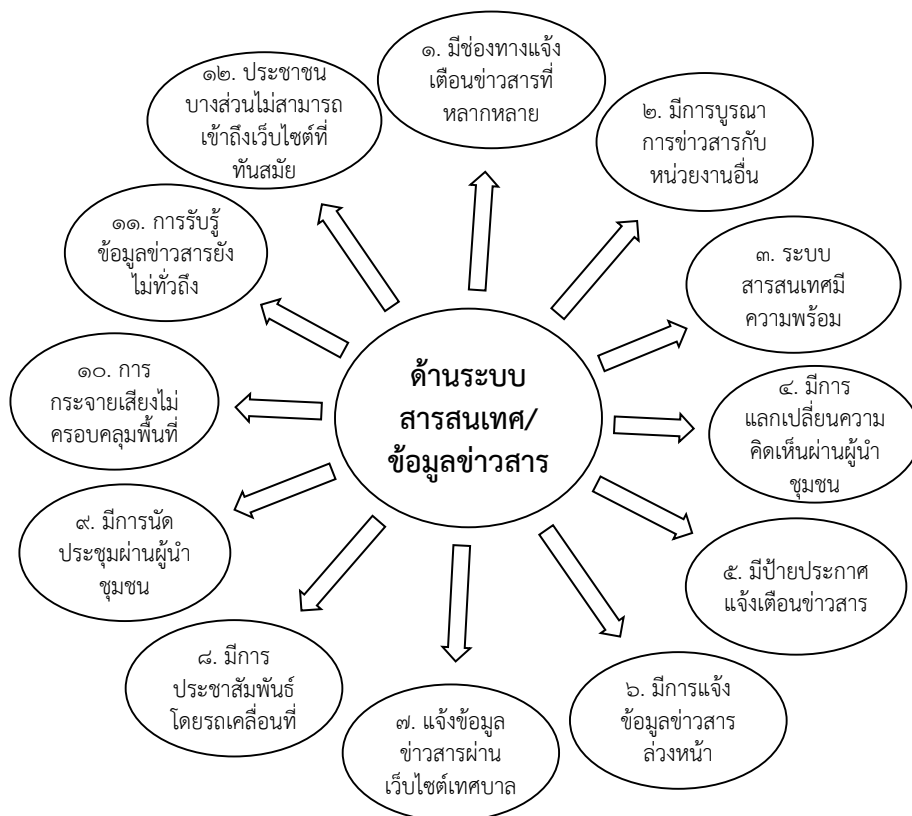
๑๒. เทศบาลมีการปิดป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อช่วยเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข่าวสารให้กับประชาชน เพราะการส่งเสียงตามสายอาจไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่และข้อมูลไม่ต่อเนื่องจึงไม่สามารถรับทราบข้อมูลที่ชัดเจนได้ แม้เทศบาลจะมีหลายช่องทางในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร เช่น เว็บไซต์ต่างๆ แต่ยังมีประชาชนที่ไม่สามารถเข้าถึงระบบการแจ้งเตือนผ่านแหล่งข่าวสารดังกล่าวได้^{๓๖}

^{๓๓} สัมภาษณ์ นางวรารณี คงสงค์, ประธานชุมชนวัดป่าเลไลยก์, ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นายบุญส่ง เขียวชะอุ่ม, ประธานชุมชนวัดหอยโข่ง, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายวรวิทย์ วัฒนินทร, ผู้แทนชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นางศิริณี วัฒนินทร, ประธานชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๓ แสดงการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสารมีความจำเป็นมากต่อการแก้ปัญหาอุทกภัยในทุกๆ ด้าน และต้องมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน มีความเที่ยงตรงและรวดเร็ว จึงจะนำไปสู่การวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ การปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาอุทกภัยนั้น นอกจากนี้จะต้องมีข้อมูลข่าวสารที่มีความเที่ยงตรงแม่นยำ มีความเป็นปัจจุบันแล้วนั้น ช่องทางในการติดต่อสื่อสารก็เป็นสิ่งจำเป็นไม่แพ้กัน แม้ปัจจุบันจะมีเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย สามารถเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบมากขึ้น แต่ยังคงอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะตัวแทนของประชาชนในพื้นที่เพื่อช่วยประสานงานหรือแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้รับทราบอีกช่องทาง จึงจะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

๔) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. เทศบาลมีการบริหารจัดการในด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ทำให้มีความพร้อมในการป้องกันอุทกภัยได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถแก้ไขเหตุฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที หากเกิดภัยครั้งใหญ่ ที่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์จำนวนมาก ซึ่งเทศบาลมีไม่เพียงพอ

เช่น เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ เรือท้องแบน เทศบาลมีความพร้อมที่จะติดต่อประสานงานเพื่อขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำมาใช้งานเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยเป็นลำดับต่อไป^{๓๗}

๒. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ ส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความพร้อม เว้นแต่เมื่อเกิดภัยครั้งใหญ่ ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์จำนวนมาก กรณีนี้ทางเทศบาลได้เตรียมแผนในการแก้ไขปัญหาจากการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น เพื่อช่วยแก้ปัญหาให้ทันเวลาที่^{๓๘}

๓. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ค่อนข้างพร้อมในหลายๆ อย่าง แต่ยังมีบ้างที่ไม่เพียงพอหากเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินหรือภัยใหญ่ อาจต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ เรือท้องแบนที่ใช้ในการตีเส้นกระสอบทราย รถฉุกเฉิน เทศบาลจะมีการติดต่อ กรมโยธาธิการและผังเมือง องค์การบริหารส่วนจังหวัดและโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยมรราช^{๓๙}

๔. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่พร้อมปฏิบัติหน้าที่หลายอย่าง เช่น เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ เรือท้องแบน รถฉุกเฉินสำหรับให้บริการรับส่งผู้ป่วย เป็นต้น ตลอดจนเทศบาลได้มีการจัดเตรียมชุดเคลื่อนที่เร็วคอยช่วยเหลือและเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยอีกช่องทาง หากไม่เพียงพอจึงขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น เช่น จากโรงพยาบาล เป็นต้น^{๔๐}

๕. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์แจ้งเตือนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีการติดตั้งไว้ในพื้นที่เสี่ยงภัยและจุดต่อแหลมต่างๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและเป็นข่าวสารใหม่ๆ^{๔๑}

๖. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ได้จัดสรรเพื่อดูแลและช่วยเหลือให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัย เช่น กระสอบทราย อุปกรณ์อื่นๆ ค่อนข้างพร้อมแต่การกรอกทรายหรือขนทรายยังจำเป็นต้องอาศัยประชาชนในการช่วยเหลือหรือติดตั้งคันกั้นน้ำ^{๔๒}

๗. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ยังไม่สามารถใช้งานได้ดีเท่าที่ควร เช่น เครื่องกระจายเสียงใช้การได้ไม่ดีเท่าที่ควร การประชาสัมพันธ์จึงขาดประสิทธิภาพ ทำให้ข้อมูลข่าวสารไม่ทั่วถึงทั้งชุมชน เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมแซมบ้านเรือนประชาชนหรือที่สาธารณะยังไม่เพียงพอ^{๔๓}

๘. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดตั้งคันกั้นน้ำค่อนข้างพร้อม เช่น กระสอบทรายซึ่งเทศบาลได้จัดเตรียมไว้ให้ โดยอาศัยความร่วมมือจากประชาชนในการกรอกใส่ถุงหรือขนเพื่อนำไปติดตั้งตามจุดต่างๆ โดยเฉพาะในพื้นที่ของตน เพื่อรอความช่วยเหลือจากเทศบาลอีกทีหนึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาเบื้องต้นได้^{๔๔}

^{๓๗} สัมภาษณ์ นายเอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ, นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒.

^{๓๘} สัมภาษณ์ นายมนัสพงศ์ พรหมพิสิฐพงศ์, ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒.

^{๓๙} สัมภาษณ์ นางวรารัตน์ ประทีปธีรานันต์, ผู้แทนชุมชนนครแก้ว, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๔๐} สัมภาษณ์ นางปิยภรณ์ ดวงมณี, หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน รักษาการแทนกองอำนวยการสวัสดิการสังคม, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๔๑} สัมภาษณ์ นางวรารัตน์ คงสงค์, ประธานชุมชนวัดป่าเลไลยก์, ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๔๒} สัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ ทั้งดี, ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์กลาง, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๔๓} สัมภาษณ์ นางศิริณี วัชรินทร์, ประธานชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๔๔} สัมภาษณ์ นายสัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน, ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์กลาง, ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๙. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยส่วนใหญ่แล้วค่อนข้างพร้อม ไม่ว่าจะเป็นเครื่องสูบน้ำ รถฉุกเฉิน กระจกทรายกั้นน้ำ แต่ก็ยังมีบ้างที่เครื่องมือมีความเก่าหรืออาจใช้งานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ^{๔๕}

๑๐. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ค่อนข้างพร้อมอยู่หลายอย่าง แต่ก็ยังมีบ้างที่ยังมีปริมาณน้อยอาจไม่ทันต่อการใช้งานหากเกิดภัยครั้งใหญ่ เช่น เรือท้องแบนสำหรับบริการประชาชน รถไฟส่องสว่าง เครื่องมือและอุปกรณ์ในการสร้างสะพานสัญจรชั่วคราวให้กับประชาชน สิ่งเหล่านี้ยังไม่พร้อมเท่าที่ควร^{๔๖}

๑๑. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ สำหรับใช้ในการแก้ปัญหาอุทกภัย ซึ่งพื้นที่ที่เกิดปัญหาอุทกภัยซ้ำซาก เทศบาลมีการติดตั้งเครื่องสูบน้ำไว้เป็นประจำ และประชาชนที่อาศัยอยู่ติดกับฝั่งแม่น้ำท่าจีนก็จะมี การสร้างเขื่อนกันน้ำ ซึ่งได้รับการโอนถ่ายมาจากกรมโยธาธิการและผังเมืองให้ดูแลรับผิดชอบแทน^{๔๗}

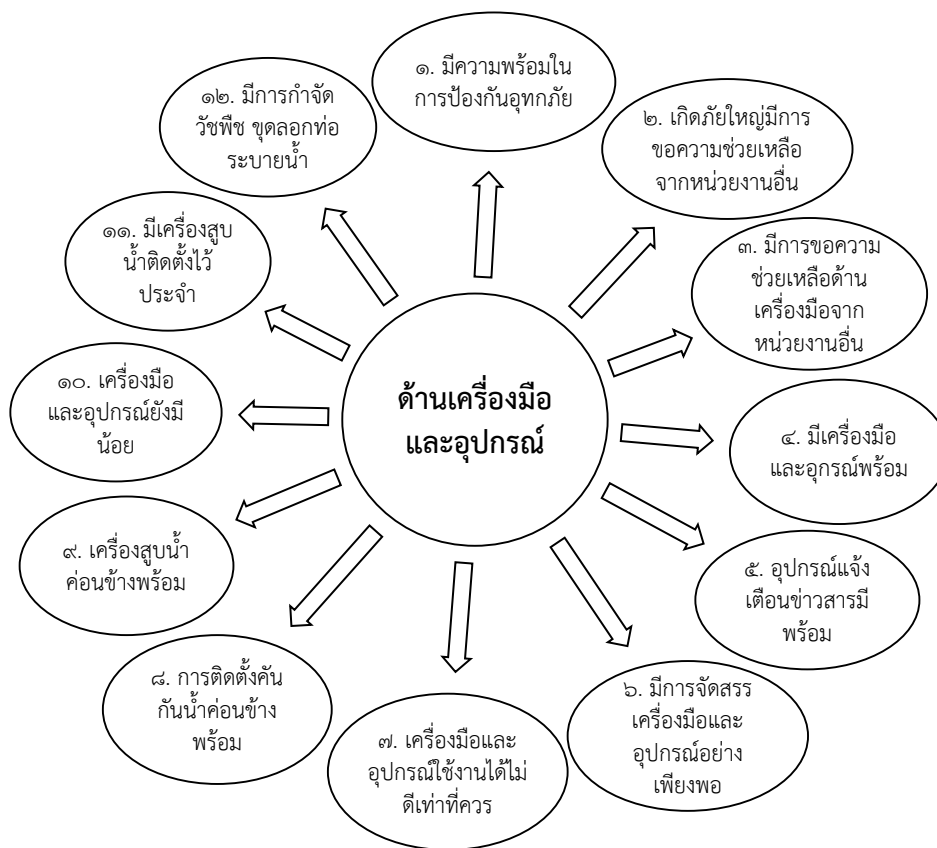
๑๒. เทศบาลมีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่สามารถใช้ในการแก้ปัญหาเมื่อเกิดอุทกภัยได้เป็นอย่างดี เมื่อเกิดอุทกภัยขึ้น ทางเทศบาลจะลงพื้นที่เพื่อทำการติดตั้งอุปกรณ์ระบายน้ำเข้าช่วยเหลือในพื้นที่เบื้องต้น ตลอดทั้งมีการกำจัดวัชพืชที่อาจขัดขวางทางระบายน้ำ มีการขุดลอก ท่อระบายน้ำ เพื่อให้ น้ำสามารถไหลผ่านได้สะดวก ภายหลังเกิดอุทกภัย เทศบาลมีการสำรวจพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบเป็นลำดับต่อไป^{๔๘}

^{๔๕} สัมภาษณ์ นายวรวิทย์ วัฒนินทร, ผู้แทนชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๔๖} สัมภาษณ์ นายบุญส่ง เขียวชะอุ่ม, ประธานชุมชนวัดหอยโข่ง, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๔๗} สัมภาษณ์ นายโอภาส อินสว่าง, หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

^{๔๘} สัมภาษณ์ นางสมหมาย น้ำทอง, ประธานชุมชนวัดศรีบัวบาน, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

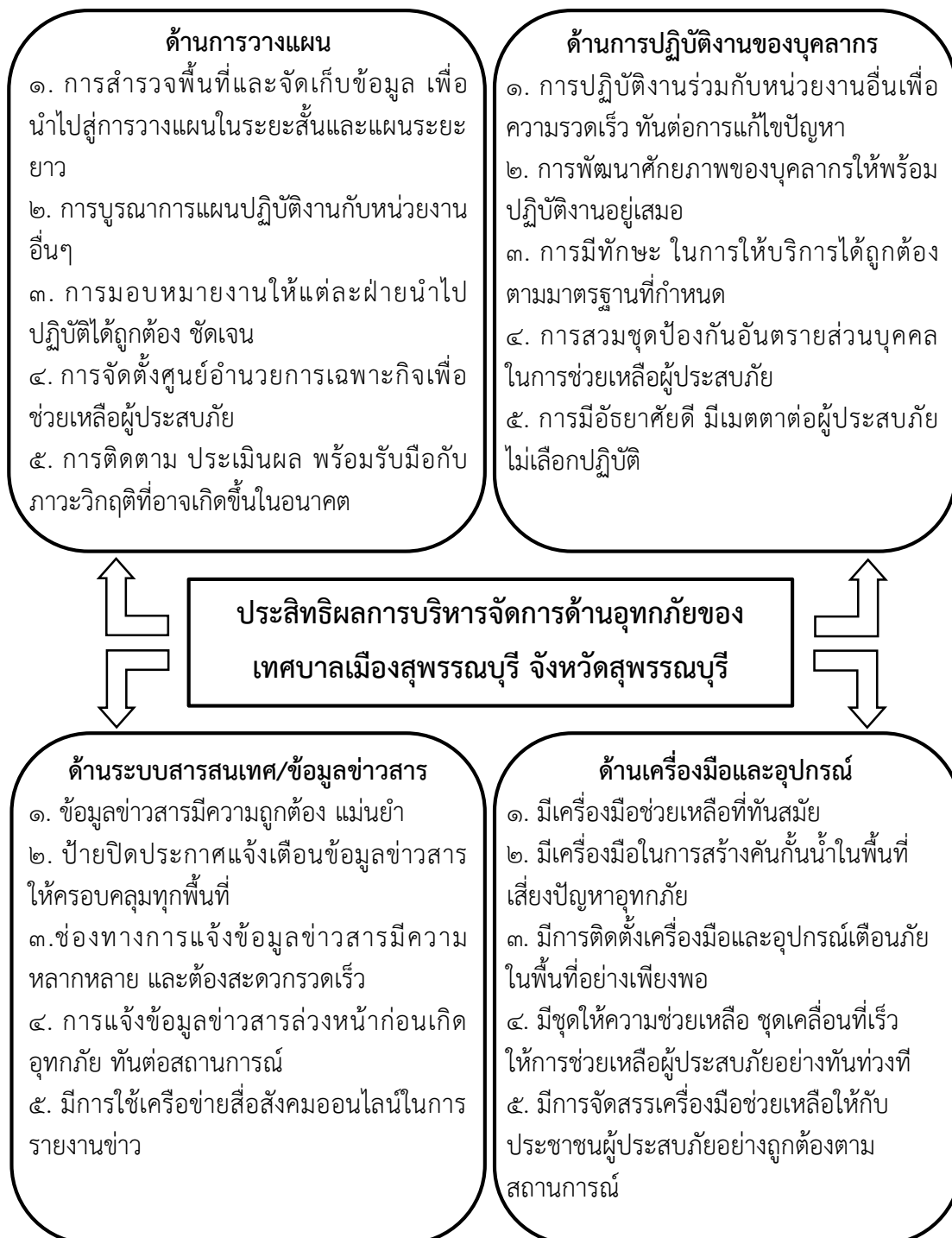
แผนภาพที่ ๔.๔ แสดงการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการด้านอุทกภัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น เครื่องมือและอุปกรณ์มีความจำเป็นมาก จะต้องเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและต้องมีการตรวจเช็คสภาพให้พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา หากชำรุด เสียหาย ควรมีการซ่อมบำรุงให้สามารถใช้งานได้เป็นปกติ หรือหากเครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอต้องสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อขอความช่วยเหลือได้ ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับจัดสรรให้แก่ประชาชนควรมีเพียงพอ เช่น กระสอบทราย เป็นต้น และอุปกรณ์แจ้งข้อมูลข่าวสารต้องเข้าถึงประชาชนในแต่ละพื้นที่

๔.๕ องค์ความรู้

จากการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ ๔.๑

๔.๕.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

แผนภาพที่ ๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” สรุปได้ว่า

๑. ด้านการวางแผน

การวางแผน คือ กระบวนการเตรียมความพร้อมไว้ล่วงหน้า เพื่อกำหนดแนวทางในการนำไปปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญหาอุทกภัยและมีความจำเป็นในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยงและข้อมูลจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น ข้อมูลการพยากรณ์อากาศ ข้อมูลสถานการณ์น้ำ เพื่อนำไปสู่การวางแผนทั้งในระยะสั้นและแผนระยะยาว ตลอดจนการบูรณาการแผนกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดภาระหน้าที่ความรับผิดชอบและมอบหมายให้แต่ละฝ่ายนำไปปฏิบัติ การรับมือกับปัญหาอุทกภัยมีความจำเป็นในการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยและติดตาม ประเมินผล พร้อมรับมือกับภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

การปฏิบัติงานของบุคลากร คือ ภาระหน้าที่ที่บุคลากรต้องตระหนักถึงความสำคัญที่ต้องรับผิดชอบ ด้วยการลงมือทำให้งานประสบความสำเร็จตามแผนที่กำหนดและต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาอุทกภัย บุคลากรต้องประกอบด้วยความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน มีความพร้อมตลอดเวลา ให้บริการด้วยความเต็มใจ มีเมตตาต่อประชาชนและไม่เลือกปฏิบัติ ในส่วนของเทศบาลเมื่อพิจารณาภาระหน้าที่แล้วมีมากไม่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จเพียงหน่วยงานเดียวได้ จึงจำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อความรวดเร็ว และสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันเวลาที่

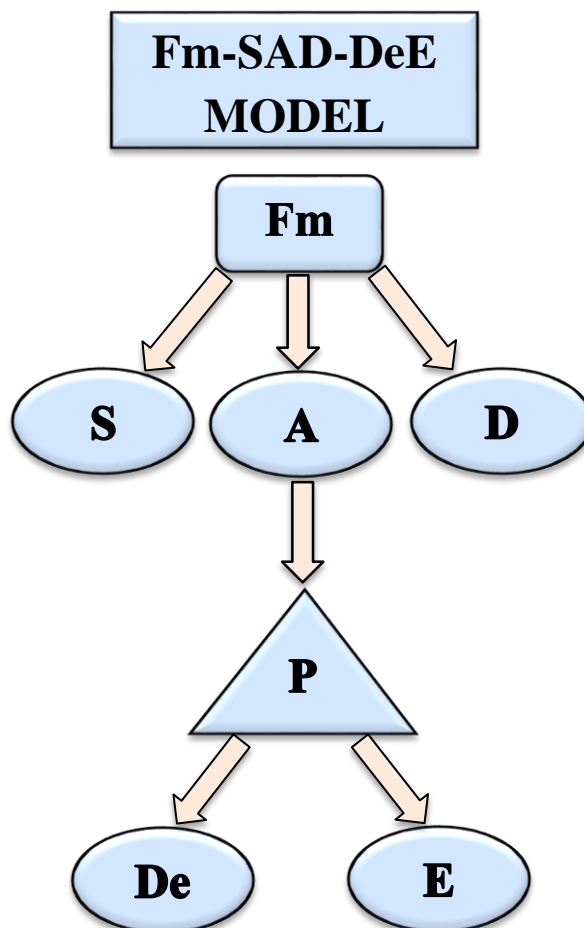
๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร

ระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร คือ สิ่งสำคัญที่ผู้บริหารต้องนำมาประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยและแจ้งข้อมูลข่าวสารล่วงหน้าก่อนเกิดภัย เป็นการลดปัญหาที่อาจเกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน แม้ปัจจุบันเทคโนโลยีระบบสารสนเทศจะมีความทันสมัย ช่วยในการแจ้งข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายช่องทางขึ้นและสะดวกรวดเร็ว แต่จำเป็นต้องมีการปิดป้ายประกาศแจ้งเตือนประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย เพราะประชาชนบางกลุ่มไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลระบบสารสนเทศผ่านเว็บไซต์ต่างๆ ได้ จึงต้องประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

เครื่องมือและอุปกรณ์ คือ สิ่งที่ช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาอุทกภัย ในการดำเนินงานทุกครั้งต้องอาศัยเครื่องมือเพื่อช่วยสูบน้ำที่ท่วมขังในพื้นที่ หรือต้องอาศัยอุปกรณ์ในการสร้างคันกันน้ำไม่ให้ไหลเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชน เป็นต้น เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ต้องเพียงพอต่อการใช้งาน เหมาะกับสถานการณ์และมีความทันสมัย ก่อนการใช้งานควรมีการตรวจเช็คสภาพให้พร้อมอยู่เสมอและสำรวจพื้นที่ล่วงหน้า เพื่อที่จะได้ติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับสภาพการใช้งานในแต่ละพื้นที่ ส่งผลให้การบริหารจัดการด้านอุทกภัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ช่วยลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๔.๕.๒ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

แผนภาพที่ ๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” สรุปได้ว่า

Fm = Flood management หมายถึง การบริหารจัดการอุทกภัย เป็นหลักการสำคัญในการแก้ไขปัญหาอุทกภัย เพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่ไม่สามารถบังคับได้ มีเพียงการเตรียมรับมือในการแก้ปัญหาเท่านั้นที่สามารถดำเนินการล่วงหน้าได้ เพื่อช่วยลดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้น้อยที่สุด

S = Survey หมายถึง การลงพื้นที่สำรวจข้อมูล เป็นวิธีการที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อวางแผนในการแก้ปัญหาเป็นลำดับต่อไป

A = Analisis หมายถึง การวิเคราะห์ข้อมูลในพื้นที่ที่ประสบอุทกภัย ก่อนการวางแผนทุกครั้ง ต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากหลายๆ แหล่งข้อมูล โดยข้อมูลที่ได้ควรมาจากการสำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาอุทกภัย หรืออาจจะมีข้อมูลพื้นที่อื่นๆ ประกอบการวิเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลต้องมีความเที่ยงตรงและเป็นปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การกำหนดโครงสร้างในการปฏิบัติงาน ถูกต้องเป็นลำดับต่อไป

D = Design หมายถึง การออกแบบหรือกำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงาน เป็นการวางแผนสำหรับการปฏิบัติงาน การจัดบุคลากร เครื่องมืออุปกรณ์ในการเตรียมรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้มีความพร้อมอยู่ตลอดเวลา

P = Participate หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมคิดร่วมวางแผนในการบริหารจัดการมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ภาคส่วน โดยเฉพาะประชาชนที่ประสบภัย เพื่อให้มีความกระตือรือร้นในการช่วยกันแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น

De = Development หมายถึง การพัฒนา ในรูปแบบของการลงมือปฏิบัติตามแผนและโครงสร้างที่กำหนด เมื่อมีการวางแผนงานในการดำเนินงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว การจะทำให้งานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือลัทธิเหล่านั้น ขึ้นอยู่กับการลงมือปฏิบัตินั่นเอง

E = Evaluation หมายถึง การประเมินผล ติดตามผลเพื่อนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารจัดการ แน่แน่นอนว่าเมื่อมีการตั้งเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ไว้ จะทราบได้ว่าเป็นไปตามที่กำหนดหรือไม่นั้น จึงต้องมีการประเมินผล ติดตามผล เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีจังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๑๙,๘๖๖ คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากสูตร Taro Yamane กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๙๓ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๑๒ คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน ๒๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๑๐ มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๒๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๘๐ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๐ มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน ๑๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๐ มีรายได้ส่วนใหญ่ ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๐

๕.๑.๒ ข้อมูลประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๙$, S.D. = ๐.๕๖๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านการวางแผน ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๓, S.D. = ๐.๕๘๖$)

๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๑, S.D. = ๐.๕๗๗$)

๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๖, S.D. = ๐.๖๗๗$)

๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๘, S.D. = ๐.๖๕๕$)

๕.๑.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน เพื่อนำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($t = ๐.๙๕๔, Sig. = ๐.๓๔๑$) จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = ๑.๕๘๙, Sig. = ๐.๑๗๖$) จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($F = ๑.๒๑๙, Sig. = ๐.๒๙๕$) จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ($F = ๓.๑๐๖, Sig. = ๐.๐๐๙$) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน ($F = ๒.๓๖๑, Sig. = ๐.๐๔๐$) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๕.๑.๔ สรุป ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ปัญหา อุปสรรคของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

๑. ด้านการวางแผน ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงแนวทางการวางแผนเกี่ยวกับอุทกภัยของเทศบาล ประชาชนขาดความรู้ด้านการป้องกันอุทกภัย ส่วนการประเมิน ติดตามผล ภายหลังจากการเกิดอุทกภัยยังไม่ได้รับการดูแลให้ดีเท่าที่ควร คือ ยังมีความล่าช้า ในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมเสนอความคิดเห็นด้านการวางแผนป้องกันอุทกภัยยังไม่ได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้ดีเท่าที่ควร และประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมในการอบรมหรือซ้อมแผนเพื่อเตรียมรับมือกับอุทกภัยที่เกิดอาจขึ้นในอนาคต

๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร การปฏิบัติงานของบุคลากรในบางส่วนยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากบุคลากรมีจำนวนน้อย เมื่อพิจารณาพื้นที่ที่ประสบปัญหาอุทกภัยแล้วมีจำนวนพื้นที่มาก จึงทำให้บุคลากรไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน เมื่อประสบปัญหาอุทกภัยครั้งใหญ่ ดังที่ผ่านมาและส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉินที่จำเป็นต้องใช้บุคลากรในการปฏิบัติงานจำนวนมาก

๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งข้อมูลข่าวสารยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้ประชาชนเสียโอกาสต่างๆ ที่ควรจะได้รับจากเทศบาลหรือหน่วยงานของรัฐ ส่งผลให้ประชาชนบางส่วนขาดความรู้ด้านการเตรียมพร้อมรับมือในการแก้ไขปัญหาอุทกภัย และประชาชนบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตทำให้ไม่สามารถใช้งานแอปพลิเคชันต่างๆ ได้ ตลอดจนการแจ้งเตือนข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ของเทศบาล ประชาชนจึงเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ล่าช้าและไม่ทั่วถึง

๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ เครื่องมือและอุปกรณ์บางส่วนมีขนาดใหญ่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทุ่นแรงขนาดใหญ่ หรือในการติดตั้งเครื่องสูบน้ำมีความลำบากอาจมาจากสาเหตุพื้นที่แคบจนเกินไป ในส่วนของอุปกรณ์กระจายเสียงชำรุดบ่อย ขาดการตรวจเช็คสภาพให้พร้อมใช้งาน ส่วนเรือท้องแบนสำหรับตีเส้นแนวกระสอบทรายและเครื่องสูบน้ำมีไม่เพียงพอต่อสภาพพื้นที่ใช้งาน

ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้

๑. ด้านการวางแผน ควรมีแผนในการบูรณาการกับหน่วยงานอื่นให้มากกว่านี้ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจนไม่ให้ซ้ำซ้อน ควรมีการจัดตั้งองค์กรกลางในการบริหารจัดการ หรือสั่งการให้เป็นไปตามแผนเดียวกัน สนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำแผนป้องกันภัย เพื่อหาแนวทางหรือมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาในระยะยาว ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ควรมีการติดตาม ประเมินผล วางมาตรการช่วยเหลือเยียวยาประชาชน ผู้ประสบภัยให้รวดเร็วขึ้น

๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร บุคลากรควรเพิ่มทักษะด้านการปฏิบัติงานทั้งด้านการปฐมพยาบาล การเยียวยาจิตใจเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ เช่น การช่วยติดตั้งกระสอบทรายแนวคันน้ำจุดเสี่ยงภัย ควรให้ความรวดเร็วทันต่อการแก้ปัญหา เปิดรับสมัครอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย เพราะเพียงลำพังบุคลากรของเทศบาลอาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เพียงพอ เมื่อประชาชนต้องการความช่วยเหลือ ควรปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ ประคบด้วยเมตตาและไม่เลือกปฏิบัติ

๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ควรมีการสนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงการแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน โดยเฉพาะการเปิดบริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่เสี่ยงภัยและควรมีการฝึกอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ควรปิดป้ายประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ และชี้แจงขั้นตอน วิธีการปฏิบัติตนทั้งก่อนเกิด-หลัง และขณะเกิดอุทกภัยให้ประชาชนได้รับทราบและมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง

๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ควรเพิ่มเครื่องสูบน้ำในพื้นที่ที่น้ำขังเป็นเวลานานและติดตั้งให้เหมาะกับพื้นที่โดยไม่กีดขวางการสัญจรบนท้องถนน เพิ่มเรือท้องแบนติดเครื่องยนต์สำหรับปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเรือท้องแบนสำหรับแจกให้ประชาชนได้ใช้ในยามเกิดภัย ตลอดจนแจกเสื้อชูชีพให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยเบื้องต้น ควรตรวจสอบอุปกรณ์กระจายเสียงให้พร้อมใช้งาน และควรแจกจ่ายเครื่องอุปโภคบริโภคเบื้องต้นให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนที่ประสบภัย

แนวทางการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

การบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ต้องมีการบริหารจัดการด้านระบบผังเมืองควบคู่กับการแก้ปัญหาด้านอื่นๆ เพราะสภาพพื้นที่มีผลเป็นอย่างมากต่อการแก้ปัญหามหาภัย เนื่องจากเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีในอดีต มีการวางระบบสาธารณูปโภคโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่ไม่มีระเบียบ ดังนั้นจึงส่งผลให้เทศบาลเมืองในปัจจุบันต้องเจอปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหามหาภัย ซึ่งเทศบาลจำนวน ๒ ใน ๓ ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นที่ลุ่มรับน้ำทำให้เกิดอุทกภัยซ้ำซากในพื้นที่เกือบทุกปี โดยเฉพาะในย่านเศรษฐกิจของเทศบาลทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนและเศรษฐกิจโดยรวมของเมือง ซึ่งปัจจุบันเทศบาลและชุมชนได้พยายามดำเนินการบริหารจัดการเรื่องดังกล่าวแล้ว แต่ยังไม่ดีเท่าที่ควร แนวทางการบริหารจัดการด้านอุทกภัยทั้ง ๔ ด้าน มีดังนี้

๑) ด้านการวางแผน ควรทำการศึกษาาระบบผังเมืองควบคู่กับการวางแผนแก้ปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น การวางผังเมืองให้เป็นระบบและมีระเบียบมากกว่าอดีตที่ผ่านมา มีระบบสุขาภิบาลที่ดี โดยเฉพาะการป้องกันน้ำในแม่น้ำท่าจีนที่ไหลเอ่อเข้าท่วมบ้านเรือนประชาชนและการระบายน้ำจากพายุฝนที่เสี่ยงต่อการเกิดท่วมขังเป็นเวลานาน ในการวางแผนต้องอาศัยความร่วมมือทั้งภาคประชาชนและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยที่ยั่งยืน

๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร บุคลากรต้องบูรณาการแผนในการปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นๆ ให้มากขึ้น ควรมีการจัดอบรม หรือกิจกรรมเพื่อเสริมทักษะในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร เพื่อสามารถรับมือ แก้ปัญหาและการฟื้นฟูเยียวยาต่างๆ ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

๓) ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยขึ้น โดยเฉพาะการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านแอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือ โดยมีการอัพเดทข้อมูลให้ทันต่อเหตุการณ์ตลอดเวลา และเพิ่มแนวทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้รวดเร็วและครอบคลุมทุกพื้นที่

๔) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ตรวจสอบให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอและเพิ่มเครื่องมือ/อุปกรณ์ ที่มีความจำเป็น เช่น เรือท้องแบน ไฟส่องสว่าง ให้กับผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้ประสบภัยที่มีความเดือนร้อนในการสัญจรนอกพื้นที่ ตลอดจนเครื่องมือ/อุปกรณ์ ในการบูรณะซ่อมแซมที่สาธารณะ บ้านเรือนประชาชนหลังเกิดอุทกภัย

๕.๑.๕ สรุปผลการสัมภาษณ์

ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งประกอบด้วย ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการวางแผน

การวางแผนการบริหารจัดการด้านอุทกภัย เป็นการเตรียมความพร้อมเบื้องต้นในการรับมือกับปัญหาอุทกภัยที่จะเกิดขึ้น จึงต้องมีการจัดทำแผน การวางระบบการปฏิบัติงานทั้งในด้านบุคลากร ประชาชน และความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือ ดูแล และรับผิดชอบตามสถานการณ์ที่เหมาะสม ซึ่งในพื้นที่เสี่ยงปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นเป็นประจำเกือบทุกปี โดยเฉพาะเกิดขึ้นกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนซึ่งมีจำนวนมาก การวางแผนการบริหารจัดการด้านอุทกภัยทำให้ประชาชนเข้าใจถึงการรับมือเกี่ยวกับปัญหาอุทกภัย ดังนั้นเมื่อผู้บริหารบุคลากรและประชาชน มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าก็สามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้ง

๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

การปฏิบัติงานของบุคลากรให้บรรลุผลได้นั้น จำเป็นต้องมีแผนงาน มีการมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวบุคลากรเองนั้นก็ต้องมีการเตรียมความพร้อมอยู่ตลอดเวลาทั้งเรื่องการฝึกอบรม การเรียนรู้ การซักซ้อมแผนต่างๆ เพื่อเตรียมรับมือในการป้องกันอุทกภัยทั้งก่อน-หลัง และขณะเกิดภัยอีกประการที่สำคัญ บุคลากรจะต้องรู้จักบูรณาการในการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ในการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและสามารถเข้าถึงความต้องการของประชาชนในการแก้ปัญหาอุทกภัย

๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร

ระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสารมีความจำเป็นมากต่อการแก้ปัญหาอุทกภัยในทุกๆ ด้าน และต้องมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน มีความเที่ยงตรงและรวดเร็ว จึงจะนำไปสู่การวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ การปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาอุทกภัยนั้น นอกจากจะต้องมีข้อมูลข่าวสารที่มีความเที่ยงตรงแม่นยำ มีความเป็นปัจจุบันแล้วนั้น ช่องทางการติดต่อสื่อสารก็เป็นสิ่งจำเป็นไม่แพ้กัน แม้ปัจจุบัน

จะมีเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย สามารถแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านออนไลน์ แต่ก็ยังมีประชาชนไม่น้อยเลยที่รับรู้ข่าวสารผ่านการปิดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ต่างๆ และรอการแจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านเครื่องกระจายเสียงจากเทศบาล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

การบริหารจัดการด้านอุทกภัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น เครื่องมือและอุปกรณ์มีความจำเป็นมาก จะต้องมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และต้องมีการตรวจเช็คสภาพให้พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา หากชำรุด เสียหาย ควรมีการซ่อมบำรุงให้สามารถใช้งานได้เป็นปกติ หรือหากเครื่องมือและอุปกรณ์ไม่เพียงพอต้องสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อขอความช่วยเหลือได้ ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับจัดสรรให้แก่ประชาชนควรมีเพียงพอ เช่น กระสอบทราย เป็นต้น และอุปกรณ์แจ้งข้อมูลข่าวสารต้องเข้าถึงประชาชนในแต่ละพื้นที่

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

๕.๒.๑ สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

พบว่า ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมทั้ง ๔ ด้าน มีดังนี้

๑. ด้านการวางแผน ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไททัศน์ มาลา และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางในการจัดการอุทกภัย: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการอุทกภัยของเทศบาลนครนนทบุรี มีดังนี้ ๑) มีการป้องกันและลดผลกระทบ โดยการประเมินความเสี่ยง การสร้างความรู้ความเข้าใจและการตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๒) มีการเตรียมความพร้อมของเทศบาลและประชาชนให้มีความสามารถในการอยู่กับน้ำแลบลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีการวางแผนจัดการน้ำท่วมของเทศบาลนครนนทบุรี การฝึกซ้อมตามแผนการจัดการน้ำท่วม การเตรียมพร้อมบุคลากรเพื่อรับมือกับน้ำท่วม ๓) มีการจัดการในภาวะฉุกเฉิน การสร้างความร่วมมือในการสู้ภัยน้ำท่วม การบริหารจัดการในภาวะวิกฤต ระบบการสื่อสารและการติดต่อกับประชาชนในช่วงวิกฤต การจัดตั้งศูนย์บัญชาการฉุกเฉินและศูนย์พักพิงชั่วคราว ๔) มีการจัดการหลังเกิดภัยอย่างเหมาะสม ตลอดจนการเยียวยาและฟื้นฟูจิตใจประชาชน^๑

๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการปฏิบัติงานของ

^๑ ไททัศน์ มาลา และคณะ “แนวทางในการจัดการอุทกภัย: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี”, โครงการวิจัย, ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, (สกว.: ประจำปีงบประมาณ, ๒๕๕๕).

บุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชนากานต์ อุดลยพิจิตร** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการบริหารจัดการอุทกภัยและความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน^๒

๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุวิมล สัจวงษ์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี” ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี อยู่ในระดับมาก^๓

๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชนิษฐา ปาลโมกษ์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน^๔

๕.๒.๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน อภิปรายผลได้ดังนี้

ประชาชนที่มี **เพศ** ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ไม่แตกต่างกัน ทำให้ทราบได้ว่า เพศ ไม่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการปัญหาด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ **ชนากานต์ อุดลยพิจิตร** ได้ทำการ

^๒ ชนากานต์ อุดลยพิจิตร, “การบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี”, วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๑, (มกราคม - เมษายน ๒๕๕๘): ๖๕.

^๓ สุวิมล สัจวงษ์, “การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี”, สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒).

^๔ ชนิษฐา ปาลโมกษ์, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์คณะวิทยาการจัดการ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๗).

วิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อประสิทธิผลด้านการบริหารจัดการอุทกภัยในช่วงการฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติเป็นอันดับแรก และพึงพอใจต่อการบริหารจัดการอุทกภัยในช่วงระหว่างเกิด และก่อนเกิดภัยพิบัติเป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ โดยปัจจัยส่วนบุคคลไม่ว่าจะเป็น เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการอยู่อาศัยแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อความคิดเห็นในกระบวนการบริหารจัดการอุทกภัย และประชาชนผู้ใช้น้ำในพื้นที่^๕

ประชาชนที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ไม่แตกต่างกัน ทำให้ทราบได้ว่า อายุ ไม่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการปัญหาด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ **ชนิษฐา ปาลโมกษ์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า จากการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ประชาชนในครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตพื้นที่เทศบาลและเขตพื้นที่ตำบลต่างกัน ในส่วนของการจำแนกตามเพศ อายุ มีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน^๖

ประชาชนที่มี ระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ไม่แตกต่างกัน ทำให้ทราบได้ว่า ระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการปัญหาด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ **จันทิมา ตั้งตระกูลทรัพย์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอเนกประสงค์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการน้ำ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้^๗

ประชาชนที่มี อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน แตกต่างกันทำให้ทราบว่า อาชีพ มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการปัญหาด้านอุทกภัยของเทศบาล

^๕ ชนาภานต์ อุดลยพิจิตร, “การบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี”, **วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**, ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๑, (มกราคม - เมษายน ๒๕๕๘): ๖๕.

^๖ ชนิษฐา ปาลโมกษ์, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรีและเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”, **วิทยานิพนธ์คณะวิทยาการจัดการ**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๗).

^๗ จันทิมา ตั้งตระกูลทรัพย์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอเนกประสงค์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร”, **สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐).

เมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ **วิภาวี กฤษณะภูตและกิตติศักดิ์ ปลาทอง** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันมีระดับของการมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพอยู่ในเขตตำบลที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัยปี ๒๕๕๔ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕^๔

ประชาชนที่มี **รายได้ต่อเดือน** ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนแตกต่างกัน ทำให้ทราบว่าได้ว่า รายได้ต่อเดือน มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการปัญหาด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ **สุวิมล สัจวงษ์** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี” ผลการวิจัยพบว่า ด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา ในระดับความคิดเห็นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการปัญหาดูทกภัยไม่แตกต่างกัน ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนการจำแนกตามอาชีพ รายได้ต่อเดือน ในระดับความคิดเห็นต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการปัญหาดูทกภัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้^๕

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรสนับสนุนด้านงบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบควบคุม ระบบเตือนภัย อย่างมีประสิทธิภาพแก่ประชาชน เพื่อเป็นการรับรู้ข่าวสารการป้องกันภัยในเบื้องต้น

๒. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยควรมีมาตรการ นโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย คือ ควรเตรียมพร้อมรับมือ และจัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อนอย่างรวดเร็ว

^๔ วิภาวี กฤษณะภูตและกิตติศักดิ์ ปลาทอง, “การมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีในการจัดการชุมชนในภาวะ มหาอุทกภัย ปี ๒๕๕๔”, **วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์**, ปีที่ ๓๐ ฉบับ ๒, (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๖): ๗๒-๗๔.

^๕ สุวิมล สัจวงษ์, “การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี”, **สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒).

๓. เทศบาลควรมีการจัดกิจกรรมและสร้างความตระหนักถึงเรื่องอุทกภัยให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นกับชุมชน โดยร่วมคิด ร่วมสร้าง ร่วมวางแผน เพื่อหาแนวทางหรือมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์

๔. เทศบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ ควรร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือประชาชน โดยวางแผนในการลงพื้นที่เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน ทำให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง และควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสาธารณภัยประเภทต่างๆ รวมถึงการป้องกันภัยให้มากกว่านี้

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. หน่วยงานที่มีหน้าที่ปรับปรุง ซ่อมแซมคลอง ลอกท่อระบายน้ำ ควรทำเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อสามารถระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดน้ำท่วมขังในพื้นที่นานๆ

๒. ควรมีการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มากกว่านี้ โดยให้ประชาชนเข้าร่วมในการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประชาชนจะได้รู้วิธีป้องกันภัยของตัวเอง และสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้ เมื่อเกิดภัยสามารถเตรียมพร้อมรับมือและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๓. หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ควรให้ความช่วยเหลือในเรื่องเครื่องอุปโภค บริโภค เช่น ถังถังซีพ อาหารกล่อง น้ำดื่ม ตลอดจนเงินเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและอุปกรณ์ซ่อมแซมบ้านเรือนอย่างเพียงพอเป็นต้น

๔. ควรมีการกำหนดเขตการใช้ที่ดินให้เหมาะสม ทั้งพื้นที่ทำการเกษตรในเขตและนอกเขตชลประทาน พื้นที่ชุมชนเมืองและอุตสาหกรรม เป็นต้น

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรศึกษาการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลในจังหวัดอื่นๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความสอดคล้องกันในระดับของการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลต่างๆ

๒) ควรศึกษาปัจจัยการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหายุทธศาสตร์หรือภัยพิบัติอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนและสังคม จังหวัดสุพรรณบุรี

๓) ควรศึกษาวิธีการบริหารจัดการอุทกภัยของเทศบาล โดยนำหลักธรรมมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพขึ้น

๔) ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบแนวคิดใหม่ๆ หรือวิธีการใหม่ในการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๕) ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมตามหลักพุทธธรรมของเทศบาลเมือง กรณีศึกษาการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

(๑) หนังสือ:

กรมอุตุนิยมวิทยา. ความหมายของอุทกภัย. กรุงเทพมหานคร: กรมอุตุนิยมวิทยา, ๒๕๕๘.

_____การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, ๒๕๕๔.

_____การบริหารเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, ๒๕๕๗.

กิตติมา ปรีดีติติก. ทฤษฎีบริหารองค์กร. กรุงเทพมหานคร: ธนะการพิมพ์, ๒๕๕๙.

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. การจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๑.

ชุตีระ ระบอบ และคณะ. ระเบียบวิธีวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๒.

เต็มศักดิ์ ทองอินทร์. ความรู้เบื้องต้นทางการบริหารรัฐกิจ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

_____ทฤษฎีองค์การสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๓.

นพพงษ์ บุญจิตราดุล. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะครุศาสตร์, ๒๕๕๓.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส, ๒๕๕๖.

ประกอบกรรมสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: ด้านสุขภาพการพิมพ์, ๒๕๕๒.

พงษ์ศักดิ์ ปัญจพรผล. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๒.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต). พุทธวิธีบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พิทยา บวรวัฒนา. การบริหารเชิงบูรณาการ. นนทบุรี: สำนักงานข้าราชการพลเรือน, ๒๕๕๖.

พิมพ์สี่ นักดนตรี และคณะ. “ปัญหาอุทกภัย”. (ม.ป.ท.), ๒๕๕๖.

ภรณ์ กীরติบุตร. การพัฒนาประสิทธิผลขององค์กร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไอเดียน สโตร์, ๒๕๕๙.

มยุรี อนุมานราชธน. การบริหารโครงการ. เชียงใหม่: ดาว, ๒๕๕๖.

รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กร. แนวการศึกษาชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา (หน่วยที่ ๑๑). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๕๖.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่นเปรียบเทียบ: อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ญี่ปุ่นและไทย. กรุงเทพมหานคร: โพรเพซ, ๒๕๕๔.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. การบริหารและการจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพมหานคร: โพรเพซ, ๒๕๕๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วิโรจน์ สารรัตน์. การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
ทิพย์วิสุทธิ์, ๒๕๕๒.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่บริษัทธรรมสาร จำกัด, ๒๕๕๕.

ศุภชัย ยาวะประภาส. นโยบายสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์, ๒๕๕๐.

สมคิด บางโม. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ไทยวันนาพาณิชย์, ๒๕๕๕.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: ไทยพัฒนาการพิมพ์ธนบุรี, ๒๕๕๐.

สมยศ นาวิการ. การบริหารตามสถานการณ์. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, ๒๕๕๕.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. วิธีวิทยาการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๕๑.

สิรภาพ เหล่าลาภะ. พุทธศาสตร์การเมือง. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก, ๒๕๕๕.

สุปรีชา กมลาคัน. กลยุทธ์การบริหาร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๕๑.

สุพิณ เกชาคุปต์. การจัดการปฏิบัติงาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๔.

เสนาะ ตีเยาว์. หลักการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๔.

อรุณ รักธรรม. ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่การบริหารองค์การ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๕๕.

อารีย์ สวัสดิ์สาส์ และคณะ. บทบาทของผู้บริหารฝ่ายทรัพยากรบุคคลในการบริหารผู้มีวิมุติสามารถ.
คณะรัฐประศาสนศาสตร์: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๘.

(๒) คุชชินีพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:

Gibson. Vancevich. and Donnelly. อังใน มัชวาท สุวรรณเรื่อง. “ประสิทธิผลของการนำนโยบาย
ป้องปรามทุจริตเลือกตั้ง: กรณีวิจัยปฏิบัติการเขตเลือกตั้ง”. วิทยานิพนธ์พัฒนา
บริหารศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. จังหวัดนครราชสีมา, ๒๕๕๖.

ไพบุลย์ อักษรนำ. “การบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล
เมืองเมืองหลังสวน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๒.

ก๊ีบสัน และคณะ (Gibson and others. 1988: 812). อังใน รัฐพล ศรีกัตัญญ. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
กับประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)
สำนักงานอาคารกลาสเฮ้าส์รัชดาภิเษก”. สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๑.

ชนิษฐา ปาลโมกข์. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันมหาอุทกภัย กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี
และเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี”. วิทยานิพนธ์คณะวิทยาการจัดการ, บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จักรเพชร เทียนไชย. “ประสิทธิผลการบริหารงบประมาณตามแนวทางการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา**. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, ๒๕๕๓.
- ชาญวิทย์ โพธิ์เจริญ. “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านด่านนาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์**, ๒๕๕๐.
- ดุสิต สายทอง. “ประสิทธิผลของการบริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ: กรณีศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๑.
- ปราณี อินทวงศ์. “ประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลบางกะดี อำเภอเมือง จังหวัดประทุมธานี”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๐.
- พระปิยวัฒน์ ปิยสีโล. “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่จังหวัดแพร่”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- พระมหาเนรมิต จิตตญาโน. “ประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.
- พีระศักดิ์ นิลทะสิน. “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการปกครองส่วนท้องถิ่นสำนักงานเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต**, ๒๕๕๑.
- ภาคภูมิ พันธุ์รัตน์. “ประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรในเขตลุ่มน้ำชี”. **วิทยานิพนธ์ดุขุภีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๕๘.
- วิรินทร์ญา ทวีอนันต์ธนกุล. “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานด้านการเงินการคลังท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดนครสวรรค์”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- สมพร สุขะ. “การบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรของเทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.
- สุวัฒน์ อินทรประไพ. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำป่าสัก”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุขุภีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุวิมล สัจวงษ์. “การบริหารจัดการปัญหาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสิงห์บุรี”.
สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย:
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒.
- อำพล ปุณญา. “รูปแบบการบริหารจัดการน้ำตามหลักพุทธวิธีของจังหวัดพิจิตร” **วิทยานิพนธ์
 พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. รัฐประศาสนศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
 ราชวิทยาลัย, ๒๕๖๐.
- อุดมพร สุคนธฉายา. การศึกษาประสิทธิผลของการให้บริการประชาชนแบบศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ
 กรณีศึกษาประชาชนผู้มาขอรับบริการ ณ สำนักงานเขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๗.

(๓) รายงานการวิจัย:

- ไททัศน์ มาลา และคณะ. “แนวทางในการจัดการอุทกภัย: กรณีศึกษาเทศบาลนครนนทบุรี”. **โครงการวิจัย**.
 ได้รับการสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. สกว.: ประจำปี
 งบประมาณ, ๒๕๕๕.

(๔) วารสารและบทความ:

- ชนากานต์ อุดลยพิจิตร. “การบริหารจัดการอุทกภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว
 จังหวัดปทุมธานี” **วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**. ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๑
 (มกราคม - เมษายน ๒๕๕๘): ๓.
- วิภาวี กฤษณะภุตและกิตติศักดิ์ ปลาทอง. “การมีส่วนร่วมของชุมชนเทศบาลนครปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
 ในการจัดการชุมชนในภาวะมหาอุทกภัย ปี ๒๕๕๔”. **วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์**.
 ปีที่ ๓๐ ฉบับ ๒, (๒๕๕๖): ๗๒-๗๔.

(๕) เอกสารที่ไม่ตีพิมพ์เผยแพร่และเอกสารอื่นๆ:

- เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี. **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี**. สุพรรณบุรี: สำนักงาน
 เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๕๕๘.
- เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี. **รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้านประจำปี**. ข้อมูลสำนักทะเบียน
 ท้องถิ่นเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๕๖๒.
- เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี. **เอกสารแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหามหาอุทกภัย วาตภัยและ
 ดินถล่ม**, ๒๕๖๐.
- เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี. **เอกสารแผนพัฒนาสามปีเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี**. สรุปผลการพัฒนา
 ท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา, ๒๕๖๒.
- เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี. **เอกสารแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี**, พ. ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุพจน์ ทรายแก้ว. การวัดผลการปฏิบัติงาน. เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์ และการบริหารงานมุ่งผลงาน. เชียงราย: สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๕.

(๖) ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ กฎหมาย พระราชบัญญัติ ฯลฯ ที่ไม่ปรากฏผู้แต่ง:

กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย. พระราชบัญญัติเทศบาล. (ม.ป.ท: ม.ป.พ. ม.ป.ป.), ๒๕๙๖.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, ๒๕๕๖.

(๗) สัมภาษณ์:

นายเอกพันธุ์ อินทร์ใจเอื้อ. นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒.

นายมนัสพงศ์ พรหมพิสิฐพงศ์. ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒.

นายโอภาส อินสว่าง. หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี, ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางปิยภรณ์ ดวงมณี. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน รักษาการแทนกองอำนวยการสวัสดิการสังคม, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางวราณี คงสงค์. ประธานชุมชนวัดป่าเลไลยก์, ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางสมหมาย น้ำทอง. ประธานชุมชนวัดศรีบัวบาน, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางศิริณี วัฒนินทร. ประธานชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายบุญส่ง เขียวช่อม. ประธานชุมชนวัดหอยโข่ง, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายสัมฤทธิ์ ทั้งดี. ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คาลัย, ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายวรวิทย์ วัฒนินทร. ผู้แทนชุมชนวัดสุวรรณภูมิ, ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายสัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน. ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คาลัย, ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางวราภรณ์ ประทีปธีรานันต์. ผู้แทนชุมชนเณรแก้ว, ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

๒. ภาษาอังกฤษ:

- Andrew Halpin. **Theory and Research in Administration**. New York: Mcmillan Company, 1966.
- Cronbach. Lee J. **Essentials of psychological testing**. 4th ed. New York: Harper & Row, 1971.
- Fayol Hent. **Industrial and General Administration**. New York: Mc-Grew Hill, 1930.
- Ferrel Heady. **Public Administration: A Comparative Perspective**. 2nd ed. New York and Basel: Marcel Dekker, 1979.
- Gary Dessler. **Human Resource Management**. Upper Saddle River. New Jersey: Prentice-Hall, 1997.
- Herbert A. Simon. Donald w. Simithburg and Victor A. Thomson. **Public Administration** New York: Alfred A. Knopf, 1966.
- Lewis B. Keeling and Norman F. Kallaus. **Administrative Office Management**. 11th ed. Cincinnati. Ohio: South-Western Education Publishing, 1996.
- Luther Gulick and Lyndall Urwick. **Papers on the Science of Administration**. New York: Institute of Public Administration, 1973.
- Milliam Ouchi. **Organization and Management**. Eaglewood Cliffs: Prentice Hill, 1971.
- Mondy R. Wayne and Robert M. Noe. **Human Resource Management**. Upper Saddle River. New Jersey: Prentice-Hall, 1996.
- Smith. Human Behavior at work: **Organization Behavior**. New York: Mc Graw-Hill, 1982.
- Yamane. Taro. Statistics. **An Introductory Analysis**. 2nd Ed. New York: Harper and Row, 1967.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

สำนักงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร.,โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว๐๓๖

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ธีรธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิตวุฒิ หมั่นมี)

เลขานุการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๓๓๖๑ เจริญ มีชัยวิเชียร

(ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
๓ / ๓๐.๓. ๖๒

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีรธมโม
โทร. ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร.,โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ๘๖ ๘๐๐๕.๒ / ๑๐๓๖ วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัติ กระสังข์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย พระทองพจน์ อธิธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑ นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(ผศ.ดร. อนุวัติ กระสังข์)

๓/๑๐/๒๕๖๒

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อธิธมโม

โทร. ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร.,โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ๘๖ ๘๐๐๕.๕/๑๐๓๖

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย พระทองพจน์ อีธรรมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พระทองพจน์
๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อีธรรมโม

โทร. ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/๐๒๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุกร นาคธน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ อธิธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจ
แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อม
แล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทาง
วิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อธิธมโม

โทร. ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

ฉันได้แจ้งพระทองพจน์
การขอแก้ไข ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒
(นศ.ดร.วิชุกร นาคธน)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๐๒๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ธีธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจ
แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อม
แล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทาง
วิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีธมโม
โทร. ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

ภาคผนวก ข

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ
(Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัย พระทองพจน์ อีธรรมโม
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

มทศจ.แล้ว ส.ท.ม
นพ. Try at 18
8000 ม
(ผศ.ดร. ธิติวดี หม่อมมี)
๑๑/๓๑/๒๐

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้าน อุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๑. ด้านการวางแผน								
๑.	เทศบาล มีการจัดทำแผนในการบริหารจัดการด้านป้องกันอุทกภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	เทศบาล มีการบูรณาการแผนกับหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการด้านอุทกภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	เทศบาล มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องปัญหาอุทกภัยแก่ประชาชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	เทศบาล มีการสำรวจพื้นที่ในการดูแลป้องกันแก้ไขปัญหากเกี่ยวกับอุทกภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	เทศบาล มีการติดตามประเมินผลการบรรเทาและป้องกันอุทกภัย	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๖.	เทศบาล มีการมอบหมายงานให้แต่ละฝ่ายปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างชัดเจน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	เทศบาล มีการเตรียมความพร้อมสำหรับรับมือกับภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	เทศบาล มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้าน อุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร								
๙.	บุคลากรของเทศบาล มีการทำงานร่วมกับ หน่วยงานอื่นเพื่อความรวดเร็ว	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๐.	บุคลากรของเทศบาล มีทักษะและสามารถ ให้บริการได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานที่ กำหนด	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้
๑๑.	บุคลากรของเทศบาล มีจิตสำนึกในการ ให้บริการอย่างโปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้
๑๒.	บุคลากรของเทศบาล สามารถเข้าถึง สถานการณ์และช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๓.	เทศบาล มีการพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรในการดำเนินงานเพื่อรองรับ ภาวะฉุกเฉินด้านอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๔.	บุคลากรของเทศบาล มีธรรมาภิบาล มีวาจา สุภาพและมีความเมตตาต่อผู้ประสบภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๕.	บุคลากรของเทศบาล มีการสวมชุดป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล เช่น เสื้อชูชีพ ฯลฯ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๖.	เทศบาล มีการกระจายสิ่งของรับบริจาค และมีการฟื้นฟู/เยียวยา แก่ประชาชน ผู้ประสบภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูล ข่าวสาร								
๑๗.	เทศบาล มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารล่วงหน้า ก่อนเกิดอุทกภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๘.	เทศบาล มีช่องทางการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ สะดวกรวดเร็ว เช่น เว็บไซต์ แจ้งเหตุ อุทกภัยของเทศบาล, วิทยุชุมชน, หอ กระจายข่าว, รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่, ฯลฯ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้าน อุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑๙.	เทศบาล มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนเข้าถึงระบบการป้องกันภัยที่ ทันสมัย เช่น แอปพลิเคชันป้องกันน้ำท่วม เป็นต้น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๐.	เทศบาล มีการจัดทำฐานข้อมูลระบบ สารสนเทศภูมิศาสตร์ (ข้อมูลพื้นที่) ให้ ประชาชนสามารถเข้าถึงได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๑.	เทศบาล มีป้ายปิดประกาศเตือนจาก สำนักงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีอย่าง ครอบคลุมทุกพื้นที่	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๒.	เทศบาล มีการใช้เครือข่ายสื่อสังคม ออนไลน์ในการรายงานข่าวน้ำท่วมให้กับ ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๓.	เทศบาล มีการเปิดรับเงินบริจาคเพื่อ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยผ่านบัญชีของ เทศบาลโดยตรง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๔.	เทศบาล มีการเปิดให้บริการสัญญาณ อินเทอร์เน็ตฟรีในพื้นที่ประสบภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
	๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์								
๒๕.	เทศบาล มีชุดให้ความช่วยเหลือ หรือชุด เคลื่อนที่เร็วคอยช่วยเหลือ/เคลื่อนย้าย ผู้ประสบภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๖.	เทศบาล มีอุปกรณ์แจ้งเตือนข่าวสารที่ ทันสมัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์, วิทยุ สื่อสาร, หอกระจายข่าว, ฯลฯ	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒๗.	เทศบาล มีการจัดสรรเครื่องมือดูแลและ ช่วยเหลือให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ ประสบภัยอย่างถูกต้องตามสถานการณ์	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้

๐๐๒๖
๖๖๖๖

ที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้าน อุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๒๘.	เทศบาล มีเครื่องมือช่วยเหลือที่ทันสมัย เช่น เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ รถไฟส่อง สว่าง เรือท้องแบน เป็นต้น	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒๙.	เทศบาล มีการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์ เตือนภัยภายในชุมชน หรือพื้นที่เสี่ยงภัย อย่างเพียงพอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๐	เทศบาล มีเครื่องมือในการสร้างคันกันน้ำ ในพื้นที่เสี่ยงปัญหาอุทกภัย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๑	เทศบาล มีรถสำหรับกำจัดวัชพืช ขุด ลอก ทางระบายน้ำ เพื่อให้น้ำสามารถไหลผ่าน ได้สะดวก	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๒	เทศบาล มีเครื่องมือ, อุปกรณ์การบูรณะ ซ่อมแซมสาธารณะประโยชน์ที่ได้รับความ เสียหายจากอุทกภัยอย่างครบวงจร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

๑๐๐
๑๐๐

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๐๗๘

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
เรียน นายทีฆโชติ งามถาวรวงษ์ นายกเทศมนตรีตำบลไผ่กองดิน อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ อีธรรมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๒๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลของท่าน
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อีธรรมโม
โทร. ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

รับจริง
ทศพร/เท อวตวระ
นายกเทศมนตรีตำบลไผ่กองดิน
1 พ.ย. ๒๕๖๒.

ภาคผนวก ง

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability)

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ผู้วิจัย พระทองพจน์ ธีระธมโม (พรมราช)
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นางสาว

๐๐๑๑๑๑
๐๐๑๑๑๑
๐๐๑๑๑๑
(ผศ.ดร. ธีระธมโม)
๐๐๑๑๑๑

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.833	32

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	116.28	119.850	.465	.829
a2	116.79	126.456	.077	.840
a3	116.55	126.542	.068	.840
a4	116.34	120.234	.404	.830
a5	116.76	120.047	.361	.832
a6	117.00	112.000	.663	.820

a7	116.86	123.480	.239	.835
a8	116.83	122.362	.255	.835
b1	116.93	119.281	.446	.829
b2	117.00	121.000	.286	.834
b3	116.52	125.330	.110	.840
b4	116.69	120.650	.325	.833
b5	116.76	121.404	.294	.834
b6	116.72	117.778	.459	.828
b7	116.83	120.219	.362	.832
b8	117.28	118.564	.581	.826
c1	116.72	126.350	.088	.839
c2	116.90	116.453	.524	.826
c3	116.83	115.291	.522	.826
c4	116.79	118.670	.470	.828
c5	116.69	122.007	.289	.834
c6	116.83	119.076	.443	.829
c7	116.83	121.076	.357	.832
c8	116.66	124.448	.179	.837
d1	116.90	121.453	.376	.831
d2	116.93	120.852	.409	.830
d3	116.93	116.709	.532	.826
d4	116.90	122.882	.314	.833
d5	116.79	121.884	.298	.834
d6	116.41	123.251	.319	.833
d7	116.38	126.101	.109	.838
d8	116.41	126.823	.107	.838

Handwritten signature or initials.

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

คป.
๒๗ พ.ย. ๒๕๖๒
ที่ อว ๘๐๐๕๒/ว ๐๖๖
งานป้องกัน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุมัติขอเช่าห้องสมุดให้ผลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายเอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอน้อย
จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา อธิธรรมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขออนุมัติขอเช่าห้องสมุดให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อธิธรรมโม
โทรศัพท์ต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

เอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ

(นายเอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ)
นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี

เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
เลขที่รับ ๖๗๕๐
วันที่ 28 พ.ย. 2562
เวลา 9.00 น.

งานป้องกันสำนักปลัดเทศบาล
เลขที่รับ 408
วันที่ 28 พ.ย. 2562
เวลา 10.00 น.

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
(Key Informants)

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ ๑๑๗)

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้นิติกรเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายเอกพันธ์ อินทร์ใจเอื้อ นายกเทศมนตรีเมืองสุพรรณบุรี ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง
จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา ธีรธมโม รหัสประจำตัวนิติกร ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลของท่าน
จึงขออนุญาตจากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติกรดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีรธมโม

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

อนุมัติให้พิมพ์เมื่อ
วันที่ ๒๖/๑๑/๖๒
จ.ช.

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายมนัสพงศ์ พรหมพิริอุพงศ์ ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง
จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา ธีรธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๒๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬ
าลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีรธมโม

โทรศัพท์ต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

(นายมนัสพงศ์ พรหมพิริอุพงศ์)
ปลัดเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๓ ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอดำเนินการขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายโอกาส อินสว่าง หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา ธีรธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีคามจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอดำเนินการขออนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหจุฬา
ลกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีรธมโม

โทรศัพท์ต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

(นายโอกาส อินสว่าง)

หัวหน้างานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(ศาสตราจารย์ ดร. อัมรินทร์)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุมัติขอพระราชทานอนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางปิยะภรณ์ ดวงมณี หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน ศึกษาราชการแทนผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม
ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา ธีรธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๕๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีคามจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขออนุมัติขอพระราชทานอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีรธมโม

โทรศัพท์ต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

(นางปิยะภรณ์ ดวงมณี)

หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชน ศึกษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/๑ ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางวารภรณ์ ประทีปธีรานันต์ ผู้แทนชุมชนเนรมแก้ว ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา อธิธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬ
าลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อธิธมโม

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

(นางอรภากรศรี ๒๖/๑๑/๒๕๖๒)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๖ ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติสืบเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางสาวสมหมาย น้ำทอง ประธานชุมชนวัดศรีบัวบาน ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา ธีรธมโม รหัสประจำตัวนิติ ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ที่ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬ
าลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

พระทองพจน์
19 ม.ย 62

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีรธมโม

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้หนังสือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายบุญส่ง เขียวชะอุ่ม ประธานชุมชนวัดหอยโข่ง ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา อธิธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้หนังสือดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬา
ลกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อธิธมโม
โทรศัพท์ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๑๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ผลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายสัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คลาน ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา อธิธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๒๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ที่ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬ
าลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

อ.สัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน
ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คลาน
ตำบลท่าพี่เลี้ยง
อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

(นายสัมฤทธิ์ อินทร์เถื่อน)

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อธิธมโม

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำสนธิ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุมัติขอพระราชทานให้บัณฑิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางวราณี คงสงค์ ประธานชุมชนวัดป่าเลไลยก์ ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา ธีรธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๒๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขออนุมัติขอพระราชทานให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหจุฬา
ลกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีรธมโม
โทรศัพท์ต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางศิริณี วิธินิทร ประธานชุมชนวัดสุวรรณภูมิ ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา ธีธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๒๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬา
ลกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีธมโม

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

9/11/2019
ได้รับแจ้งแล้ว
ศิริณี วิธินิทร
(นางศิริณี วิธินิทร)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายวรวิทย์ วัฒนินทร ผู้แทนชุมชนวัดสุวรรณภูมิ ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา ธีรธมโม รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ ธีรธมโม

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

(นายวิชาญ วิชาญพนา)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๐๖๖

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้นิติกรเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายนายสัมพันธ์ หังดี ผู้แทนชุมชนวัดโพธิ์คาลัย ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระทองพจน์ ฉายา อธิธมโม รหัสประจำตัวนิติกร ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๑ นิติกรหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขออนุญาตให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติกรดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬา
ลกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : พระทองพจน์ อธิธมโม
โทรศัพท์ต่อ : ๐๘๑-๒๘๒๘๑๔๓

อ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง
๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
16 พ.ย. ๖๒.

ภาคผนวก ช
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง ๑. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับ “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี” โดยมีเกณฑ์วัดระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ ๓ หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ ๑ หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๒. แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สำหรับเก็บข้อมูลตามทัศนของท่าน โดยผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๓. กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ และนำเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อสถานภาพของท่านแต่อย่างใด จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน ได้กรุณาตอบแบบสอบถามชุดนี้ให้ครบถ้วน

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้และขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

พระทองพจน์ ธีรธมโม (พรมราช)

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความตามสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม (กรุณาตอบทุกข้อ)

๑. เพศ

 ชาย หญิง

๒. อายุ

 ๑๘ - ๓๐ ปี ๓๑ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี ๕๑ - ๖๐ ปี มากกว่า ๖๐ ปี

๓. ระดับการศึกษา

 ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

๔. อาชีพ

 เกษตรกรรม ทำธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย รับจ้างทั่วไป รับราชการ รัฐวิสาหกิจ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

๕. รายได้ต่อเดือน

 ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ๕,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมือง
สุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามความเป็นจริง โดยมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับ ๓ หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับ ๑ หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
	ด้านที่ ๑ การวางแผน					
๑	เทศบาล มีการจัดทำแผนในการบริหารจัดการด้านป้องกันอุทกภัย					
๒	เทศบาล มีการบูรณาการแผนกับหน่วยงานอื่นในการบริหารจัดการด้านอุทกภัย					
๓	เทศบาล มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องปัญหาอุทกภัยแก่ประชาชน					
๔	เทศบาล มีการสำรวจพื้นที่ในการดูแล ป้องกันแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอุทกภัย					
๕	เทศบาล มีการติดตามประเมินผลการบรรเทาและป้องกันอุทกภัย					
๖	เทศบาล มีการมอบหมายงานให้แต่ละฝ่ายปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างชัดเจน					
๗	เทศบาล มีการเตรียมความพร้อมสำหรับรับมือกับภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต					
๘	เทศบาล มีการจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
	ด้านที่ ๒ การปฏิบัติงานของบุคลากร					
๙	บุคลากรของเทศบาล มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อความรวดเร็ว					
๑๐	บุคลากรของเทศบาล มีทักษะและสามารถให้บริการได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานที่กำหนด					
๑๑	บุคลากรของเทศบาล มีจิตสำนึกในการให้บริการอย่างโปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ					
๑๒	บุคลากรของเทศบาล สามารถเข้าถึงสถานการณ์และช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว					
๑๓	เทศบาล มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการดำเนินงานเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉินด้านอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง					
๑๔	บุคลากรของเทศบาล มีอธยาศัยดี มีวาจาสุภาพและมีความเมตตาต่อผู้ประสบภัย					
๑๕	บุคลากรของเทศบาล มีการสวมชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เช่น เสื้อชูชีพ ฯลฯ					
๑๖	เทศบาล มีการกระจายสิ่งของรับบริจาค และมีการฟื้นฟูเยียวยา แก่ประชาชนผู้ประสบภัย					
	ด้านที่ ๓ ระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร					
๑๗	เทศบาล มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารล่วงหน้าก่อนเกิดอุทกภัย					
๑๘	เทศบาล มีช่องทางการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่สะดวกรวดเร็ว เช่น เว็บไซต์แจ้งเหตุอุทกภัยของเทศบาล, วิทยุชุมชน, หอกระจายข่าว, รถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่, ฯลฯ					
๑๙	เทศบาล มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าถึงระบบการป้องกันภัยที่ทันสมัย เช่น แอปพลิเคชันป้องกันน้ำท่วม ฯลฯ					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๒๐	เทศบาล มีการจัดทำฐานข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (ข้อมูลพื้นที่) ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้					
๒๑	เทศบาล มีป้ายปิดประกาศเตือนจากสำนักงานเทศบาลเมืองสุพรรณบุรีอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่					
๒๒	เทศบาล มีการใช้เครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ในการรายงานข่าวน้ำท่วมให้กับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย					
๒๓	เทศบาล มีการเปิดรับเงินบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยผ่านบัญชีของเทศบาลโดยตรง					
๒๔	เทศบาล มีการเปิดให้บริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตฟรีในพื้นที่ประสบภัย					
	ด้านที่ ๔ เครื่องมือและอุปกรณ์					
๒๕	เทศบาล มีชุดให้ความช่วยเหลือ หรือชุดเคลื่อนที่เร็วคอยช่วยเหลือ/เคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย					
๒๖	เทศบาล มีอุปกรณ์แจ้งเตือนข่าวสารที่ทันสมัย เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์, วิทยุสื่อสาร, หอกระจายข่าว, ฯลฯ					
๒๗	เทศบาล มีการจัดสรรเครื่องมือดูแลและช่วยเหลือให้กับประชาชนในพื้นที่ที่ประสบภัยอย่างถูกต้องตามสถานการณ์					
๒๘	เทศบาล มีเครื่องมือช่วยเหลือที่ทันสมัย เช่น เครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ รถไฟส่องสว่าง เรือท้องแบน เป็นต้น					
๒๙	เทศบาล มีการติดตั้งเครื่องมือและอุปกรณ์เตือนภัยภายในชุมชน หรือพื้นที่เสี่ยงภัยอย่างเพียงพอ					
๓๐	เทศบาล มีเครื่องมือในการสร้างคันกั้นน้ำในพื้นที่เสี่ยงปัญหาอุทกภัย					
๓๑	เทศบาล มีรถสำหรับกำจัดวัชพืช ขุด ลอก ทางระบายน้ำ เพื่อให้น้ำสามารถไหลผ่านได้สะดวก					
๓๒	เทศบาล มีเครื่องมือ, อุปกรณ์ การบูรณะซ่อมแซมสาธารณะประโยชน์ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยอย่างครบวงจร					

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง : ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนของปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๑. ด้านการวางแผน

ปัญหา อุปสรรค.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

๒. ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

ปัญหา อุปสรรค.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

๓. ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร

ปัญหา อุปสรรค.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

๔. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

ปัญหา อุปสรรค.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....

ขออนุโมทนา/ขอบคุณในความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ภาคผนวก ซ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบการสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านอุทกภัยของเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ ๑ ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ :

ตำแหน่ง :

วัน/เดือน/ปีที่สัมภาษณ์ :

เวลา :

ตอนที่ ๒ ข้อมูลการสัมภาษณ์

๑. เทศบาลมีการบริหารจัดการด้านอุทกภัยที่เกิดขึ้นให้มีประสิทธิภาพอันจะนำไปสู่การมีประสิทธิผลที่ดีได้อย่างไร ในเรื่องดังต่อไปนี้ ?

๑.๑ ด้านการวางแผน

.....

.....

.....

๑.๒ ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร

.....

.....

.....

๑.๓ ด้านระบบสารสนเทศ/ข้อมูลข่าวสาร

.....

.....

.....

๑.๔ ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์

.....

.....

.....

๒. ในการบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าวนี้ มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรบ้าง ถ้ามีความมี
แนวทางการแก้ไขหรือทางออกอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านในความอนุเคราะห์สำหรับการให้สัมภาษณ์ในครั้งนี้

พระทองพจน์ ธีระมโฆ (พรมราช)

นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ฉายา นาสกุล	: พระทองพจน์ ธีรธมฺโม (พรมราช)
วัน/เดือน/ปีเกิด	: วันเสาร์ ที่ ๓ เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒
สถานที่เกิด	: ๖๕ หมู่ ๖ บ้านโคกพยุ่ง ตำบลแฉ่งมุด อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์
การศึกษา	: ประถมศึกษา - โรงเรียนประชาสามัคคี จังหวัดสุรินทร์ มัธยมศึกษา - โรงเรียนแฉ่งมุดวิทยา จังหวัดสุรินทร์ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) - สาขาวิชาไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยการอาชีพปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ปริญญาตรี - พุทธศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อุปสมบท	: เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ณ วัดแจ้งสว่าง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์
ปีที่เข้าศึกษา	: เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๑
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๓
ผลงานทางวิชาการ	: บทความวิชาการ “สัจปุริสธรรมกับการแก้ไขวิกฤติปัญหาสังคม” วารสารสมาคมนิสิตเก่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๑). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑
ศึกษาดูงาน	: ศึกษาดูงานภายในประเทศ ณ ศูนย์ราชการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ : ศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ ประเทศไต้หวัน ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒
ที่อยู่ปัจจุบัน	: ๖ วัดโพธิ์คลาน ถนนพลายงาม ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ๗๒๐๐๐
เบอร์โทรศัพท์	: ๐๘๑ - ๒๘๒๘๑๔๓